Regd. No. H-18.

విడిప్రతి 30 పైసలు.

శుక్రవారం 30-7-71

షా ఫీ స్టోర్సు
స్వచ్ఛమైన వెన్న, నేయి
విక్రయించబడును.
టెలిఫోన్: 746
నెల్లూరు.
బ్రాంచీలు: కావలి, తిరుపతి.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 43 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 30

31-7-71 శనివారంనుండి
నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్ లో
Istanbul
EXPRESS
ఇస్తాంబుల్ ఎక్స్‌ప్రెస్
గూఢచారి కలర్ చిత్రం.

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి నిష్క్రమణ

ఇప్పుడా? 1972 అనంతరమా?

ఇప్పుడుకాకపోతే అసాధ్యమని తెలంగాణా నాయకుల భయం!

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

తెలంగాణా ప్రజాసమితి నాయకులు ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదాన్ని విడనాడినందుకు వారిని శిక్షిస్తున్నానని ముఖ్యమంత్రి శాసనసభలో ఏ ఉద్దేశంతో ప్రసంగించినప్పటికీ స్థానిక రాజకీయ వర్గాలుమాత్రం చేస్తున్నవ్యాఖ్య ఒకేవొకటి. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారికి ప్రస్తుతం ఢిల్లీ ప్రధానమంత్రి, తెలంగాణా సమస్యను శాశ్వతంగా పరిష్కరించివేయాలని చేస్తున్న కృషిని భంగపరచడమేనని అంటున్నారు.

> శ్రీహరికోటనుండి
>
> ### మేనక ప్రయాణం ఆగష్టు 15 తేదేనా?
>
> శ్రీహరికోట దీవులనుండి మొదటి సారిగా ప్రయోగించబడే 'మేనక' రాకెట్ క్షిపణికేంద్రందగ్గర కుంటాలో అసెంబుల్ చేయటానికి నక్కడకు లారీల మీద తీసుకొనివచ్చేందుకు తీవ్ర ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవని, బహుశా ఆగష్టు 12 తేది నాటికి మేనకను శ్రీహరికోటకు తీసుకరావచ్చునని, రాగానే మూడురోజుల వ్యవధిలో 'మేనక' లాంచింగ్‌కు ఏర్పాట్లు పూర్తికాగలవని అంటున్నారు. అట్లా 12 తేదిలోగా అసెంబుల్ అయి రానిపక్షంలో మేనక ఆకాశప్రయాణం 15 తేది తర్వాత ఏదైనా వొక తేదిన జరగొచ్చునని తెలుస్తున్నది.

కాని తెలంగాణా నాయకులను రెచ్చగొట్టడమే ముఖ్యమంత్రి ఉద్దేశమైనట్లయితే, అందులో ఆయన కృతకృత్యులు కాలేదనే చెప్పాలి. ముఖ్యమంత్రి పై విధంగా మాట్లాడినప్పుడు నూకల రామచంద్రారెడ్డిగారు శాసనసభలోనే వున్నారు. రామచంద్రారెడ్డిగారు ఏమీ మాట్లాడదలంచలేదని ముఖ్యమంత్రి తరచితరచి చెప్పినప్పటికీ కూడా ఆయన నిగ్రహంగానే వున్నారు.

కాని డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారు చక్కని వ్యాఖ్యానిమిచేశారు: 'బ్రహ్మానందరెడ్డిగారే మాకన్నా నిక్కమైన ప్రత్యేకవాదులుగా కనిపిస్తున్నా' రన్నారు.

తెలంగాణాలో విజృంభించిన ప్రత్యేక రాష్ట్రాందోళనను ముఖ్యమంత్రిగారు మొదటినుండి దాన్ని తమకు వ్యక్తిగతంగా వ్యతిరేకంగా సాగుతున్న ఉద్యమమని భావించారు. ఒకరకంగా అందులో నిజం లేకపోలేదు. ఉద్యమం చెలరేగినప్పుడు పదవిలోనున్న ఆంధ్ర నాయకుడు – విమర్శకు, దాడికి గురికాక తప్పదు. పరిష్కారాన్ని, ప్రతిపాదనలను రూపొందించడం జరుగుతున్న ఈ తరుణంలోకూడా లెజిస్లేచర్ పార్టీ నాయకత్వంలో మార్పు రావాలని ప్రజాసమితి నాయకులు కోరడంలోకూడా ఆశ్చర్యపడ నవసరం లేదు. ఉన్న ముఖ్యమంత్రి వైదొలగితేకదా తెలంగాణాకు చెందినవ్యక్తి ముఖ్యమంత్రి కాగలిగేది.

పైగా పదవి విషయంలో బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారి రికార్డు పాఠకులకు తెలిసినదే. శాంతిభద్రతలు ఏర్పడిన తరువాత రాజీనామాచేసి తెలంగాణావ్యక్తికి అనుకూలంగా పార్టీ నాయకత్వంలో మార్పుకు దోహదం చేస్తామని తీర్మానం రూపంలో పార్టీ పేర్కొన్న తర్వాతకూడా రాజీనామా విషయం తలపెట్టడంలేదు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు. తెలంగాణాలో "దళిత వర్గా"లను ఎంత రెచ్చగొట్టినా కూడా మార్చి లోక్‌సభ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసుకు మెజారిటీ రాలేదు. అలాంటప్పుడు పార్టీ నాయకత్వంలో మార్పు రావాలని తెలంగాణా ప్రజాసమితి వారు, కాంగ్రెసు కేంద్ర నాయకులు భావించడంలో ఆశ్చర్యమేముంటుంది. పైగా ఎన్నికైన శాసనసభ్యులను తన కనుకూలంగా మార్చుకొనడంలో బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారికున్న నైపుణ్యం ఎవరికి తెలియంది? అందుకే ప్రజాసమితి కాంగ్రెసులో విలీనమైపోయినా, తెలంగాణాకు ప్రత్యేక ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు సంఘం ఏర్పడినా, పార్టీ నాయకత్వంలో అంటే ముఖ్యమంత్రి పదవిలో మార్పురావాలని ప్రజాసమితి నాయకులు పట్టుబట్టుతున్నారు.

ఒకప్పుడు బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు, రాష్ట్రసమైక్యతా పరిరక్షణకు, తెలుగు ప్రజల పురోభివృద్ధికి ఎంతటి త్యాగాన్నైనా చేస్తామని ప్రకటించారు. కాని ఈ రోజున రోజుకొక మంత్రి నాయకత్వాన ఢిల్లీకి రాయబారాలు వెళ్తున్నాయి. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారిని తొలగించ వద్దని ప్రధానిని నచ్చచెప్పడం ఈ ప్రతినిధి వర్గాల అభిమతం. అయితే నేటి రాజకీయాల్లో విశ్వాస పాత్రత ఎలా ఉంటుందో అందరికీ తెలిసిందే. ఈ రాయబారాలు వెళ్ళినవారిలో పలువురికి ఈ పని చేయడ మిష్టంలేదు. మరి వారు ఎవరి ప్రమేయం పైన వెళ్ళవలసి వచ్చిందో ఊహించడం కష్టంకాదు.

ఏమైనా ఇలా ప్రతినిధి వర్గాల ప్రయత్నంతో ప్రధానమంత్రి తమ అభిప్రాయాన్ని మార్చుకుంటా రనుకోవడం పట్టిభ్రమ. పైగా వీటిమూలంగా ఆమె బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారిని తొలగించాలని అదివరకే నిర్ణయించుకొని ఉండినట్లయితే, అది ఇంకా బలపడుతుందేకాని తగ్గదు. ఎన్నికల ముందు నాయకత్వంలో మార్పు పార్టీ క్షేమానికి అనుకూలం కాదని ప్రదేశ్

—కొరవ 12వ పేజీలో

శ్రీహరికోట రాకెట్ కేంద్రంలో ముఖ్యమంత్రి

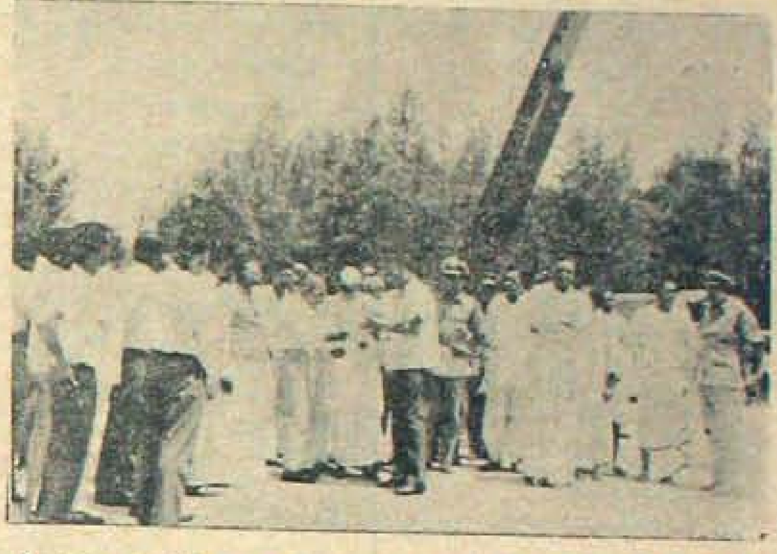

శ్రీహరికోట దీవుల్లోని రాకెట్ లాంచింగ్‌స్టేషన్ (షార్) సందర్శనార్థం ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు మొన్న జులై 13 తేది వచ్చినప్పుడు, షార్ ప్రాజెక్టు డైరెక్టరు శ్రీ హెచ్. జి. ఎస్. మూర్తి రాకెట్ కేంద్రానికి సంబంధించిన కొన్ని పత్రాలను వారికి చూపుతున్నారు. మన మంత్రి ఆ. సం. రె., జి. ప. ఛైర్మన్ మేగోర, ఎమ్మెల్సీ గు. రా. రె. ప్రభృతులుకూడా చిత్రంలో వున్నారు.

సత్తువకు సత్తువ, సలీసుకు సలీసు!

రైతులకు మంచి అవకాశం

ఐ. ఓ. ఎఫ్. సి. వారి

సహజ ఎరువు

వాడండి-పసిడిపంటలు పొందండి!

తవుడు భూమికి సత్తువని, అధికపంటకు దోహదకారి అని ఎక్కువమంది రైతులకు తెలియదనుకుంటాము. అనుభవంగల రైతులు చెప్తున్నది- భూమికి సహజమైన ఎరువు, పేడఎరువు కంటే అద్భుతంగా పనిచేసేది తవుడు అని చెప్తున్నారు. ఒకసారివాడిన మీకేతెలియగలదు.

50 కె. జి. ల బస్తా రూ. 4-50 లు మాత్రమే.

(టను రూ. 2-56 లు)

చాముండేశ్వరి ఫెర్టిలైజర్స్ అండ్ కంపెనీ

జేమ్సుగార్డెన్స్ (ఆత్మకూరు బస్‌స్టాండువద్ద) నెల్లూరు-2.

ఫోన్: 1001

ప్రకటన

సంపూర్ణాయుర్దాయము యావన్మందికి తెలియజేయునదేమనగా: నెల్లూరు టౌను 11 వార్డు ఆళ్వారుశెట్టి మంటపము కాపురస్థులు యజ్ఞమూర్తి శ్రీరామయ్య తెలియజేయునదేమనగా: మా ప్రస్తుత కుటుంబము 1968 సంవత్సరం నవంబరు నెల 16 తేదిన మాకుటుంబ స్థిరాస్తులు పంపకము చేసుకొని విడిపోయి వున్నాము. సదరు పంపకములో మా తండ్రి గారైన సుందరరామయ్యగారికి ఎ-2 షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్థియందు దానవిక్రయాది పరాధీనములు చేయుటకు హక్కు లేదు. ఎ-2 షెడ్యూలు ఆస్థి వారి అనంతరం మా సహోదరులకు దానవిక్రయములు హక్కు గలదు. కావున ఎ-2 షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్థిని ఎవరున్ను విక్రయాది పరాధీనములు చేయించుకొనుటకు హక్కు లేదని బహిరంగముగ తెలియజేయడమైనది.

యజ్ఞమూర్తి శ్రీరామయ్య
ఆళ్వారుశెట్టి మంటపం.

ప్రకటన

కావలి గ్రామకాపురస్థులు 1. చేజర్ల రామమ్మ 2. శ్రీనివాసులు 3. వెంకట రమణయ్య అనువారు బహిరంగముగా యావన్మందికి తెలియజేయడమేమనగా: మాలో 1-వ వారి భర్తయున్ను, 2, 3 వారి యొక్క తండ్రియున్ను కావలి గ్రామకాపురస్థుడున్ను అయిన చేజర్ల వెంకయ్య దుర్వ్యసనములపాలై కుటుంబమునకు సంబంధించిన స్థిరచరాస్తులను పరాధీనము చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. మాలో 1 వ వారికి భరణము హక్కున్ను 2, 3 వ వార్లకు 2/3 వ భాగము హక్కున్ను వున్నది. కావున సదరు పై చేజర్ల వెంకయ్య ఏలాంటి పరాధీనములు చేసినను అవి మాలో ఎవరికిగాని, మా భాగములకుగాని బద్ధకించవని తెలియజేయడమైనది.

చేజర్ల రామమ్మ, నిశాని.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

O. P. No. 46 of 1971

కందర్ప కన్నయ్య. కందర్ప రాధాకృష్ణయ్య —పిటీషనర్లు.

పిటీషనర్లు నెల్లూరు టౌను పప్పులవీధి లోని 9-వ వార్డు డోరు నెం. 66 గలఇంటిని అమ్ముటకు పర్మిషను ఇప్పించవలసినదిగా కోరుచు పై కోర్టులో పిటీషను దాఖలుచేసి యున్నందుకు ఎవరికైనా ఆక్షేపణలువున్న యెడల, 9-8-71 తేదిన పగలు 11 గం. పై కోర్టువారియెదుట హాజరై తెలుపుకొనవచ్చును. లేనియెడల పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని తెలుపడమయినది.

—స్వాపతి పాండురంగరావు,
పిటీషనర్ల అడ్వకేటు.

గుంటూరు అడిషనల్ సబ్ కోర్టులో

O. S. 86 of 70 I. A. 2110 of 70

సయ్యద్ జహార్ —వాదులు.

6 కొండా రెపిరెడ్డి 7. కారుమూరి సీతారామిరెడ్డి 8. ఆపూరు అనంతపద్మనాభ రెడ్డి —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరు వాది ప్రతివాదులపై తనకు రావలసిన డబ్బు మీరకున్నూ సప్లిమెంటల్ ప్రతివాదులుగా చేర్పించమనిన్ని కోరుచూ వాది ఫైలుచేసిన పిటీషన్ దాఖలుచేయగా అందుమీదట 6 నుంచి 8 ప్రతివాదులకు నోటీసు నిమిత్తము 26-8-71 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. సదరు తేదిన పగలు 11 గంటలకు స్వయంగాగాని లేక వకీలు ద్వారాగాని హాజరై ఆక్షేపణలు తెలియపర్చుకోవలెను. లేనియెడల ఏకపక్షంగా తీర్మానించబడునని తెలుసుకొనేది.

—కాట్రపాటి లక్ష్మీనరసింహం,
వాదితరపు అడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు

శ్రీ విరోధికృతు శ్రావణ శుద్ధ అష్టమి శుక్రవారం 30-7-71

శేరు బియ్యం రూ 1-50 లు!

బియ్యం ధరలు అకస్మాత్తుగా పెరిగిపోయ్యాయి. సామాన్యప్రజలు కొని తినడానికి వీలులేనంతగా పెరిగిపోయ్యాయి. నెల్లూరు టవునులో శేరు రూ 1-30 మొదలు రూ 1-40 వరకు వుంటే, పల్లెల్లో రూ 1-50 లకు తక్కువ లేదు. నెల్లూరులో ఇది అసాధారణమైనపరిస్థితే. ఒక్కసారిగా ఇంతగా ఎందుకు పెరిగిపోయ్యాయో అర్థంకావడంలేదు. ఇటీవల ఎప్పుడూ ఇంతగా పెరగలేదు. గత సంవత్సరం మామూలుగా వున్నింది. మూడునాలుగు మాసాల క్రితం అయితే, ధాన్యంకాని, బియ్యంకాని అడిగేవాడే లేకుండా వుండినాడు; ధరలు మందకొడిగా వుండినాయి. ఇప్పుడు ఈ విపరీతపు పెరుగుదలకు దొంగరవాణా కారణమా? కొంతకాలంగా స్వేచ్ఛనిచ్చి, ఇప్పుడు మిల్లర్లమీద నిర్బంధాలు విధించడమే కారణమా? ధరలను అదుపులో పెట్టుటకు చౌకడిపోలు లేకపోవడం కారణమా? కారణమేదైతేనేమి ధరలు అనూహితంగా పెరిగిపోయ్యాయి.

ప్రభుత్వానికి మిల్లర్లు సేకరించే బియ్యంలో కొంతశాతం ఫుడ్ కార్పొరేషన్‌కు ఇవ్వాలనే నిబంధనవుంది. ఆ సర్టిఫికెట్ చూపిస్తేకాని, మిగతవి అమ్ముకునే అవకాశం వుండేదికాదు. కాని గతసంవత్సరమంతా ఈ నిబంధన అమలు జరిగినట్లు లేదు. అమలు జరగనందువల్ల పెద్దగా తల్లక్రిందులైందికూడా ఏమీలేదు. ఏ కొద్ది భాగమో తప్ప, ఎఫ్. సి. ఐ. కి చెందాల్సిన కోటా చెందింది; బయటమార్కెట్‌లో పుష్కలంగావుండి, ధరలు పెరక్కపోగా, మందగించాయి. అటువంటిది ఇప్పుడు 25 శాతం నిర్బంధం తిరిగా అమలు జరపడం మొదలైనప్పటికి ధరలు ఆకాశాన్నంటాయంటే, ఈ కారణంవల్లనే పెరిగాయనుకోవలసి వస్తున్నది. నిబంధనను అమలుజరపడం తప్పుకాదు; అమలు జరిపి తీరవలసిందే. కాని నిర్బంధ పద్ధతులతో కాకుండా, మామూలుగానే అది నెరవేరే అవకాశమున్నపుడు, గతంలో ఆ విధానం ప్రయోజనకరమని రుజువైనపుడు, ఆ మార్గాన్నే అనుసరించడంవల్ల నష్టం లేదేమోనని మా అభిప్రాయం.

ధరలు పెరిగినందువల్ల జిల్లాలో, అందులో సామాన్య జనంలో అలజడి విపరీతంగా వ్యాపించివుంది. ఎక్కడచూచినా హాహాకారాలు వినబడుతున్నాయి. జిల్లాలో వుండి తినేవారికంటే, కొని తినేవారు అత్యధికం. శేరు ఒకటిన్నర రూపాయ వంతున కొని తినడమనేది అసాధ్యమైన విషయం. మధ్యతరగతి వాడికి కూడా భరించలేనిధర అది. దీనివల్ల వ్యవసాయ కూలిరేట్లు పెరగుతున్నాయి, పెరగడం న్యాయంకాదానూ. కొన్నిచోట్ల ఎప్పుడూ డబ్బురూలి వుండేది. ఇప్పుడు ధాన్యమో బియ్యమో ఇవ్వమని పట్టుబడుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది, ఇదీ న్యాయమేకదా. మెట్ట ప్రాంతంలో గత సంవత్సరం సరిగా పంటలులేవు. మాగాణి పైర్లేకాదు, మెట్ట పైరులూ దెబ్బతినిపోయ్యాయి. అందువల్ల ఆ తాలూకాల్లో తిండిగింజలు దొరకవు. పనిపాటలు లేవుకాబట్టి, అధిక ధరలకు కొనేశక్తి వారికుండదు. పర్యవసానంగా అలజడి, అశాంతి. ఇది అటుపై తీవ్రమైన పరిస్థితులకు దారితీసే ప్రమాదం వుంది. మెట్టతాలూకాలోనే కాదు, డెల్టా ప్రాంతంలోకూడా ఈ ప్రమాదం ఉంది. ఎక్కువగావుంది. అందువల్ల మామూలు పరిస్థితులు నెలకొల్పుటకు తక్షణం చర్యలు తీసుకోవడం అవసరం.

నెల్లూరులో ఎప్పుడూలేని ప్రత్యేక పరిస్థితి ఒకటి ఏర్పడింది. మొలగొలుకులవ్వ, స్థానికమైన తగ్గురకం బియ్యమే మార్కెట్‌లో లేదు. ఏ వరంగల్ కేసర్లో, మరేవో వున్నాయి. అవి అధ్వాన్నంగా వుండడమేకాక, ధరా ఎక్కువగానే వున్నాయి. కలెక్టరుగారు టవున్లోనూ, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అవసరమైనచోట్ల చౌకడిపోలు వెంటనే తెరిపించడం అవసరం. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారినుండి మొలగొలుకులబియ్యమేకాక, దొంగసంబర్ల వంటి తగ్గురకంకూడా సేకరించి, చౌకడిపోలద్వారా ప్రజలకు అందించడం అవసరం. ఈ చర్యలు ఆలస్యంలేకుండా జరగాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. మిల్లర్లు, వ్యాపారస్థులనుకూడా పిలిచి, వారితో సంప్రదించి, ఈపరిస్థితిని ఎదుర్కొనుటకు వారి సహకారాన్ని కోరడంకూడా సముచితంగా వుంటుంది. ఈ రోజు నెల్లూరు వస్తున్న సివిల్ సప్లయిల మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు ఈ పరిస్థితిని పరిశీలించి, పరిష్కరించి పోగలరని ఆశిస్తాము.

జాషువాకవి కాలధర్మం!

పిరదౌసి,గబ్బిలం,ముంతాజ్ మహల్, కాందిశీకుడు, క్రీస్తుచరిత్ర వగైరా ఎన్నదగిన కావ్యకర్త, కళాప్రపూర్ణ, పద్మభూషణ్ అయిన శ్రీ గుర్రం జాషువాకవి గత శనివారం గుంటూరులో కాలధర్మం చెందారు. వ్రేళ్లమీద లెక్కించదగినట్లుగా అంతటి ధారాశుద్ధిగలిగిన పద్యరచన చేయగలిగిన కవులు సమకాలికుల్లో చాలా తక్కువేనని చెప్పాలి. మృదు మధురమైన పుద్వేగభరితమైన సంప్రదాయ సిద్ధమైన కవిత్వం ఆయన సొమ్ము. ఆయన క్రీస్తుచరిత్ర కావ్యానికి కేంద్ర అకాడమీ బహుమతి లభించింది. జాషువా మొదట మిడిల్ స్కూల్ టీచరు; తర్వాత కొంతకాలం మద్రాసు ఆకాశవాణి కేంద్రంలో పనిచేసారు.

ఆయన వయస్సు 76 సంవత్సరాలు. భార్య, ముగ్గురు కుమార్తెలు, ఇద్దరు కుమారులు వున్నారు. శ్రీమతి హేమలతాలవణం జాషువా కుమార్తె.

హత్యోదంతాలన్నిగూర్చి చాలా శ్రద్ధగా చదువుతున్నాము. అత్యంత విచారపూరితమైన ఈ సంఘటనకు సంబంధించిన వార్తా చాలను లోకం దృష్టికి తేవడానికి జమీన్ రైతు చేసిన చేస్తున్న కృషి ప్రశంసనీయమైనది. సత్యాన్వేషణలో సాహసోపేతమైన నిర్ణయాలు అవసరం. ఒక విధంగా ఇవి శిబిరాలతో వెలగాటనని తెల్సికూడా మీరు తెగించి వ్రాసారు. పత్రికా రంగంలో మీ స్వేచ్ఛా ప్రవృత్తి మా వంటివారిని పులకింప చేస్తున్నది. హృదయపూర్వకమైన అభివందనాలు.

చిత్తూరు. —కె. సభా,
వై. వి. రమణారెడ్డి,

▲

పుస్తకరూపంలో వేస్తేబాగుంటుంది!

మైపాడు హత్యలనుగూర్చి మీరువ్రాసిన వ్రాతలు, రిపోర్టులు చాలా పుదాత్తంగా వున్నాయి; భారతీయ జర్నలిజంలో స్టాండర్డ్సు స్థాపించగలవిగావున్నాయి. గతసంవత్సరం నెల్లూరుఅడ్వొకేట్ భార్య (డి. కె. డబ్ల్యు. కాలేజి డిమాన్‌స్ట్రేటర్) హత్యవిషయమైకూడా మీరు బాగా "కవర్" చేసారు. ఈహత్యోదంతాలనుగూర్చి మీ పత్రికలో వచ్చిన రిపోర్టులను పుస్తకరూపంలో తెస్తే బాగుంటుందని, అందుకు మీరు ప్రయత్నించగలరని విశ్వసిస్తున్నారు.

హైదరాబాదు -బి. వి. సుబ్బారావు,
ఐ. ఆర్. ఎస్.

[పత్రికతోనే సతమతమవుతున్న మేము పుస్తక ప్రచురణలో ప్రవేశించడం సాధ్యమయ్యేపనిగాదేమో. ఇందుకెవరైనా పూనుకుంటే మా సహకారం ఇవ్వడానికి సంసిద్ధంగా వున్నాం. సం. జ. రై.]

జనవాణి

గోడలపై ఏమిటీ అసభ్యమైన వ్రాతలు?

ఈమధ్య నెల్లూరు గోడలపై అక్కడక్కడా అసభ్యమైనవ్రాతలు ఎర్రమట్టితో పెద్దపెద్ద అక్షరాలతో ప్రత్యక్షమవుతున్నాయి. ముఖ్యంగా యీ వ్రాతలు నెల్లూరు పట్టణంలో నడపబడుతున్న సిటీ బస్సులనుగూర్చి, అందులో ప్రయాణంచేసే కాలేజివిద్యార్థినులనుగూర్చి, స్త్రీలనుగూర్చి, సిటీబస్సుల్లో జరిగే రాడీలనుగూర్చినవిగానే వున్నాయి. నెల్లూరు నిజమైన సంస్కృతికి సభ్యతకు ఇది దర్పణాలుకావుగదా!

సభ్యతను, సంస్కారాన్ని కాసేపు పక్కనపెట్టి వుదాహరణకు కొన్ని వ్రాతలను పరిశీలిద్దాం. 1. ప్రపేకు పది (౧౦) నిలబడ్డాయి. 2. బస్సుల్లో రౌడీలు సాగనివ్వం, 3. పొరీను (ఐ) లకు 3½ సం., 4. బస్సుల్లో 8 సం. నుండి తినమరిగారు, 5. కాలేజి ముండలకు వాన్ వేయాలి. ఈ వ్రాతలు ఎంత అసభ్యంగా వున్నాయో చూడండి. దీన్ని పట్టించుకునే నాధుడేలేరా?

గమనించవల్సిన విషయమేమిటంటే ఈ వ్రాతలన్నీ వొక్కరే వ్రాసినట్లుగా ఆ అక్షరాలనుబట్టి వూహించుకోవచ్చు. ఎవరీ సెక్స్ హాంగ్రీవ్రాతల శిల్పి? ముఖ్యంగా ఈ వ్రాతలు ఉస్మాన్‌సాహెబ్ పేట, బృందావనం, సుబేదారుపేట, పప్పులవీధి, ట్రంకు రోడ్డులోకూడా అక్కడక్కడా ప్రత్యక్షమవుతున్నాయి. వీటిని ఎవరు వ్రాస్తున్నారు? వీటితో అవసరం? అసలు సిటీబస్సుల్లో అలాంటి అసభ్యపవర్తనలు ఏమైనా జరుగుతున్నాయా? ఈ వ్రాతల్లోని నిజానిజాలను, ఆ వ్రాతదార్లను- అధికార్లు, సమాజసేవకులు నిర్ధారించవలని మనవి.

—ఒక పాఠకుడు

▲

ఎందుకండీ కంట్రోల్ రూము!

హోంశాఖ మంత్రివర్యులు శ్రీ జలగం వెంగళరావు నెల్లూరులో కంట్రోలురూము వొకటి నెలకొల్పబడుతున్నట్లు వెల్లడించారు. ఈ సదరు కంట్రోలురూముకు ఏదైనా సమాచారం తెలియపర్చాలంటే పబ్లిక్ ఫోన్‌బాతులు నెల్లూరులో ఎక్కడున్నాయి, ఎన్నున్నాయి?

నెల్లూర్లో వున్నవి రెండేరెండు- వొకటి పొగతోట టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసులో వాళ్లకు నెంబరుచెప్పి కాలగంట రూపంలో 25 పైసలు వసూలుచేసుకొని ఫోను కనెక్షన్ ఇస్తారు. ఇంకొకటి రైల్వేస్టేషన్‌లో -రెండు పదిపైసలబిళ్లలు వేయండి - అనిమాత్రం వుంది. అవివేస్తేకూడా పలకదు, వులకదు. శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి హుండీకి వేసినా పుణ్యం పురుషార్థం. ఇది ఏహుండీయో మరి? మంత్రివర్యులకు మన ఫోన్ల సంగతి తెలియదు కాబోలు. ఇక అర్జెంటుగా మాట్లాడాలని ఎవరింటికిపోయి అడగాలి. ఒకవేళ అడిగినా ఫోన్ పనిచేయడం లేదని జవాబు!

అందువల్ల అయ్యా వూరకే కంట్రోల్ రూము ఏర్పాటు చేయడంలో వుపయోగం లేదు. దానికి కావల్సిన పబ్లిక్ టెలిఫోన్ బూత్‌లు ఏర్పాటుచేస్తేనే దానికి విలువ, సార్థకం. పిదో కన్నీరు తుడవడానికి నాలుగురోజుల పాటిన కోగోలండి లాభం లేదు. నెల్లూరులో డి. ఐ. జి. ఆఫీసు పెట్టిన తర్వాత 'లా అండ్ ఆర్డర్' పోయి 'లా అండ్ మర్డర్' అయింది లేదా 'లా మర్డర్' అయింది. ఇప్పుడీ కంట్రోల్ రూమువల్ల వొరిగేదేంటో మరి?

నెల్లూరు —వి. శివరాం

▲

మైపాడు హత్యలు

గత నాలుగైదు వారాలనుండి జమీన్ రైతులో ప్రచురిస్తున్న ఆ ఇద్దరు యువతుల

విశ్వనాథకు జ్ఞానపీఠం అవార్డు

భారతదేశపు నోబెల్‌ప్రైజ్ అనదగిన జ్ఞానపీఠంవారి లక్షరూపాల సారస్వత బహుమానం ఈ సంవత్సరం కొలందుకి, అందునా విశ్వనాథసత్యనారాయణగారి రామాయణ కల్పవృక్షం కావ్యానికి రావడం విశేషం. ఎంతమంది చదివారో ఏమోగాని ఈ రామాయణ కల్పవృక్షం ఆరుసంపుటాలుగా మొత్తం 12 వేల పద్యాల్లో వెలువడింది.

ఒక్క సాహిత్యశాఖలోనే కృషిచేసిన వ్యక్తిగాదు విశ్వనాథ. ఆయన దాదాపు ప్రతి సాహిత్య ప్రక్రియనూ చేపట్టి తనదైన వొక ప్రత్యేకముద్రనూ, ప్రత్యేకశిల్పాన్ని బహిర్గతపరిచేసిన విద్వన్మూర్తులు శ్రీ విశ్వనాథ. కిన్నెరసాని పాటలు, శృంగారవీధి, ఋతుసంహారం, వేయిపడగలు, చెలియలికట్ట, మాబాబు, మాక్లీదుర్గంలో కుక్క, నన్నుమ్మినవన్నకలా, విశ్వార్థయుక్తి, ఆంధ్రపౌరుషం, ఏకవీర, నర్తనశాల, పరిచాణి శాస్త్రి, హాహాహూహూ ఇలా ప్రతి ప్రక్రియలో కొన్నయినా చిరకాలం నిలవగలిగే రచనలుచేసారు. ఇంతకాలానికి తనకీ గుర్తింపురావడం తన అదృష్టంగా భావిస్తున్నారు విశ్వనాథ. అప్పుడు పద్మభూషణ్ వచ్చింది. ఇప్పుడు జ్ఞానపీఠమే వచ్చింది. ఎవరికైనా ఇంకేంకావాలి? జ్ఞానపీఠపు అవార్డు కమిటీకి మన డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు అధ్యక్షులు.

అందరూ మహానుభావులే!

మనం అమెరికా, రష్యా, చైనాల మర్మాలను తంత్రాలను తెలుసుకొనే స్థితిలోలేము!

ఈ సంక్షోభంలోనే లోపల యుద్ధం వస్తే, నష్టముల మిగిలింటాం. ఇటువంటి విషమ పరిస్థితిలో, ఇందిరాగాంధీ వర్గబృందం, భారతీయ జనసంఘం, భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ కలిసి కట్టుగా కృషిచేయక ఒకరిపైన ఒకరు విపరీతంగా నిందలు మోపుకుని పెనుగులాడడం దేశానికి శ్రేయస్కరం కాదు.

యాహ్యాఖాన్ ఒక్క దెబ్బకు రెండు పక్షులను – అంగ్లేయుల నుడికార ప్రయోగం చేసి చెప్పవలెనంటే – రాలగొట్టినాడు. ఒక పక్షి మతంమీద ఏర్పడిన ముస్లిం జాతీయ భావం. రెండవ పక్షి హిందూ రాష్ట్ర వాదం. రాష్ట్రీయ స్వయం సేవక సంఘం, భారతీయ జనసంఘం రెండూ నిజంగా (సంకుచితంగా గాక విశాలంగా) రాష్ట్రీయం, భారతీయం కావలసిన సమయం వచ్చింది... (హిందీలో రాష్ట్రమంటే దేశం.)

ఒకప్పుడు వీరసావర్కార్‌తో ఆరంభమై, డాక్టర్ బి. యస్. మూజేవంటి వారి పట్టుదల ద్వారా పుష్టిని పొందిన "హిందుత్వం" సమర్థనీయమేమో! నేడది అప్రస్తుతం. హిందువులు, పారసీలు, ముస్లిములు, క్రయిస్తవులు కలిసిన ఆధునిక (modern) జాతీయభావం మన శిరోగ్రం. ఈ విషయాన్ని లోగడ ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీ చక్కగా వివరించింది. ఇందిరాగాంధీ వర్గబృందం, భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ అటు సంకీర్ణ నిర్మాణాత్మకమైన విధానాన్ని అనుసరించక రాష్ట్రీయ స్వయం సేవక సంఘాన్ని, భారతీయ జనసంఘాన్ని ఐన దానికీ కానిదానికీ కలిపి ఒకే తీరుగా దుయ్యబట్టడం మంచిదని కాదు. తమ విమర్శను దూషణగా మార్చి, నిల్పు-నిదానం లేకుండా వీరు ప్రవర్తిస్తూ వుంటే అది వీరికే చెడిసికొడుతుంది. జాగ్రత్తగా వుండడం ఎందుకైనా మంచిది.

కీ. శే. లోహియా జనసంఘ్, కమ్యూనిస్టు, మార్క్సిస్టు పార్టీలలోని యువకులను ఒకరి దగ్గర కొకర్ని చేర్చి, సాంస్కృతికంగా ఉన్నత శిఖరాన్నందుకుని ఆర్థికంగా వర్గపోమ్మభూమ్మే (అనాగరావ్వహార్నును కోరే) భారత యువజన మండలిని సిద్ధం చేయవలెనని సంకల్పించాడు. ఏనాటికైనా ఆ సంకల్పం నెరవేరుతుంది – తిట్టుకొని, కొట్టుకుని, చంపుకుని ఆఖరుకు నిజం తెలుసుకొని ఈ మూడు పార్టీలలోని చిత్తశుద్ధి – దీక్షగల భాగాలు అధునిక సాంస్కృతిక - ఆర్థిక పురోగామి పక్షాన్ని నిర్మాణం చేసుకోక తప్పదు. ఈ మూడు పార్టీల నాయకత్వాలు ప్రపంచం పొందే మార్పులను గమనించి ఒక సామ్యమైన – సాహసోపేతమైన – అధునిక ధోరణిలో ఈ పార్టీలను నడిపించలేవని తోస్తుంది. మా యీ అభిప్రాయం తప్పుగాపరిణమిస్తే, పరమానందం!

ఈలోగా, మనదేశాన్ని ఆవరించిన అపూర్వమైన అపాయకర పరిస్థితిలో, తమ తమ ఇష్టాయిష్టాలను కట్టిపెట్టి బాంగ్లాదేశ్ విముక్తికై పార్టీలన్నీకలిసి పోరాడవలెనని మా అభిమతం.

రష్యా సంజ్ఞకై వేచిఉండక ఈ సారి భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ బాంగ్లాదేశ్ విషయమై ముందడుగు వేయడం హర్షింపదగినది. కాని, అమెరికాను – రష్యాను ఒకే దృష్టితో చూడడం అన్యాయమని ఈ పార్టీవారు గొంతుచించుకుని అరవడం అసహ్యంగా వున్నది. అమెరికాలో, పాశ్చాత్యరాజ్యాలలో పత్రికలు బాంగ్లాదేశ్ నిజస్థితిని గుర్తించినవి; ప్రభుత్వాలు వెనకబడినవి. రష్యాలో ప్రభుత్వం ఒక్కడుగు ముందుకు వేసిన మాట నిజమే కాని ఆ ప్రభుత్వ పత్రికారాజం (ఇజ్వెస్తియా) అమెరికా ప్రభుత్వధోరణిలో సలహా యిచ్చింది. భారత – పాక్ ప్రభుత్వాలు తొందరపడి కీచులాటకు దిగరాదని దాని హితవు! ఇటువంటప్పుడు మహాసూక్ష్మంగా వివారణజేసి పాశ్చాత్యరాజ్యాలకు రష్యా పలుకుబడిలోని రాజ్యాలకు ఎక్కడ తేడా వున్నదో తేల్చుకునే ఓపిక ఎవరికీవుండదు. కొన్ని కమ్యూనిస్టురాజ్యాలు, రష్యా రాష్ట్రపతి ప్రకటనబట్టి, ఆ ధోరణిలో బాంగ్లాదేశ్ పై తీర్మానించినమాట నిజమే. కాని ఇంతేనా విమోచన సమరాలకు సర్వసహాయంజేసు సమకట్టిన తీరులు చేయవలసినది?

అంతరంగికంగా జెక్‌సీములో సంస్కరణను కోరిన డూబ్‌చెక్‌తో సమానంగా ముజీబ్ సాహెబును రష్యా- పలుకుబడిగల రాజ్యాలు పోల్చుకున్నవా? తీగె కదిపితే డొంకంతా కదులుతుంది.

మనం అమెరికా, రష్యా, చైనాల మర్మాలను, తంత్రాలను ఎవరమూ తెలుసుకునే స్థితిలోలేము. వాటిపక్షాన వకాలత్ పొంది మనం వాదించవలసిన పనిలేదు. అందరూ మహానుభావులే! తర-తమ భేదాలు లేకపోలేదు. గుణ-దోష నిర్ణయంలో జాగ్రత్త అవసరం. అందర్నీ కట్టగట్టి ఒకేరీతిగా విమర్శించడం ధర్మంకాదు. కాని, ఈ సమయమెటువంటిదంటే, దరహం మీద మనం ఆ రాజ్యాలపై ఆధారపడకుండా స్వయంశక్తిని పెంపుజేసుకునే మార్గాన్ని భారతీయ పక్షాలన్నీ ప్రోత్సహించవలెను. ఇదిమరచి, స్వల్పాంశాలలో కజ్జాలకుదిగితే చరిత్ర క్షమించదు.

ఈ సందర్భంలో గమనించదగినది ఇండికేట్‌లోని కొందరి ఆవేదన. తమ ఘోషను వారువెల్లండిదారు. అణుశస్త్రాలలో అది ఎంత వ్యయంతోకూడినాసరే, మనం సంపన్నం కాకపోతే లాభం లేదని వారన్నారు. మొట్టమొదట ఈ నినాదాన్ని పాలికేకనువేసింది భారతీయ జనసంఘం!

జనసంఘపు 'హిందూరాష్ట్ర' వాదం మాకెన్నడూ గిట్టదు. కాని, దేశకాల పాత్రానుగుణంగా దేశాన్ని పటిష్ఠంజేసే విషయంలో, శ్రామికజనావళికి అభ్యుదయాన్ని చేకూర్చే విషయంలో ఆ పార్టీ ప్రగతిని చూపిస్తున్నది. గుడ్డివాండ్లు, చెవిటివాండ్లు తప్ప మరెవరు దీనిని కాదనలేరు.

'హిందూ రాష్ట్ర' వాదం అప్రస్తుతమని చెప్పి దానిని ఎదుర్కొంటూనే, జనసంఘీయుల శక్తియుక్తులను, ఆర్. యస్. యస్. దీక్షాపరుల ధైర్యసాహసాలను మనం దేశానికి వినియోగించుకోలేకపోతే, నష్టం మనది. ఆ శక్తులుకూడా మన పిలుపును ఆదరించి, తమ ఆందోళనను సవరించుకుని ముందుకు రావలెను.

ఇది ఎన్నడో జరగవలసి వుండెను. 1971 మార్చి 27 వ తేదీన జరగవలసి వుండెను. 1971 జూలై ఆఖరులో కూడా అది సంభవంకాకుంటే సిగ్గుచేటు!

, , ,

బాంగ్లాదేశ్ కథ నడవడంలో స్వర్ణసింగ్ నీళ్ళు నములుతున్నాడనీ, చేతగానివాడనీ కమ్యూనిస్టులేగాక ఇతరపార్టీల వారుకూడా కొందరంటున్నారు. ఆరోపించే వారికి ఆధారమేమీలేదని మేమనముగాని, ఎటువంటి నాజూకుపరిస్థితిలో మన విదేశాంగ మంత్రి సంచరిస్తున్నాడో గమనిస్తే, ఆతడిపట్ల మరింత సహనభావం సమర్థనీయం కాదా?

నెహురా తప్పులన్నీ కృష్ణమీనన్‌మీదుగా దిద్దిపేసివేసినట్లుగా ఆయన బిడ్డనేమీ అనలేక మరొకర్ని నిందించడం న్యాయమా? మన ప్రధాని ఎటువంటి నీతిని అవలంబిస్తున్నదో, రమారమినా (ఒక కామా, సెమికోలన్ కాస్త అటు ఇటూ పడితే పడవచ్చు) ఆ నీతినే విదేశాంగ మంత్రి అనుసరిస్తున్నాడు.

దినేష్‌సింగ్, మొరార్జీ, ఇంకా ఇతర పార్టీలు డి. ఎం. కె. తో సహా అనేకులు నిజమైతే, తప్పిదం ప్రధానమంత్రి నిర్ణయంలో, దృక్పథంలో వున్నది.

కాని, మా అభిప్రాయంలో, స్వార్థం కోసం ప్రధాని ఏమీ చేయలేదు; రాజీ

—కొరవ 10 వ పేజీలో

పిచ్చి రామచంద్రారెడ్డి!

పిచ్చి రామచంద్రారెడ్డి! పార్టీని వదలుకుంటారుగాని, శాసన సభ్యత్వాన్ని వదలుకుంటారా, ఎవరైనా? ఐతే ఇటువంటి (పెళ్ళకూరు రామచంద్రారెడ్డి ఎం.ఎల్.ఏ; ఆత్మకూరు) పిచ్చివాండ్లే సంఘానికీ లేక దేశానికీ మార్గదర్శకులు! ఈ కాలంలో కూడా ఇటువంటివారింకా వున్నారనివినడం కర్ణపేయంగా వున్నది!

వారం వార్తలు

లోకవృత్తం

లోక సంచారి

రాజ్యాలు- తత్వాలు- నడకలు

చైనా-అమెరికాల రాకపోకలకు రష్యా ఉలిక్కిపడడం సహజమే. అమెరికాపై ఎంతవిద్వేషాన్ని చైనీయుల వాక్యాలు వర్షిస్తున్నా, రష్యాపై చైనీయులకున్న ద్వేషం మితిమీరింది గనక, చివరకు చైనా – అమెరికాలు ఒక ఉమ్మడి కార్యసాధనకై ఏకం కాగలవని రష్యాకు అటూ వచ్చింది; కాని, ఇంతరహస్యంగా, ఆకస్మికంగా ఇంతపని జరుగుతుందనుకోలేదు. ఈ ఆందోళనలో సోవియట్ నాయకులు మరీ దూరమైపోతారనే భీతికొంది, వారికి తమ చైనాకోస్తే అపాయకరంకాదని నచ్చచెప్పడానికి అమెరికన్లు ప్రయత్నిస్తున్నారు. నిక్సన్ చైనా వెళ్ళకముందు కెన్నడీవంటి వారినికూడా చైనా పంపడంలో మర్మం విడిచింతే, అందరికీ తెలిసేటట్లే బహిరంగంగానే అమెరికా చైనాతో సఖ్యాన్ని పొందుతుందని వెల్లడించవలెనని అమెరికన్లు సంకల్పించారు. రేడియోద్వారా ప్రథమంగా మవోప్యాంచాన్ని పలకరించింది, ఆ పైన అమెరికా ప్రతినిధి చైనా ప్రధాన మంత్రిని కలిసినట్లుకూడా ప్రచారం చేస్తున్నారు.

అంత బహిరంగమైతే ''ఇదిగో ఎనిమిది పాయింట్లు; ఇవి షరతులు కాకున్నా, అంగీకారం వాంఛనీయం'' అని చైనాప్రధాన మంత్రి పల్కినాడు. ఆ ఎనిమిది అంశాల వివరం వినండి: (1) తాయ్‌వాన్ (చంగ్-కై-షేక్ రాజ్యం) నుండే అమెరికన్ సేనల మరలింపు. (2) ఇండో-చైనా (వియత్నాం రంగం) నుండి అమెరికన్ శక్తుల ఉపసంహారణ. (3) ప్రపంచ సంస్థలో మావో చైనాకు స్థానం. (4) జపాన్ మళ్ళీ మిలిటరీ విస్తరణ చేసేట్లుంటే కర్తవ్యాన్ని చర్చించుకోవడం. మిగిలిన అయిదుఅంశాలు ముమ్మందుగాని తెలియవు. చైనాను తొక్కిపట్టడంకోసం అమెరికా ఎవరెవరిని ప్రోత్సహించిందో, వారినందర్నీ నెమ్మదిగా విడిచి

—కొరవ 10 వ పేజీలో

గమనించారా?

ఇరాన్ (పెర్షియా) టర్కీ, సౌదీ అరేబియా, కోరాల సీమలు చైనాతో సంబంధాలను వృద్ధిచేసుకోవలెనని, సాంస్కృతిక విప్లవ సమయపు మూర్ఖాన్ని చైనా వీడింది గనక తాత్కాలికంగా విన్నమైన దేశాలలో చిత్తశుద్ధితో అసీమ సహజీవనం చేస్తుందని పాకిస్తాన్ సిఫారసు చేస్తున్నదట! భారత దేశంతో సంబంధాలలో చూపిన 'చిత్తశుద్ధి'కంటె అత్యధికమైన 'చిత్తశుద్ధి'ని మావో చైనా పాక్‌ప్రభువులకు చూపబోతున్నది. ఆ ప్రాడీ సిఫారసునందుకున్న రాజ్యాలు విస్తుపోగలవు! కాని, too late. అధిక ఆలస్యం, ఏం చేస్తారప్పుడు ఎవరైనా? ఇదే ఈలోకం తీరు గనక సర్దాగా వింటాం వృత్తాంతాలన్నీ! మనల్ని ఇక ఎవరూ మోసం చేయలేరు.

మీ పొలానికి పాటిమట్టి వుందా?

అన్నిచోట్ల అందరికీ దొరకడం సాధ్యంకాదు

ఆ కొరతను తీర్చగలదే

ఎముకల పిండి

పాటిమట్టి ఏవిధంగా పనిజేస్తుందో
ఎముకలపిండి అదేవిధంగా పనిజేస్తుంది;
ఆ ఫలితాలనే ఇస్తుంది. మీ పొలాన్ని
శాశ్వతంగా సారవంతంజేస్తుంది.

పరీక్షించండి – సత్ఫలితాలను పొందండి.

ఆంధ్ర బోన్‌మిల్ కంపెనీ.,

ఫ్యాక్టరీ: కొడవలూరు 24 : ఫోన్ : 67 ఆఫీసు: నెల్లూరు-2

రైతు లోకం

నువ్వు–

నాముపంట మంచి ఆదాయాన్నిస్తుంది

డివిజనల్ సూపరింటెండెంటు (వ్రాసి) డాక్టరు జి. ఎస్. రెడ్డిగారు నువ్వుకు సంబంధించి కొత్తవిషయం ఒకటి తెలియజేస్తున్నారు–

జులై 21 వ తేదీ వడుగు పాడుగుండా పోతూ, రైల్వేగేటు వేసివుండిన కారణంగా కొంతసేపు అక్కడ ఆగవలసివచ్చి, ప్రక్కనే కోయబడిన నువ్వుచేను చూడడం తటస్థించింది. అది జనూవా వారంరోజుల క్రితం కోయబడివుండవచ్చు, కాయలను కోసుకొని, మొదళ్ళు, పెద్దకొమ్మలు కొన్ని అట్లనే వదిలివేయబడివుండినాయి. ఒకచెట్టు మళ్ళీ వదివన్నెండుమొగ్గలుదొడిగి, పుష్పించడం చూచి నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. నువ్వులు నాముపంట రాదని ఇదివరకు అనుకొంటుండేవారు. కాని ఒక ఎకరా నాముపైరుకు 100 కె. జి. ల 22:22:11 మిశ్రమ ఎరువును చల్లి వారానికొకసారి నీరు పెట్టి, సిద్ధపడితే కనీసం 4 క్వింటాళ్ల (400 కె. జి.) పంట పొందవచ్చునని నా గట్టినమ్మకం. ఈ సంవత్సరం జూలై 2 తేదీవరకు నెల్లూరువర్షపాతం 27 మిల్లీ మీటర్లుమాత్రమే. అది ఒకపద్ధతిగాలేదు. వర్షాభావం కారణంగా ఈ సంవత్సరం నువ్వు సరైనఫలితం ఇవ్వలేదు. ముఖ్యంగా గూడూరు, వెంకటగిరి, సూళ్లూరుపేట ప్రాంతంలోని ఎర్రనేలల్లో నువ్వు సరిగా పండలేదు. ఈ ప్రాంతాల్లో కరువునివారణ కార్యక్రమంలో తిరుగుతున్నందువల్ల నేనిది గమనించగలిగాను.

నువ్వు నాముపంట పొందాలంటే– మొదటి పంట కోసేటప్పుడు, కాయలు మాత్రం కోసుకొని, సాధ్యమైనంతవరకు చెట్టును అట్లనే వుంచడం అవసరం. రెండోది- ఎకరాకు 100 కె.జి. ఎన్.పి.కె. ఎరువును వేయాలి; నీరు పెట్టాలి. వర్షాకాలం సమీపించినది రాబట్టి నీళ్ళది ఒక పెద్ద సమస్యకాదు. నువ్వుల ధర బొంబాయిలో 208, 210 మొదలు 260 వరకు ఢిల్లీలో వున్నట్లు 'ఎకనామిక్ టైమ్స్' ఇచ్చింది. దీన్నిబట్టి నాముపైరును జాగ్రత్తగా చేస్తే, ఎకరాకు రూ. 900 లు అదనంగాపొందే అవకాశ ముంటుంది. ఎకరాకు నూరురూపాయలకుమించి ఖర్చుపెట్ట వలసిన అవసరంలేదు. గమనించదగిన మరో ముఖ్యమైన విషయమేమిటంటే

—కొరవ 10 వ పేజీలో

తెలుగన్నా, తెలుగువారన్నా అభిమానం పెంచుకొన్న అమెరికన్ యువతి

టి. ఎస్. ఆర్. కృష్ణ

సంకల్పబలం, స్థిర నిశ్చయం వుండాలి గాని దూరాభారాలు అడ్డునిలువలేవు. అపరిచయాలు అవరోధం కాబోవు. సాధనవల్ల సమకూరని పనులు సాధారణంగా వుండవు.

ఏడేళ్లకు పూర్వం తెలుగుభాష అంటూ ఒకటి వున్నదని ఏమీకూడా ఎరుగని ఒక అమెరికన్ అమ్మాయి ఆంధ్రదేశం వచ్చి, రెండేళ్ళ వ్యవధిలో తెలుగు భాషలో సాధించిన ప్రవేశ, పరిజ్ఞానాలు ఈ విషయాన్నే నిరూపిస్తున్నాయి.

ఎప్రిల్ ఫార్బిస్ స్ట్రీక్ అనే అమెరికన్ అమ్మాయి తెలుగు నేర్చుకున్న కథ కుతూహలకరంగా వుంటుంది. 1964-65 లో విస్కాన్సిన్ విశ్వవిద్యాలయంవారి 'ఒక సంవత్సరం ఇండియాలో' శిక్షణ ఇప్పించే కార్యక్రమం ఫలంగా మొదట ఈ అమ్మాయి ఇండియా వచ్చింది. అట్లా వచ్చేముందు 1964 వేసవిలో బెర్కిలి (కాలిఫోర్నియా) విశ్వవిద్యాలయంలో మూడునెలలు తెలుగు నేర్చారు. తెలుగు భాషపట్ల ఈమె ఆసక్తి అక్కడ అట్లా ప్రారంభమైంది.

ఈ కార్యక్రమం క్రింద ఈమె ఆంధ్రప్రదేశ్ వచ్చి ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో చేరింది. అప్పుడు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో చెంచు ప్రజల ఆహార వ్యవహారాలను గురించి ప్రత్యేక పరిశోధన గావించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఈ కార్యక్రమం పూర్తిచేసి 1965 లో తిరిగి అమెరికా వెళ్ళింది. అక్కడ విస్కాన్సిన్ విశ్వవిద్యాలయపు భారతీయ విజ్ఞానబోధనశాఖలో 1966 లో బి. ఏ., 1968 లో ఎం. ఏ. పూర్తిచేసింది.

1968 సెప్టెంబరులో ఫుల్ బ్రయిట్ స్కాలర్ షిప్ మీద తిరుపతి శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంలో చదవడానికి ఈ అమ్మాయి మళ్ళీ వచ్చింది. అప్పుడు కొన్నాళ్లు తిరుపతిలోను మరికొన్నాళ్లు హైదరాబాదులోను వున్నది.

అనుభవంలో ఈ అమ్మాయి ఒక విషయం గుర్తించింది. ఒక పరదేశం గురించి, ప్రజలనుగురించి తెలుసుకొనడానికి ఎక్కడో కూర్చొని పుస్తకాలు చదివితే చాలదు. అదీ ఇతరభాషలలో ఉన్న రచనలు చదివితే అసలే సరిపోదు. అక్కడి ప్రజలంతా వారి సొంతభాషలో

మాట్లాడుతూ, వారితో కలిసిమెలిసి కొంతకాలమైనా గడిపితే తప్ప ఆ ప్రాంతం గురించి, ఆ ప్రజలనుగురించి నిజంగా కొంతయినా తెలుసుకొనటం సాధ్యంకాదు.

కుమారి స్ట్రీక్ లో కలిగిన ఈ ఆలోచనలు తెలుగు నేర్చుకోవాలన్న ఆ అమ్మాయి సంకల్పాన్ని బలపరచాయి. అదీగాక, తనకు ఏమీ అర్థంకాకపోయినా ఇక్కడివారు (వారిలో వారు) తెలుగులో మాట్లాడుకోవటం విన్నప్పుడు ఆభాషలో ఏదో ఆకర్షణ ఆ అమ్మాయికి కన్పించింది. అంతే. తెలుగు నేర్చుకొనితీరాలన్న కృతనిశ్చయానికి వచ్చింది.

విస్కాన్సిన్ విశ్వవిద్యాలయం 1963 నుంచి అక్కడ భారతీయ విజ్ఞానబోధన శాఖలో బి. ఏ. చదివే విద్యార్థులను ఏటా కొందరిని భారతదేశానికి పంపించి సంవత్సరంపాటు ఇక్కడ స్థానిక కళాశాలలలో శిక్షణ ఇప్పించే కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్నది. ఈ కార్యక్రమంక్రిందవచ్చే విద్యార్థులు ఢిల్లీ యూనివర్శిటీ, కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయం, ఉస్మానియా (హైదరాబాదు) విశ్వవిద్యాలయాలలో ఏదో ఒకదానిలో శిక్షణపొంది వెళ్తుంటారు.

1968 నుంచి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయాన్ని (మరికొన్ని అమెరికన్ కాలేజీల సహకారంతో) మధురై విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఈ విస్కాన్సిన్ జాబితాలో చేర్చారు.

అమెరికాలో తెలుగు బోధించే విశ్వవిద్యాలయాలు విస్కాన్సిన్ ఒక్కటేకాదు. టెక్సస్, కార్నెల్ విశ్వవిద్యాలయాలలో కూడా తెలుగు నేర్పుతున్నారు.

విస్కాన్సిన్ విశ్వవిద్యాలయంవారి 1970–71 కార్యక్రమంలో వచ్చినవారు విద్యార్థులతోపాటు, ఈ కార్యక్రమం అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా ఈమె తిరిగి ఆంధ్రదేశంవచ్చింది. కొన్నాళ్లు తిరుపతిలో, తరువాత వాల్తేరులో ఈమె తెలుగు నేర్చుకున్నది.

విస్కాన్సిన్ కార్యక్రమం క్రింద వచ్చే విద్యార్థులు మూడు అంశాలలో కృషి చేయవలసి ఉంటుంది. 1. స్థానిక భాష నేర్చుకోవాలి. 2. స్థానిక విశ్వవిద్యాలయపు ఎం. ఏ. సిలబస్ ప్రకారం ఇక్కడ చదువు కొనసాగించాలి. 3. స్థానిక ప్రజల సాంఘిక, సాంస్కృతిక సంబంధ విషయాలలో దేనిపైనైనా గురించి ప్రత్యక్ష పరిశీలనలు జరపాలి.

కుమారి స్ట్రీక్ తెలుగు భాషను తెలుగు ప్రజల మధ్యకు వెళ్లి నేర్చుకొనడానికి ఈ మూడవ అంశం కారణం అయింది. ఇది బాగా తోడ్పడింది. విశాఖ, కృష్ణా జిల్లాలలో కొన్ని గ్రామాలకు వెళ్లి ఈమె స్థానిక కుటుంబాలవారితో సాధారణ ప్రజానీకంతో కలిసిమెలిసి ఉంటూ, వీరంతా తెలుగు ఎట్లా మాట్లాడతారో విని నేర్చుకుంటూ వచ్చింది.

ఇట్లా రెండు సంవత్సరాలలో వ్యావహారిక తెలుగు చక్కగా వ్రాయటం, చదవటం, మాట్లాడటం సాధన చేసింది. అయితే అంతటితో తృప్తిపడే అల్ప సంతోషికాదు. వీలైనంతమంది ప్రముఖ తెలుగు రచయితలను, కవులను కలుసుకొని వారితో మాట్లాడటం ద్వారా తెలుగు భాష మరింత బాగా నేర్చుకోవాలనీ, తెలుగు సాహితీ రంగంలో వచ్చిన పరిణామాలను అవగాహన చేసుకోవాలని పట్టుదలతో తెలుగు రచయితలుండే వివిధ ముఖ్య కేంద్రాలు పర్యటించింది.

ఇటీవలే మద్రాసు వచ్చి నగరంలోని తెలుగు రచయితలను, కవులను దాదాపు అందరినీ కలుసుకున్నది. ఇప్పుడు ఈమెకు తెలియని తెలుగు రచయిత పేరులేదు. ఏదైనా కలంపేరు చెప్పండి. తాను ఆరచయిత పూర్తిపేరు, చిరునామాతో సహా చెప్పివేస్తుంది.

ఈ జూలైలో ప్రస్తుత కార్యక్రమం పూర్తిచేసుకొని స్వదేశానికి వెళ్లి రెండేళ్లపాటు విస్కాన్సిన్ విశ్వవిద్యాలయంలో భారతీయ విజ్ఞాన బోధనా శాఖలో పనిచేసి ఆ తరువాత మళ్లీ ఇక్కడకు వచ్చి, మరింత కృషిచేసి 'ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యం' గురించి పిహెచ్. డి. డిగ్రీకి థీసిస్ వ్రాయాలని ఆమె సంకల్పం. ఈలోగా అమెరికన్ విశ్వవిద్యాలయాలలో తెలుగు బోధనకు ఉపకరించే బోధనా సామగ్రి (పాఠ్యక్రమం) తయారుచేయాలనుకుంటున్నది.

తెలుగుభాష మరికొంత సాధనచేసిన

—కొరవ 10 వ పేజీలో

సుఫల ఎరువులను వాడి

అధిక దిగుబడిని, హెచ్చు లాభాలను పొందండి

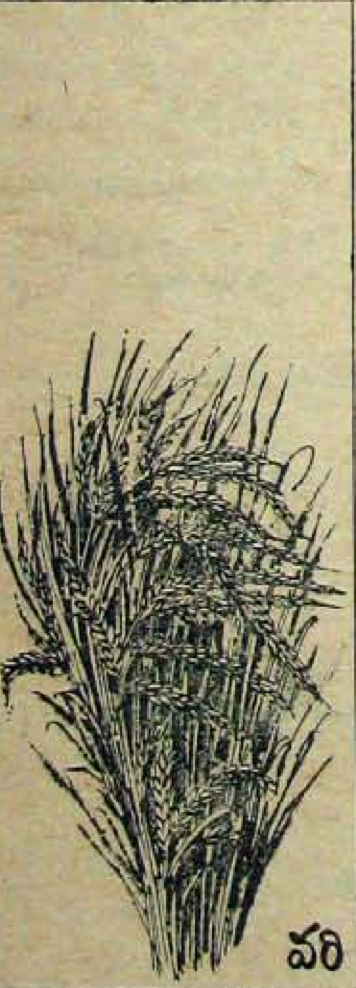

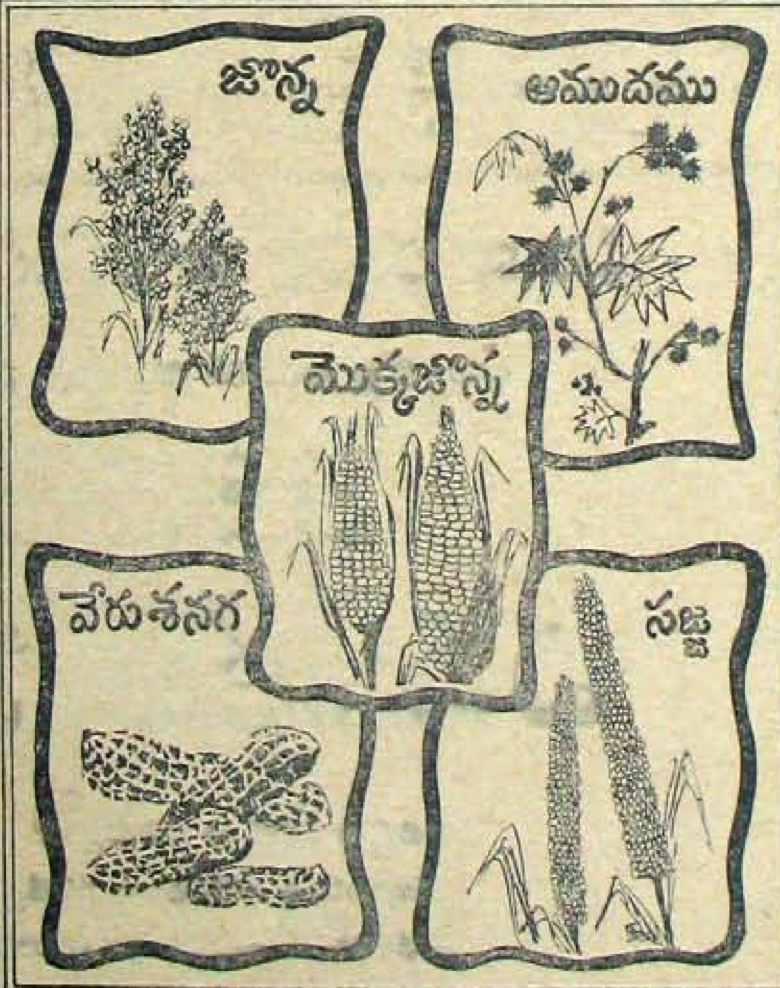

సుఫల—సంకీర్ణ రసాయన ఎరువులు అన్ని పైర్లకు సంకరజాతి పైర్లకు, అధిక దిగుబడి నిచ్చే వంగడములకు సాటిలేని ఎరువు.

ప్రధాన పోషకపదార్థములు నత్రజని, భాస్వరము, పొటాష్ గాక ఉపాహార పదార్థములు కేల్షియం, మెగ్నీషియం, సల్ఫర్ కూడ వీటిలో మిళితమైయున్నవి. కనుక సుఫలను వాడి భూసారమును పెంపొందించుటయే గాక అధిక దిగుబడి కూడ సాధించండి.

సుఫల

15:15:15 (గులాబి)
18:18:9 (పసుపు)
20:20:2 (బూడిద)
రంగులలో

ఉచిత భూసార పరీక్షకు వ్యవసాయ విషయాల సంప్రదింపులకు ప్రాంతీయ ఆఫీసు—
ది ఫర్టిలైజర్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లి.,
ట్రాంబే యూనిట్
ఏరియా ఆఫీసు: 5-10-173 ఫతే మైదాన్ రోడ్,
హైదరాబాద్-4.

PRATIBHA-203-10

వర్ధమానసమాజంవారు స్వర్గీయ వినుగ రామవరెడ్డి స్మారక సూచకంగా ఏర్పాటు చేసిన వేమన జయంతి సందర్భంగా ఈ పీఠి సన్మాన గ్రహీత శ్రీ నార్ల వెంకటేశ్వరరావుకు ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు రెండు నూటపదహార్లు విలువగలిగిన పుస్తకాలను అందిస్తున్నారు. సమాజ కార్యదర్శి శ్రీ గోపీకూడా చిత్రంలో వున్నారు.

నెల్లూరులో వేమన జయంతి

వేమన పద్యాలపై ఇంకా పరిశోధన జరగాలి!

—నార్ల, ఆరుద్ర సూచనలు

స్వర్గీయ వినుగ రామవరెడ్డిగారి పేర విశేషా నెల్లూరు ప్రోగ్రెసివ్ యూనియన్ తరపున "వేమన జయంతి" చేయాలని ఆయన సోదరుడు వినుగ వట్టన్న ఏ శుభ ముహూర్తాన సంకల్పించాడో కాని, అప్పటి వరకు ప్రతిష్టా ఈజయంతిసభ నిండుగా జరుగుతున్నది; వొట్టి గాలికిపోయే వుపన్యాసాలుగాకుండా పోయి నేడు – వేమనను మొదట వెలికితెచ్చిన సి. ఆర్. రెడ్డిగారి ఆంగ్ల వ్యాసాలిని అచ్చొత్తించి విడుదల చేసారు; ఈ యేడు ఈ జయంతి సందర్భంగానే 'వేమన–పాశ్చాత్యులు' అనే వుత్తమ గ్రంథాన్ని వర్ధమాన సమాజంవారు పద్మశ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారి విరాళంతో ప్రచురించిందారు. 16 తేది వాకాడులో ఆ గ్రంథావిష్కరణకూడా జరిగింది. బహుశా కాలం కల్పివస్తే వచ్చేయేడు వేమననుగూర్చి మరో పుస్తకాన్ని అచ్చు వేయించవచ్చునని ఆశించవచ్చునేమో.

ఈతూరి ఈ వేమన జయంతిని పురస్కరించుకునే మొన్న 10 తేది వాహినీవారి "యోగి వేమన" సినిమా ప్రదర్శనను ప్రత్యేకంగా కొత్తహాలులో ఏర్పాటుచేసారు సమాజంవారు. దాదాపు 25 వీళ్ళక్రితం తయారైన చిత్రమైనా ఇన్నేళ్ళ తర్వాతకూడా

—కొరవ 11 వ పేజీలో

కూని రాగాలు

'లోకలిస్టు'

* అందర్నీ ఆకర్షిస్తున్న మైపాడు హత్యోదంతం
* వాస్తవమ్ము నార్లవారిమాట!

పోయిన సంవత్సరం సెప్టెంబరులో 'భార్యనూ ముగ్గురు కూతుళ్లను చంపి పెరట్లో పూడ్చిపెట్టిన వాక అస్సాం జిల్లా జడ్జి' హత్యల కథనాన్ని ఇంగ్లీషు 'ఇల్ స్ట్రేటెడ్ వీక్లీ' పత్రికనుంచి జమీన్ రైతులో పునర్ముద్రించిన సంగతి పాఠకులకు జ్ఞాపకముండే వుంటుంది. పెద్ద పత్రికల నుండి చిన్న పత్రికలవారు 'కాపీ' కొట్టడం అనేది ఈ దేశంలోనేకాదు విదేశంలోనూ నేరంకాదు. ప్రఖ్యాత జర్నలిస్టు స్వర్గీయ కోటంరాజు రామారావు అంతటాయనే వాకచోట అన్నాడు– Like stolen kisses stolen news items are sweet— అని. ఒక సంవత్సరం తిరిగే లోపల్నే అదే ఇల్ స్ట్రేటెడ్ వీక్లీ మైపాడు హత్యోదంతంగూర్చి జమీన్ రైతుపై కొంతకు కొంతైనా ఆధారపడవల్సివస్తుందని ఎవరు కలలు గన్నారు!

ఎక్కడో నెల్లూరు మారుమూల వల్లె మైపాడులో జరిగిన హత్యోదంతంపై బొంబాయిలోని ఇల్ స్ట్రేటెడ్ వీక్లీ ఎడిటర్ కుష్వంతసింగ్ గారు ఇంత శ్రద్ధానక్తులు ప్రదర్శించగలరని ఎవరుమాత్రంవూహించ గలిగారు? ఆశ్చర్యం, మైపాడులో నెల్లూరు యువతుల హత్య దేశవ్యాప్తంగా ఇంతటిన్యూస్ హంగ్రీ కలవగాని కల్గిస్తుం

—కొరవ 11 వ పేజీలో

53 వేల రూపాయల ఖర్చుతో పూర్తిచేయబడిన ముదివర్తి మంచినీటి పథకానికి సంబంధించిన ఓవర్ హెడ్ టాంకు; ఎక్కడోచూపు పెట్టి ఇక్కడ రిబ్బను కత్తిరిస్తున్న బి. వ. ఛేర్మన్ శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి; ఒకమవైపు వున్నవారు సర్పంచ్ శ్రీ దేవిరెడ్డి సుబ్బరామరెడ్డి.

ముదివర్తి దప్పిక తీరింది– కురుగొండ గోడుగోడుమంటున్నది!

కోవూరు సమితిలో, దాదాపు పెన్నా నది గట్టునవున్న ముదివర్తి– 53 వేల రూపాయల మంచినీటి పథకాన్ని పూర్తి చేసుకొని, ప్రారంభోత్సవం జరుపుకొని మురిసిపోతుంటే; గూడూరు తాలూకాలోని కురుగొండ మంచినీటికోసం అలమటిస్తూ, నిద్రలేకుండా జాగారంచేస్తూ, గోడుగోడు మంటున్నది. కాకతాళీయంగా ఈ రెండు వార్తలు ఒక్కసారి రావడంవల్ల, ఈఆనంద నిర్వేదాలను ఒక్కచోట యిస్తున్నామేకాని,

పల్లెలు

ఈ పోలికకు మరేప్రాధాన్యత లేదని మనవి చేసుకుంటున్నాము.

ముందు ముదివర్తి ప్రారంభోత్సవానికి పోదాం–

పక్కనేవున్న బొమ్మ చూస్తేనే మీకు తెలుస్తుంది, ముదివర్తి మంచినీటి పథకం ఎంత బ్రహ్మాండమైనదీ. దీనికి 53 వేల రూపాయలు ఖర్చయిందట; 6 వేల గాలన్లు పట్టే ఆకాశపు టాంకు (ఓవర్ హెడ్ టాంకు) నిర్మించబడింది. 3 వేల జనాభా గల ముదివర్తి దాహాన్ని ఇది పూర్తిగా తీరుస్తుందట. అంటే ఒక్క మంచినీటి సరఫరాకు మాత్రమే ముదివర్తి గ్రామంలోని పుట్టిన బిడ్డతో సహా – ప్రతిఒక్కరిమీద వ్యక్తిత్వం రూ 17–67 ల వంతున ఖర్చు పెట్టిందన్నమాట. ఇంతేకాదు – 13 వేల రూపాయల ఖర్చుతో నిర్మాణమైన పంచాయతీ కార్యాలయ భవన ప్రారంభోత్సవం కూడా ఈ సందర్భంలోనే జరిగింది. ఈ భవనం ప్రత్యేకత–సర్క్యులర్ ఆకారంలో గ్రంథాలయ వసతి కల్గివుండడం. మంజూరులు, మెషర్మెంట్లు వగైరా వగైరా అడ్డంకులను అధిగమించి ఈ రెండు భారీ నిర్మాణాలను రెండుమాసాలలోనే పూర్తిచేయగలగడమనేది గొప్పసంగతే. అందుకు సర్పంచ్ శ్రీ దేవిరెడ్డి సుబ్బరామరెడ్డిని అభినందించి తీరవలసిందే.

పెద్దదానికి – అంటే, 53 వేల రూపాయల వాటర్ స్కీమ్ కు బి. వ. ఛేర్మన్ శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి; చిన్నదానికి, అంటే స్కూలు భవనానికి, సమితి ప్రెసిడెంటు శ్రీ కాటంరెడ్డి వెంకటరామరెడ్డి ప్రారంభోత్సవాలు జరిపారు. అధ్యక్షత విషయంలో నర్కస్ తాడుమీద నడవాలను కున్నట్లున్నారు కాని, అది జరిగినట్లులేదు. ఒక కార్యక్రమానికి శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి, ఇంకో కార్యక్రమానికి శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డి అధ్యక్షులని ఆహ్వానాల్లో వేశారు; ఆఖరుకు రెంటికీ కలసి శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి వదాన్యత దానధర్మాల్లోనేకాదు; వారి బొదార్యం ఇటువంటి అవసరసందర్భాల్లోకూడావెల్లడవుతుంటుంది. ఆయనవివాదరహితుడుగదా!

—కొరవ 12 వ పేజీలో

PHILIPS

మోసపోవద్దు!!!

4 అడుగుల ఫిలిప్సు ట్యూబులైటు ఫిట్టింగులు & బల్బులు

డూప్లికేటు ఫిట్టింగులు మార్కెటులో అమ్మబడుచున్నవి.
గమనించిన ఒరిజినలు ఫిట్టింగులకు డూప్లికేటు ఫిట్టింగులకు భేదము గమనించవచ్చును.

	ఒరిజినలు ఫిట్టింగుపెల (టాక్సుతోసహా)	రూ. 38.00
అయితే	డూప్లికేటు ఫిట్టింగు వెల	రూ. 26.00 లే

అయినా, రూ. 36–00 లకు అమ్ముచున్నారు.
ఒరిజినల్ ఫిట్టింగులను ఫిలిప్సు ఆథరైజుడు డీలర్సువద్దనే కొనండి.

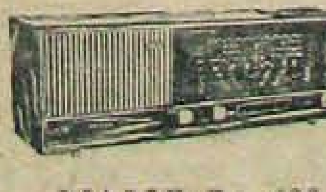

MAJOR Rs. 600
Taxes: Extra.

నెల్లూరు ఆథరైజుడు డీలర్సు:
సాయినాథ్ అండ్ కో.,
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

నెల్లూరు నలుచెరగుల్లో
విమర్శకుడు

ఎస్. పి. బదలీ ఏమైంది?

ఎస్. పి. శ్రీ రామకృష్ణచెట్టి అనంతపూరు పోలీస్ కాలేజీకి బదలీ చేయబడి, వారిస్థానంలో శ్రీకాంతరెడ్డిగారు నియమించబడినారని గతవారం హైదరాబాదు వార్తగా ప్రకటించాము. అది నిరాధారపు వార్తకాదు, పుకారులాంటిదీకాదు. నూటికి నూరుపాళ్ళు అధికారసమమైన ఆధారం కలవార్త. మేము ఆవార్త ప్రకటించిన తర్వాత ఇద్దరు ముఖ్యులు దాన్ని ధృవపరచారు. హోం మంత్రి శ్రీ వెంగళరావు తమకు స్వయంగా చెప్పినట్లు వారు మాకు చెప్పారు.

అటువంటిది ఆఖరుకు వుత్తదే అయింది. ఆ బదలీ వుత్తరువు ఇప్పటికి నెల్లూరుకు చేరలేదు. ముఖ్యమంత్రివద్ద నిద్రావస్థలో వున్నదని నెల్లూరులో వినబడుతున్న వదంతి. అది శాశ్వత నిద్రలో పడిపోతుందో, లేక మేల్కొని ప్రయాణం సాగిస్తుందో చూడవలసివుంది.

ఎస్. పి. బదలీ నిల్చిపోవడం, అది తాత్కాలికంగానైనా నిల్చిపోవడం నెల్లూరీయులకు విభ్రమాన్ని కల్గిస్తున్నది; పరిపరివిధాల అపోహలకు, విమర్శలకు అస్కారం ఏర్పడుతున్నది. ఎవరో రాజకీయనాయకుల ఒత్తిడివల్ల ఇది నిల్చిపోయి వుంటుందని పెద్ద అనుమానం. అవిధంగా ప్రచారంకూడా జరుగుతున్నది. ఆప్రచారం కూడా ఒకరిద్దరు ముఖ్యులమీదనే జరుగుతున్నది. కాని దీనిని మేము నమ్మలేము. నమ్మడానికి ఆధారాలు దొరకడంలేదు. ఎవరివల్లనైనా ఇటువంటి దౌర్బల్యం అనేది వుంటే, వాళ్ళ ప్రజలకోపాగ్నికి ఎప్పుడైనా గురికాక తప్పదు.

ఇంకోమార్గంనుండి వినబడడంలో— ఈసమయంలో బదిలీచేస్తే పోలీస్‌ప్రతిష్ఠ దెబ్బతింటుందని ముఖ్యమంత్రి అభిప్రాయపడినాడని, అందువల్ల 'అబెయెన్స్' లో పెట్టాడని అంటారు. ఇది నిజమైతే ప్రభుత్వాధిపతులు దీన్ని తల్లక్రిందులుగా చూస్తున్నారేమో ననిపిస్తుంది. పోలీస్ ప్రతిష్ఠ కాని, ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠకాని పోయేది బదలీ చేసినందువల్ల కాదు, దాన్ని నిల్పినందువల్లనేననే నగ్నసత్యాన్ని ఒక్కసారి ప్రజలమధ్యకువచ్చి తెలుసుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

ఇది వ్యక్తిగతమైన విషయమేమీకాదు. వ్యక్తిగతంగా అయితే రామకృష్ణచెట్టిమీద ఎవ్వరికీ ఎటువంటి కోపము వుండవలసిన అవసరంలేదు. అవిధంగా వుండకూడదు కూడా. కాని ఇది ప్రజలసమస్య; ప్రజలను కలవరపరచే ధనమానప్రాణాలకు సంబంధించిన భద్రతా సమస్య; ప్రజలను ఆందోళనపరచే శాంతి భద్రతలకు సంబంధించిన సమస్య. ఎస్.పి. బదలీని మేము ఈదృష్టి నుండే చూశాము, చూస్తున్నాము. ఎస్.పి. బదలీ నిల్చిపోవడం మాకు విచారం కల్గించడంలేదు; గట్టివాడైన హోంమంత్రిమాట విలువలేనిదై పోతున్నదనేదే వేదాన్ని కల్గిస్తున్నది.

Stop Press

సగంపైగా పత్రిక ముద్రణ అయిపోయిన తర్వాత — ఎస్. పి. రామకృష్ణ చెట్టిగారి బదలీ వుత్తర్వులు ఈరోజు (అంటే, 30తేది) హైదరాబాదులో డెస్పాచ్ అయినాయని ఇప్పుడే అందిన వార్త అధికార సమమైనవార్త.

అవి — ఇవి

● మన మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి 31 రాత్రి వస్తున్నారు; 2 తేది వుదయం హైదరాబాదు బయలుదేరి పోతారట.

● మొన్నిమధ్య — బయట ప్రాంతాల నక్సలైట్లు బసచేసి వున్నారనే అనుమానంతో కావలి కాలేజి హాస్టల్సుమీద పోలీస్ దాడిచేసిందట. కాని ఎవ్వరూ దొరకలేదట. ప్రక్కనున్న అడివంతాకూడా గాలించారట.

● నెల్లూరు బాలాజీనగర్ గర్భవతిమీద జరిగిన అత్యాచారానికి సంబంధించి పరారీలో వుండిన ఆనం ప్రభాకరరెడ్డిని 28 తేది పోలీస్‌అరెస్టు చేసింది. నలుగురు ముద్దాయిలమీద ఇం.పీ.కో. 366,458క్రింద ఛార్జిషీటు దాఖలుచేయబడింది. ముగ్గురు ముద్దాయిలు జైల్లో వున్నారు. క్షయరోగి అని సుబ్బారావుమాత్రం కండిషనల్‌గా జామీను మీద విడుదలైనాడట.

● వి. ఆర్. హైస్కూలు రిటైర్డ్ డ్రిల్లు టీచరు శ్రీ వి. రామనాథం కుమారుడు కోటీశ్వరరావు; కాకుపల్లి వల్లభరెడ్డి రమణారెడ్డి కుమారుడు అశోక్‌కుమారరెడ్డి- 17 తేదీ నెల్లూరు చెరువులో స్నానానికిపోయి, వల్లపుతూము సుడిలో చిక్కుకొని దుర్మరణం పాలైనారు. ఇద్దరూ మొన్ననే పి. యు. సి. పాసైన విద్యార్థులు. గుండెను నీరుచేసే చావులివి. ఆ వల్లపుతూమువద్ద అనేకమంది ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారట. ఫెన్సింగ్ వంటిది ఏర్పాటు చేయడం అవసరం.

● అల్లీపురంలో, 22 తేది రాత్రి, భర్త ఇంట్లోలేని సమయంలో, బీబీజాన్ అనే యువతిని బలాత్కారంగా ఎత్తుకొనిపోయి, గడ్డివాములోవేసి, పశుత్వంగా ప్రవర్తించారట— ఇద్దరు శృంగారవీరులు. ఇద్దరిని పోలీస్ అరెస్టు చేసింది. ఎస్. పి. గారు కూడా నేరస్థలానికి పోయివచ్చారట.

● నెల్లూరు తాలూకా లక్ష్మీనరసాపురంలో రమణమ్మ అనే 45 ఏళ్ళ చాకలి స్త్రీని పట్టపగలు ఎవరో హత్యచేశారట. నాలుగురోజుల తర్వాత కనుక్కున్నారట. కమ్మలు, ముక్కుపుడక లేవట.

● 28 తేది రాత్రి పెన్న బ్రిడ్జిమీద ఒక కోవూరు గుర్రపుబండిని గుద్ది లారీ వెళ్ళిపోయిందట. జట్కావాలా అల్లాబక్షు, గుర్రము అక్కడికక్కడే చనిపోయారు. ప్రయాణీకులిద్దరికి ఆస్పత్రిలో చేరవల్సిన గాయాలు. లారీమాత్రం అంతులేదు.

● ఆత్మకూరు తాలూకా దేవూరు-ఓబుళ్య దారుణ హత్యకు సంబంధించి 22 మంది ముద్దాయిల మీద ఛార్జిషీటు పెట్టబడింది. వీళ్లకు జెయిల్ నిరాకరించబడింది.

● పదవిని పరిత్యజించవద్దని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి, ఆయన్నుతొలగించవద్దని ప్రధానికి శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య గారు, ఈరోజు తంతులిచ్చారు.

● జిల్లా గజెటెడ్ ఆఫీసర్ల సంఘానికి కలెక్టరు పి. ఎ. శ్రీ కె. వెంకటశివయ్య, వ్యవసాయ డిప్యూటీడైరెక్టరు శ్రీ కె. భాస్కరరావు కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడినారు.

● [illegible] పోతోందున్న ఘంటసాలకు డి. వి. చేర్మన్ వేగోరె అగష్టు 15 తేది సా. కాలేజీ గ్రౌండ్సులో పెద్ద సన్మానంఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలకులు	పుట్టి 1-కి	720-00
దొంగసంబర్లు	,,	660-00
సజ్జలు (హైబ్రీడ్)	,,	750-00
జొన్నలు (దేశ)	,,	850-00
రాగులు	,,	660-00
ఉలవలు	తూము 1 కి	50-00
పిల్లిపెసలు	,,	48-00
పచ్చపెసలు	,,	54-00
మినుములు	,,	98-00
మిరపకాయలు	మణుగు	35-00

(7 వ పేజీకొరవ)

వానని చెప్తాడట. బయటపెట్టవద్దని అందరూ భయపెట్టడం, అతను విద్యాహీనుడు కావడంకూడా అతని మౌనానికి కారణాలుగా వుండవచ్చునేమో ననిపిస్తుంది. 26 తేది కోర్టులో విచారణ జరుగుతుందనే సంగతితెలిసి, నేరుగా కోర్టులోనే చెప్పేద్దాం అని వచ్చాడా అన్పిస్తుంది.

ఈ హత్యలకు ప్రత్యక్షసాక్షి ఒకడున్నాడనే పుకారు మొదటినుండీ వినబడుతున్నదే. ఆ సోదరీమణుల్లో ఒకరు ఆర్తనాదం చేస్తూ రక్షించమని ఒక వ్యక్తిని పట్టుకున్నట్లు, హంతకులు అతన్ని బెదిరించి అమెను లాక్కొనిపోయినట్లుకూడా వదంతి వ్యాప్తిలో వుండినది. అయితే ఆ ప్రత్యక్షసాక్షి గంగపట్నం మజరా పల్లెపాలెంవాసిగా వుంటాడని వూహించడం జరిగింది; అతను నెల్లూరువాడని ఎవ్వరూ కలలోకూడాఅనుకోలేదు.ఇటువంటిప్రత్యక్షసాక్షి తనకు తానుగావచ్చి హత్యోదంతాన్నంతా వివరిస్తాడనికూడా వూహించలేదు. ఇప్పుడు ఈ మల్లె మస్తాన్ తనకుతానుగా వచ్చి చెప్తున్నాడంటే, దేవుడే పంపించాడా అని భావించేవారు లేకపోలేదు. అతనికి దైవమే ప్రేరణ కల్గించాడని అభిప్రాయపడుతున్నవారు లేకపోలేదు. మనుషులు చేయనిపనిని, చేయలేనిపనిని దైవమే మస్తాన్‌రూపంలో నిర్వర్తిస్తున్నాడేమోనని పిచ్చిగా నమ్మేవారూ కనబడుతున్నారు.

మస్తాన్ చెప్తున్నదానినిబట్టి, హత్యలు రాత్రి 8-30 గంటల ప్రాంతంలో జరిగాయనుకోవలసివస్తున్నది. జూను 7 తేది వుదయం, అంటే హత్యలు జరిగిన మరు రోజు వుదయం, నెల్లూరు పెద్దాసుపత్రికి పోయి పూర్ణచంద్రరావు పేరుతో తాను పొందిన గాయానికి చికిత్స చేయించుకున్నానని మస్తాన్ చెప్తాడట. ఆస్పత్రి రికార్డును బట్టి అది రుజువైనట్లు తెలుస్తున్నది. ఇంకో ముఖ్యమైన సంగతి— మస్తాన్ చెప్తున్న దానినిబట్టి, ఇదివరకు మేము చెప్పినట్లు- హత్యలు పట్టపుపాళానికి వుత్తరంగా జరిగాయేకాని, సి. ఐ. డి. లు మొదట్లో అభిప్రాయపడినట్లు టి. వి. దరిదాపుల్లోకాదు. మొత్తానికి మస్తాన్ సాక్ష్యం కేసుకు ప్రాణప్రదమైనదిగానే కన్పిస్తోంది.

• • •

మైపాడు హత్యలుజరిగి దాదాపు రెండు మాసాలు కావస్తున్నది. సి. ఐ. డి. ల దర్యాప్తు ప్రారంభమై నెల రోజులు దాటింది. ఒకసారి వెనుదిరిగిచూస్తే- దర్యాప్తు రంగంలో పురోగమనంఏముంది అనిపిస్తుంది. క్రొత్తవిషయాలు, కొత్త ఆచూకీలు ఏమీ వచ్చాయి అనిపిస్తుంది. మా కనిపించడం కాదు, ప్రతిఒక్కరిలో, అతిసామాన్యునిలో కూడా ఈ అభిప్రాయం తీవ్రంగావుంది. 147 మంది సాక్షులను విచారించి వుండవచ్చు; ఇంకెంతగానైనా శ్రమపడి వుండవచ్చు; ఎంత రికార్డయినా సృష్టించవచ్చు కాని ప్రత్యక్షమైన ఫలితాన్ని ప్రజలు చూడలేకున్నారు. దర్యాప్తులో పూర్తిగా స్తబ్ధత ఏర్పడింది అని అభిప్రాయ పడుతున్నారు. ఇద్దరు డి. ఎస్. పి. లు, పలుగురు సి. ఐ. లు, అనంత్యాకులైన ఎస్. ఐ. లు, మధ్యలో సూపరింటెండెంటు, డి. ఐ. జి.- ఇంతమంది వ్యక్తిగత సిబ్బంది చేయగలిగింది ఇంతేనా, చేసింది ఇదేనా అనే నిరసనభావం వ్యాపించింది. మామూలు పోలీస్‌కంటే, వీరు చేయగలిగింది ఏమిటి అనే ప్రశ్నకూడా ప్రతి ఒక్కరినుండి దిన బడుతున్నది. ఇటు జేసిఇటుజేసి కాలయాపనై ఆఖరుకు నిరుకారి పోదుగదా అనే అందోళన విషయజ్ఞులలో, ఆలోచనాపరులలో లేకపోలేదు.

ప్రతి ఒక్కరిని అనుమానించడం, ప్రతిదాన్ని విమర్శించడం, ప్రతిదానిలో తప్పు లెన్నడం మా వుద్దేశ్యంకాదు. అది సరిగా అర్థం చేసుకోకుండా పోవచ్చుకూడా. కాని చెప్పక తప్పనప్పుడు, అది ఏ విధంగా స్వీకరించబడినా, ఆ ధర్మాన్ని నిర్వర్తించక తప్పదు. ఎంతో బాధ్యతతోనే మేము మాటలు చెప్తున్నాము. సి. ఐ. డి. ల దర్యాప్తు ప్రజలకేమాత్రం సంతృప్తిని కల్గించడంలేదు. అది వుండతగినంత చురుగ్గా, పటుత్వంగా, సమర్థవంతంగా, నేర్పుగా, లోతుగా లేదేమోనని ప్రజల అనుమానం. ఈ హత్యలకు సంబంధించి ప్రజలు ఎంతగానో ఆందోళన చెందిపోతున్నారు, ఆవేదన పడిపోతున్నారు; ఈ దర్యాప్తు, ఈ దర్యాప్తు ఫలితాలు దానికి తగినట్లుగా లేదేనని ప్రజలు నిర్వేదం చెందుతున్నారు, నిరుత్సాహపడుతున్నారు.

ఆ చంద్రికారాణులు హత్య జరిగిన రోజు నెల్లూరునుండి ఎవరి ప్రమేయంతో మైపాడుకు పోయారు అనేది ప్రాథమికమైన ప్రశ్న; కేసుకు అయువుపట్టు. అది సి. ఐ. డి. లు రాకముందు ప్రశ్నగానే వుండింది, వచ్చి దర్యాప్తు జరిపిన నెలరోజుల తర్వాతకూడా ప్రశ్నగానేవుంది! ఈ రహస్యాన్ని ఛేదించలేకపోవడం ప్రజల్లో ఆశాభంగానికి హేతువవుతున్నది. సి. ఐ. డి. ల దర్యాప్తంతా దీనిమీద కేంద్రీకృతం కావలసింది. ఏమైందో ఏమిటోమరి!

సి. ఐ. డి. ల మీద వ్యక్తిగతంగాకాని, వారి దర్యాప్తుమీదకాని మేము అవిశ్వాసాన్ని ప్రకటించడంలేదు, అపనమ్మకాన్ని వెలిబుచ్చడంలేదు. కాని తమ దీక్షశుద్ధిని ప్రజలచేత గుర్తింపచేసుకోవలసిన బాధ్యత వారిమీద వున్నదనిమాత్రం చెప్తున్నాము.

—మా ప్ర. ది.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00
6 మాసములకు	రు. 8-00
విడిప్రతి	రు. 0-30

నెల్లూరు మునిసిపాలిటి
టెండరు నోటీసు

నెల్లూరు మునిసిపల్ పబ్లిక్ హెల్తులారీ A. P. N. 432 కి అవసరమైన క్రొత్త పార్టులువేసి కావలసిన రిపేర్లు అన్నిచేసి, లారీకి క్రొత్తబాడీకట్టి, సరియైన కండిషన్ లోనికి తెచ్చుటకుగాను సీలువేయబడిన టెండర్లు 10-8-71 సాయంత్రము 4 గం.లకు కమీషనర్‌గారిచే స్వీకరించబడును. నిర్ణీతఫారములో వచ్చిన టెండర్లు అదే రోజున సాయంత్రము 4-30 గంటలకు హాజరులోనున్న టెండరుదార్ల సమక్షములో తెరువబడును. టెండరు పెట్టదలచువారు రూ. 100 లు ధరావత్తు చెల్లించిన రసీదును టెండరుతో జతపరచవలయును. 10-8-71 నాటి ఆఫీసుపనిగంటలలోగా రూ. 2 చెల్లించి టెండరు షెడ్యూలు పొందవచ్చును. ఆఫీసు పనిచేయుకాలములో లారీని తనిఖీచేయుటకు అనుమతించబడును.

షరా: బండికి 6 నెలలు గ్యారంటీ యివ్వవలయును.

కె. వి. సుబ్రహ్మణ్యం,
మునిసిపల్ కమీషనరు.

కాకినాడ 1-వ అ॥
సబ్‌జడ్జివారి కోర్టులో

S. C. 392 of 69 E. P. 105 of 70

కొత్త పోమరాజు —డిక్రీహోల్డరు.
యేలూరి బంగారురాజు వగైరా—జె. డి. లు

పై నెంబరులో 17-4-70 తేదీన ఇవ్వబడిన ఈ డిగ్రీవ షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తి పైకోర్టువారియెదుట 3-9-71 తేదిన పగలు 10 గం. లగాయతు వేలంవేయబడును. కావలసినవారు పాడుకోవచ్చును. వివరములు డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటుగారివల్ల తెలుసుకోవచ్చును.

షెడ్యూలు: తూర్పుగోదావరిజిల్లా ప్రత్తిపాడుతాలూకా ప్రత్తిపాడు సబ్ రిజిష్ట్రారులోచేరిన పెదవరం గ్రామం తాలూకు పంచాయతీ అసెస్మెంటు నెం. 3/1 దుగల పెంకుటిల్లు అండ్ స్థలంకు హద్దులు: [తూ] నల్లల వెంకట్రావు యిల్లు 18 గజములు 16.20 మీ. [ద] మండ సూర్యనారాయణ యిల్లు 10 గ॥ 9 మీ. [ప] రాజవీధి 18 గ॥ 16.20 మీ. [ఉ] రాజవీధి 10 గ॥ 9 మీ సదరుహద్దులమధ్యస్థమయిన నివేశన స్థలం, అందలి పెంకుటియిల్లు, తలుపులు, ద్వారబంధములు, పైకప్పు, కిటికీలు, యీజామెంటు హక్కులు వగైరా యావత్తుసహా వేలంవేయబడును. డిక్రీహోల్డరు కిమ్మత్తు రూ. 400, ఆమీనా కిమ్మత్తు రూ. 800 లు.

—మండవిల్లి సత్యనారాయణ,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

స్పెన్సర్ కంపెనీవారి సోడాలు,
స్వీట్‌డ్రింక్సు లభించుచోట్లు

హోటల్ అజంతా — ట్రంకురోడ్డు
పూర్ణా స్టోరుమ్ — సుబేదారుపేట
హోటల్ స్వప్న — ట్రంకురోడ్డు
శ్రీ లక్ష్మీ కూల్‌డ్రింక్సు — లీలామహల్ రోడ్డు.

డిస్ట్రిబ్యూటర్సు:— ఫోన్ నెం. 977.

ది నెల్లూరు యునైటెడ్ ఏజన్సీస్
(కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఎదుట)
16 118, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

రేట్లు:
స్పెన్సర్‌సోడా 0-60
స్వీట్ డ్రింక్సు: జింజర్ బీర్ - ఇండియన్ టానిక్ - ఐస్‌క్రీమ్‌సోడా లెమనేడ్ - కోలా - గ్రేప్‌జ్యూస్ - మ్యాంగోజ్యూస్ - ఆరంజిజ్యూస్ పైనాపిల్‌జ్యూస్ —0-70

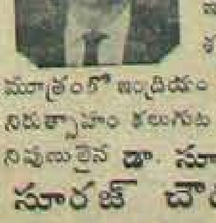
వివాహమునకు—ముందు—వెనుక
పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి

మీ వ్యాధి ఏరకమైనను దిగులుపడవద్దు. పురుషత్వంతక్కువ ఇంద్రియ బలహీనత, బాల్యంలో వృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంతో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణముల గలవారు శృంగార రహస్య నిపుణులైన డా॥ సూరజ్ చౌదరి గారిని సంప్రదించండి.

సూరజ్ చౌదరి డిస్పెన్సరీ కో-ఆపరేటివ్‌బ్యాంకు ఎదుట,
(నెల్లూరు పిలకపీట ప్రక్కన) 16/112, ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

మైపాడు సముద్రతీర విశాలదృశ్యం: దూరంగా కనపడుతున్నది. కామకేళీ విహారకేంద్రంగా పేరెన్నికగన్న టి. బి.—కళ, చంద్రికారాణుల హత్య జరిగిందని చెప్పబడుతున్న స్థలం తాటిచెట్లకు వుత్తరంగా రెండుమూడు ఫర్లాంగులదూరంలో నిర్మానుష్యంగా వుంటుంది. (ఫోటో: సైరా అప్పు)

ఒక ప్రత్యక్ష సాక్షి ముందుకొచ్చాడు
హత్యలో మనోహరంకూడా వున్నట్లు చెప్తున్నాడు!

కళారాణి, చంద్రికారాణి హత్యలకు సంబంధించి ఈ వారంలో విశేషాలు— కొడాలి పూర్ణచంద్రరావు, సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు మనోహరంకాక, మూడవ ముద్దాయిగా పూర్ణచంద్రరావు జీపు డ్రైవరు మోదేగుంట చిన్నయ్య 29 తేది అరెస్టు గావింపబడి, కోర్టులో హాజరుపెట్టబడి రిమాండుకు పంపబడినడు. రెండవ విశేషం – పూర్ణచంద్రరావు, మనోహరంల రిమాండు ఆగస్టు 9 తేది వరకు పొడిగింపబడింది; మనోహరం తరఫున దాఖలు చేయబడిన బెయిల్ పిటిషన్‌ను జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ డి. ఎల్. ఎన్. రాజు 29 తేది విచారించి త్రోసివేశారు. మూడో విశేషం – మనోహరం మీదకూడా మర్డర్ నేరారోపణ చేయబడింది.

వీటన్నిటికంటే విశేషం, సంభ్రమాశ్చర్యాలను కొలిపే విశేషం— ఈ హత్యలను తాను స్వయంగా చూచినట్లు ఒక ప్రత్యక్షసాక్షి తనకుతానుగా వచ్చి 26 తేది పోలీసుకు నివేదించాడు; జరిగిన వృత్తాంతాన్నంతా స్టేట్‌మెంట్ రూపంలో యిచ్చాడు.

హత్యలు జరిగినరోజు పూర్ణచంద్రరావు జీపును తోలిన చిన్నయ్యను పోలీసు అరెస్టు చేసింది; రిమాండు రిపోర్టు దాఖలుచేసింది; రెండవ అడిషనల్ జుడిషియల్ ఫస్టుక్లాస్ మేజిస్ట్రేటు శ్రీ ఎం. జగన్ సుందరరావు అతనిని 9 తేది వరకు రిమాండుకు పంపినాడు. ఆ రోజు సాయంత్రం మైపాడు టి. బి. లో పూర్ణచంద్రరావు కోసం రూం అడిగింది ఇతనేనని పరారీలో వున్నాడని పోలీసు అంతకుముందు తెలియజేసింది.

పూర్ణచంద్రరావు, మనోహరంల రిమాండు గడువు 26 తేదికి అయిపోగా, ఆ రోజు వారిమీద ప్రిలిమినరీ ఛార్జిషీటు దాఖలుచేసి, రిమాండు పొడిగింపును కోరింది పోలీసు. ముద్దాయిల న్యాయవాదులు పొడిగింపును వ్యతిరేకిస్తూ వాదించారు. కాని మేజిస్ట్రేటు శ్రీ జగన్ సుందరరావు కేస్ డైరీ మొదటిపార్టును తెప్పించుకొని చూచి, కేసు దర్యాప్తుతో సంతృప్తిపడి, రిమాండును 9 తేది వరకు పొడిగించారు.

ప్రిలిమినరి ఛార్జిషీటులో గమనార్హమైన ముఖ్యవిశేషం— ఎస్. ఐ. మనోహరం మీద రిమాండు రిపోర్టులో ఇం. పీ. కో. 466, 419, 201 సెక్షన్లక్రింద నేరారోపణ గావింపబడి వుండినది. ఇప్పుడు ఇం. పీ. కో. 302, 102 బి, 468, 366 సెక్షన్లు కూడా కలపబడినవి. అంటే బలాత్కారంగా తీసుకపోవడం, హత్య, కుట్ర, ఫోర్జరీ నేరాలు ఆరోపింపబడినవన్న మాట. అసిస్టెంటు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు శ్రీ ఎం. వి. చలపతిరావు ప్రాసిక్యూషన్ పక్షంగా హాజరయ్యారు. చలపతిరావుగారు కోర్టుకొక కొత్తసంగతి వెల్లడించారు. ఎస్. ఐ. మనోహరం పూర్వం ఒకసారి కళారాణిని బలాత్కరించ ప్రయత్నించి విఫలుడయ్యాడని చెప్పారు. దానికి ఆధారంకూడా వున్నదన్నారు.

మైపాడు హత్యోదంతం–ఈవారం పరిణామాలు

ఎస్. ఐ. మనోహరం తరఫున 29తేది జిల్లా సెషన్సుకోర్టులో మళ్లీ బెయిల్ పిటిషన్ దాఖలు చేయబడింది. దాదాపు గంటసేపు చర్చ జరిగింది. ఆఖరున బెయిల్ నిరాకరిస్తూ న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పారు. బెయిల్ పిటిషన్ విచారణ సందర్భంలో దర్యాప్తు మందకొడితనాన్నిగూర్చి న్యాయమూర్తిలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి ద్యోతకమైంది. కొట్టవచ్చినట్లు కనపడిన ఇంకో విషయం – న్యాయమూర్తి ఒక్కొక్క ప్రశ్న అడుగుతుంటే, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డి నేరుగా స్వతంత్రించి సమాధానాలు చెప్పలేకపోయారు; ప్రక్కనేవుండిన దర్యాప్తు అధికారి శ్రీ అరుణాచలంను ప్రతి చిన్న విషయాన్ని అడిగికాని చెప్పలేకపోయారు; ఇటుపోలీస్, అటు కోర్టు మధ్య పి. పి. సంకటంలోపడి నలిగిపోయాడా అని ఈ విలేఖరికి అనిపించింది. దర్యాప్తు జరుపుతున్న అధికారులు పబ్లిక్‌ప్రాసిక్యూటర్‌కుకూడా అవసరమైన సమాచారం అందివ్వడంలేదా అనిపించింది. ఆయనతో సలహాపడుతున్నారా లేదా అనే సందేహంకూడా పొడసూపింది. అది పోనీండి– మనోహరంకుకూడా హత్యతో సంబంధంవున్నట్లు చెప్తున్న ప్రత్యక్ష సాక్షి ఒకరు వున్నాడని పి.పి. వెల్లడించారు.

. . .

మల్లె మస్తాన్ అనే 28 ఏళ్ల వస్తాదు బలిష్టుడైన రిక్షావాలా ఒకడు, ఈ హత్యలను తాను ప్రత్యక్షంగా చూచానంటూ 26 తేది కోర్టువద్ద ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అతను జరిగిన విషయాన్నంతా మేజిస్ట్రేటుకు చెప్పదానికి వచ్చానని కోర్టుముందు జనంలోచేరి ఆరాటంగా అరిచాడట. అతనానమయంలో త్రాగివున్నాడట. అందువల్ల అతను వున్మాదంగా ప్రేలుతున్నాడేమోనని అతన్ని అక్కడనుండి తరిమారట. అతను నేరుగా అమ్మాయిల ఇంటికి పరుగెత్తిపోయి సంగతంతా చెప్పాడట. దానిమీదట అతన్ని వారు దర్యాప్తు చేస్తున్న సి. ఐ. డి. అధికార్లకు అప్పగించారట. అతను చెప్తున్న దానినిబట్టి– ఆరోజు అతను మైపాడుకు పోయాడట. సారాయికోసం వట్టిపాళెం చేరాడట. వట్టిపాళానికి వుత్తరంగా రెండుమూడు ఫర్లాంగుల దూరంలో ఆర్తనాదాలు వినిపిస్తుండినాయట. అక్కడికి పోయేసరికి ఎవడు, ఎందుకొచ్చావంటూ మనోహరం, పూర్ణచంద్రరావు అతన్ని కొట్టారట. పూర్ణచంద్రరావు పేనాకత్తితో చేతిపిడ పొడిచాడట. ఇంతలో చంద్రికారాణి అతనివద్దకు పరుగెత్తుకొనివచ్చి, తనను పట్టుకొని రక్షించమని కోరిందట. వెంటనే ఆమెను బల బల ఈడ్చుకొని పోయారట. కళారాణి అప్పటికే గుర గుర వూపిరితో వుణ్ణిందట. ఈ మస్తాను బెదురిరిగివచ్చి, మైపాడు టి. బి. వద్ద ఆఖరు బస్‌ఎక్కి, అరవమైలవద్ద (దేసిన్‌పేట) దిగి, అక్కడొక అంగడి స్త్రీని అన్నం అడిగాడట. అప్పటికి రాత్రి పదిగంటలైంది కాబట్టి ఆమె అన్నం లేదన్నదట. అతను అక్కడనుండి నడచి నరుకూరులో తన తల్లి దగ్గరకు పోయాడట. ఆమెకు మైపాడు హత్యల సంగతంతా చెప్పాడట. ఆమె ఈ విషయాన్ని ఎక్కడా చెప్పవద్దు, మన కెందుకొచ్చిన గొడవ అని మందలించిందట – ఈ విషయాలన్నీ మస్తాన్ చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ వివరాలన్నీ అతనొక స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చినట్లుకూడా తెలుస్తున్నది.

తనకు ఈ సోదరీమణులిద్దరూ ఇంతకు పూర్వం తెలుసునని, వాళ్లు తన రిక్షాకెక్కారని మస్తాన్ చెప్పాడట. పూర్ణచంద్రరావు, మనోహరంలుకూడా తనకు బాగ తెలుసునని చెప్తాడట. ఇతనికి త్రాగుడు అలవాటుంది. త్రాగినప్పుడు ధోరణిగా ఈ విధంగా చెప్తున్నాడేమోనని, బాగున్నప్పుడడిగినా ఇదే విషయాన్ని బల్లగుద్ది చెప్తాడట. ఇది హత్యానేరం, అనవసరంగా ఇరుక్కుంటావ్ అని బెదరించినా, అతను జంకలేదట. దాని పర్యవసానం తనకు తెలుసుననికూడా అంటాడట. ఇంతకాలం ఇతను ఎందుకు గమ్మునుండి పోయాడో తెలియదు. తాను వూళ్లోలేనని, కలిచేడులో తన భార్యవద్దకు పోయివుండి

—కొరవ 6 వ పేజీలో

కావలెను

టైపు, లెక్కలు తెలిసిన గుమస్తాలు కావలెను.

వివరములకు.

T. L. Narayana
Secretary, The Iron, Hardware & Paints Merchants Association, Nellore.

SCHOOL OF FINE ARTS
(లలితకళానిలయం)
వాకాడు, నెల్లూరుజిల్లా.

సాయంకాలాలలో క్రిందికోర్సులలో శిక్షణపొందుటకు అభిలషించువారు క్రింది అడ్రసుకు దరఖాస్తులు పెట్టుకొనవలసినదిగా కోరడమైనది. కనీసవిద్యార్హతలు: 7వ తరగతి ఉత్తీర్ణులై యుండవలెను.
కర్నాటక సంగీతములో
1. వాద్యము (Violin) 4 సం॥
2. గాత్రము 4 సం॥లు
3. భరతనాట్యము 4 సం॥లు
చేరగోరువారు 20-8-71 లోపల దరఖాస్తులు ఎస్. జనార్ధనరెడ్డి, కరస్పాండెంటు School of Fine Arts, వాకాడుకు పంపుకొనవలెను. అర్హులైన పేద విద్యార్థులకు ఉచిత విద్యా సౌకర్యములు కల్పించబడును.

ఎస్. జనార్ధనరెడ్డి,
కరస్పాండెంటు.

బహిరంగ వేలము
ఎ. బక్తరంబ్
దర్గాదగ్గర–నాయుడుపేట.
వారిదగ్గర 1967–68 సంవత్సరంలో కుదువవుంచి విడిపించని నగలు 10-8-71 తేదిన 11/152 సంతపేట, నెల్లూరులో మధ్యాహ్నం 2 గంటలనుండి వేలము జరుపబడును.
–కె. వి. రామకృష్ణారావు,
ప్రభుత్వం అనుమతించిన వేలముదారు.
11/151 సంతపేట–నెల్లూరు.

బహిరంగ వేలము
శేట్ కస్తూరిచ్ హీరమల్,
14/16-4, అదారివీధి - నెల్లూరు
వారితావున కుదువవుంచి విడిపించని నగలు షుమారు 21 అయిటములు 9-8-71 తేదిన మధ్యాహ్నం 2 గం.నుండి 14/16-4 అదారివీధి, నెల్లూరులో వేలము జరుపబడును.
–కె. వి. రామకృష్ణారావు.
ప్రభుత్వం అనుమతించిన వేలముదారు.

ప్రకటన
నెల్లూరుజిల్లా, రాపూరుతాలూకా పెంచలకోనలో యుండు 'లోకల్ ఫండు సత్రం'తాలూకు ఒంగోలుజిల్లా కందుకూరు తాలూకా, ముప్పాళ్ల గ్రామంలో యున్న మెట్ట నెం. 2391 స. నెం. 1 యి. 65-70 ట్ల భూమిని 5-8-71 తేది గురువారము సాయంత్రం 2 గం.నుండి సదరు ముప్పాళ్ల గ్రామంలో బహిరంగవేలములో 6సం.లకు కౌలునకు యివ్వబడును. కౌలు షరతులు వేలం కాలమున తెల్పబడును. పాడదలచినవారు రు. 500/- ధరావత్తు చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవలయును.
ఇట్లు,
ఎ. యల్. నరసింహయ్య,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు
పెంచలకోన, 30-7-71.

వాకాడు సంస్థలు—పెద్దల ప్రశంసలు

వాకాడు సంస్థలను చూచి పెద్దలు వెలుబుచ్చిన అభిప్రాయాలను దిగువ ఇస్తున్నాము—

దేశానికి ఎట్టి నాయకులు కావాలో వాకాడులో బాలకృష్ణారెడ్డిగారిని చూస్తే తెలుస్తుంది; ఎట్టి నాయకత్వం కావాలో వాకాడులోని ఆయన సంస్థలను చూస్తే తెలుస్తుంది.

—నార్ల వెంకటేశ్వరరావు

★ ★ ★

నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు నూటి కొక్కడు; కాదు— కోటి కొక్కడు; కాదు— నాటి కొక్కడు; ఆనాటికొక్కడు, ఈనాటి కొక్కడు ఏనాటికైనా ఒక్కడే! ఆయన నడుపుతున్న సంస్థల గత చరిత్ర విన్నాను; వర్తమాన అభ్యుదయాన్ని ఇపుడు కళ్ళారాచూచాను; ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తును మనసారా ఊహిస్తున్నాను. ఈ 'ఊతః పుత్రి' కలకాలం పచ్చగా వుండాలని హృదయపూర్వకంగా ఆకాంక్షిస్తు చెప్పాలి.

—ఆరుద్ర

★ ★ ★

వాకాడు రావాలన్న నా కోరిక ఈనాటికి ఫలించింది. కాని వాకాడు చూశాక నిరుత్సాహంగా వుంది— వదలి వెళ్ళాలంటే! ఇక్కడి సంస్థల వాతావరణం అంతా అంతా కోరుకో తగ్గదిగా వుంది. ఒక్క వ్యక్తి ఒకే ధ్యేయంతో శ్రీవసత్తైన ఈ శరశ కనులపండువ. నేను ఎన్నటికి మరువలేనిది ఈ కన్నుల పండువ.

— రామలక్ష్మి

★ ★ ★

సంస్థలన్నీ కలియ తిరిగి చూచిన తర్వాత నాకనిపించింది — గందరగోళపు మద్రాసు వాతావరణంలో కంటె, అమృతమైన ఈ సంస్థలలో నా పిల్లలను వదలి పెట్టి వుంచ వలసింది అనిపించింది. వాకాడు సంస్థలను గూర్చి అంతకంటె ఏమి చెప్పేది!

—డి. సీతాలాం
(ప్రాంతీయ మేనేజర్-
యు. ఎన్. ఐ., మద్రాసు)

★ ★ ★

పద్మశ్రీ ఎన్. బాలకృష్ణారెడ్డిగారు నిర్వహిస్తున్న వివిధ సంస్థల సందర్శనం ఘాతు మహదానందాన్ని కూర్చింది. విద్యావ్యాప్తికి బాలకృష్ణారెడ్డి-జనార్దనరెడ్డిగారలు "మిషనరీ జీల్"తో చేస్తున్నకృషి మమ్ములను నిజంగా ముగ్ధులను చేసింది. సంస్థల వున్నతిని ఆకాంక్షిస్తున్నాము. సంస్థాపకుల కుటుంబం ఆయురారోగ్య సంపదలతో వర్ధిల్లాలని సర్వేశ్వరుని ప్రార్థిస్తున్నాము.

—మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి,
(ఛేర్మన్ - జి. ప. నెల్లూరు)
—గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి,
ఎం. ఎల్. సి.
—జి. రంగరాజు,
(ఛేర్మన్ - టి. టి. డి. తిరుపతి).

గ్రంథ స్వాగతం

చంద్రిక కథ

మూలం : సుబ్రహ్మణ్యభారతి.
తెనుగుసేత : గోపాల-కృష్ణ-రాఘవన్
ప్రచురణ: బంగోరె, జమీన్ రైతు నెల్లూరు
పుటలు : 140
మూల్యం : రూ 2-50

"జమీన్‌రైతు" వుపసంపాదకుడుగా, కూనిరాగాల లోకలిప్తుగా బంగోరె నెల్లూరీయులందరికీ సుపరిచితుడు. గురజాడ అప్పారావుగారి మొట్టమొదటి కన్యాశుల్కం నాటకప్రతిని, అంటే 1897 సం॥ నాటి తొలిముద్రణ ప్రతిని సేకరించి విపులమైన వ్యాఖ్యాన వివరణలతో స్కాలర్స్ ఎడిషన్‌గా ప్రచురించి కేవలం నెల్లూరి వారికే కాక ఆంధ్రులందరికీ ఆదరణీయుడైనవాడు బంగోరె. ఈ ఎడిషన్ను చూచినవారి కితవాక్కాక్క విషయాన్ని యెంత శ్రద్ధగా ఆరాతీసి వ్యాఖ్యానించింది తేలిగ్గా స్పష్టపడగలదు. పాఠకులకు బంగోరె అందిస్తోన్న రెండోకానుక ఈ 'చంద్రిక కథ'.

బంగోరెకు చరిత్ర అన్నా, చారిత్రక పురుషులన్నా, చరిత్ర పరిశోధన అన్నా యెక్కువ మక్కువ వున్నట్లుంది. ఆధునిక ఆంధ్ర సాంఘిక చరిత్రతోను, ఆధునిక ఆంధ్ర సారస్వత చరిత్రతోనూ అతికీలక స్థానంలో వ్యమేయమున్న కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు, గురజాడ అప్పారావులనుగూర్చి ఇటీవల కొన్ని సంవత్సరాలుగా బంగోరె ఆరాధనాదృష్టితో పరిశోధనలు సాగిస్తున్నట్లుంది. ఈ సందర్భంలో, ఆధునిక తమిళ మహాకవియైన సుబ్రహ్మణ్యభారతి, పంతులుగారిని, పంతులుగారి భార్యను పాత్రలుగా స్వీకరించి వ్రాసిన ఒకనవల ఆయనదృష్టికి రావడం, వెంటనే దాని తెనుగుసేతకు పూనుకొనడం జరిగింది. ఈ తెనుగుసేతలో బంగోరెకు, శ్రీ ఎన్. ఎస్. కృష్ణమూర్తి, శ్రీ వి. ఎస్. రాఘవన్ గారలు సహకరించారు. ఈ ముగ్గురి సమష్టిసృష్టి యీ చంద్రిక కథ.

ఈపుస్తకంలో నాలుగుభాగాలున్నాయి. మొదటిది వీరేశలింగంపంతులుగారినిగూర్చి కె. వి. రమణారెడ్డిగారు వ్రాసిన వ్యాసం. రెండవది సుబ్రహ్మణ్యభారతిపై డాక్టర్ చల్లా రాధాకృష్ణశర్మగారి వ్యాసం. మూడవది పుస్తకానికి బంగోరె వ్రాసుకున్న ముందుమాటలు. నాల్గవది చంద్రిక కథకు తెనుగుసేత.

కన్యాశుల్కం నాటకరచనలో అప్పారావు గారిపై వీరేశలింగంగారి ప్రభావం, తన సంఘసంస్కారోద్యమం యెంత ప్రయత్నించినా మద్రాసు నగరాన్నిదాటి దక్షిణంగా విస్తరించుకోవడంలేదని పంతులుగారు పడిన మనస్తాపం, ఖడ్గవాదిగా మాత్రమే పేరొందిన పంతులుగారు భారతియార్ చంద్రిక కథలో ఒడ్డవాదిగానూ కార్యవాదిగానూ దర్శనమిచ్చి వాస్తవంలోకంటె పాత్రగా మరింత మెరుగెక్కి వుండడం, వూహించి వ్రాసినదైనా భారతియార్ పంతులుగారి భార్యనుగూర్చి అదర్శప్రాయంగా వ్రాసినది యదార్థానికి బాగా అమరివుండడం వగైరా అంశాలను గూర్చి రమణారెడ్డిగారు తమవ్యాసంలో ఆసక్తికరంగా చర్చించారు. తమిళదేశపు తపఃఫలమంటూ సుబ్రహ్మణ్య భారతిపై తాము వ్రాసిన వ్యాసంలో భారతి యెలా తమిళ నవయుగ ప్రవక్తగా పేరొందింది చల్లావారు ఒకదీకరించారు. భావకవిగా, విప్లవకవిగా, ప్రత్యక్షపాసకుడుగా లోకజ్ఞుడుగా, దేశభక్తుడుగా, అన్యభాషా ద్వేషమెరుగని మాతృభాషాభిమానిగా భారతిని చల్లావారు తమవ్యాసంలో మనకు పరిచయంచేశారు.

ముందుమాటలపేరిట బంగోరె సంక్షిప్తంగా అనేకవిషయాలను పరిశోధనా దృష్టితో విపులీకరించారు. పంతులుగారికీ, భారతికీ పరిచయమున్నదా? సమకాలిక వ్యక్తులను అదేపేర్లతో పాత్రలుగా స్వీకరించి నవలల్లువ్రాసే సంప్రదాయమేమిటి? భారతి యీ నవలనెప్పుడు వ్రాసినట్లు?, ఈ నవల అసంపూర్ణంగా ఎందుకు నిలిచినట్లు?, పంతులుగారు కేవలం Brahminical reformer మాత్రమేనా? వితంతు వివాహాల సంతదీక్షగా నడిపించినవ్యక్తి వర్ణాంతర వివాహాలపట్ల కొంత నిర్లిప్తుడుగా కానరావడమేమిటి? పంతులుగారికి భారతి గారికి గల సామ్యాలేమిటి? ఈ నవలను గూర్చి విమర్శకుల అభిప్రాయాలేమిటి?, యిలా అనేకానేక విషయాలనుగూర్చి బంగోరె తమ ముమ్మాటిలో ఎంతో ఆసక్తి గొలిపే విధంగా చర్చలేవదీశారు.

ఇక మిగిలినది చంద్రిక కథ. దాని తెనుగుసేత. ముందే పేర్కొన్నట్లు ఇది అసంపూర్ణనవల. పేరు చంద్రిక కథ అయినా, కథ చంద్రిక కథలోకి అడుగెట్టకుండానే దానికి పూర్వరంగంలోనే, నాంది ప్రస్తావనలోనే ఏ కారణంచేతనో నిలిచిపోయింది. భారతి వ్రాయదలచుకున్న కథలో కనీసం ముప్పాతిక వంతైనా మిగిలిపోయి వుంటవచ్చు. కనుక, ఈ కథ నొక కథగా లేక నవలగా లేక ఒక లిటరరీ పీస్‌గా ఆనందించడం కష్టమే కావచ్చు. అయినా యిందులో ఆసక్తికరమైన రెండు అంశాలు లేకపోలేదు. ఒకటి మన వీరేశలింగం పంతులుగారు, వారి సతీమణి, ఆదర్శదంపతులుగా, అభ్యుదయ మార్గదర్శకులుగా ఈ నవలలో ప్రతిఫలించు దర్శనమొసగడం. రెండు, భారతియార్ భావప్రపంచం యీ అసంపూర్ణమైన నవలలోకూడ పటికల కుద్దీపనకరంగా సాక్షాత్కరించడం. ఉదాహరణకు యీ నవలలోని ఈ క్రింది భారతి వాక్యాలు పరికించండి:

'ఒక పురుషుడు ఒకేస్త్రీని, ఒకస్త్రీ ఒకే పురుషుణ్ణి స్థిరంగా ప్రేమించే పద్ధతిని అంతా చక్కగా ఆచరిస్తే వారుభయుల ప్రేమానందం ఎంతగొప్పదో, ఎంత విలువైన ప్రయోజనాన్నిస్తుందో తమంతతాము సులభంగా తెల్సుకోగలరు.'

'బలవంతులు తమశక్తితో బలహీనుల్ని కష్టపెట్టేటప్పుడు, బలహీనులు వాక్బలాన్ని ప్రయోగించడంలో సమర్థులౌతున్నారు. శరీరబలం తగ్గినవారికి అన్యాయం జరిగినప్పుడు వాగ్బలమే శరణ్యమౌతుంది.'

'ఓర్పు అనే గుణాన్ని ఒకడికి అలవర్చేందుకే అతడి బంధువులు, ముఖ్యంగా భార్య, విరుద్ధంగా యెదురుమాటలు చెప్తుంటారు. కోపంవచ్చేటట్లు పలుకుతుంటారు.'

'కుటుంబజీవనంలో సహనమనే వుత్తమమైన దైవిక దైవిక గుణాన్ని అందువల్ల కలిగే అనంతశక్తులని పొందగోరేవారు తల్లి, భార్య, ఇతర బంధుస్త్రీలు అప్పుడప్పుడూ జుగుప్సా ద్వేషాలు కలిగేవిధంగా మాట్లాడినా కాస్త ఓర్పుతో వినడం అలవర్చుకోవాలి. ఆడది నోరతెరవంగానే ఆమెపై పెద్దపులిమాదిరిపడి సమరాహాసం చేసే పురుషపీకులు నానాటికీ ప్రపంచ వ్యవహారాల్లో ఓటమిని పొందుతుంటారు.'

మరో ప్రస్తావించదగ్గవిషయం. భారతి, వ్రాసిన పాటలన్నిటిలోనూ మిక్కిలి ప్రఖ్యాతిగాంచిన 'నందలాలా' పాట యీ నవలలోనిదే.

ఇక తెనుగుసేతను గూర్చి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించ నక్కరలేదనుకుంటాను. నవలలో నుండి పైనుదహరించిన వాక్యాలు అనువాదపటిమకుకూడ చక్కటి నిదర్శనాలుగా వుపకరించగలవనే నా భావన. మున్ముందు బంగోరె కలంనుండి మరెన్నో వుత్తమమైనరచనలను మనసా కాంక్షిచేందుకు 'చంద్రిక కథ' తగిన కారణమే కాగలదు.

▲

మృగయావినోదం

రచయిత : డా॥ పి. సీతారామరావు,
ప్రాప్తిస్థానం: రచయిత, బుచ్చిరెడ్డి పాళెం, నెల్లూరు-జిల్లా.
పుటలు : 140 మూల్యం : రూ 2

డాక్టర్ సీతారామరావుగారు జమీన్‌రైతు వేట విద్యాంసులుగా పాఠకులకు చిర పరిచితులు. వేటనుగూర్చిన అనేకవిషయాలను తమ స్వానుభవంనుండి వెలికిదీసి వారు జమీన్‌రైతులో అప్పుడప్పుడు ఆసక్తికరంగా అందజేస్తూ వచ్చారు. ఆ వ్యాసాలనానందంగా పఠించినవ్యక్తుల్లో నేనూఒకణ్ణి. ఆ వ్యాసాలను మరికొన్నింటితో 'మృగయావినోద'మన్న పుస్తకరూపంలో దర్శించడం జరిగింది.

వేటలో అనుభవమూ, ఆసక్తి వున్న పాఠకులకు రచయిత అనుభవాలతో తమ స్వీయానుభవాలను జోడించి నెమరువేసుకొని ఆనందించేందు కుపకరించడమేగాక వేటనుగూర్చి యేమీ తెలియని నావంటి పాఠకుల కెన్నో విషయాలనుగూర్చి యెరుక పరుస్తూ, కనువిప్పుకల్గిస్తూ యీ పుస్తకమెంతో ప్రయోజనకారిగా వున్నది.

మన అడవులు, కొండచరియలు, వాటిలోని జంతుజాలము, ఆ జంతువుల జీవనసరళి, వాటి ఆహార విహారాలు, వాటిని వేటాడడంలో వేటగాండ్రకు కలుగవలసిన అనుభవం, వాళ్లు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు వగైరావగైరా విషయాలనుగూర్చి పాఠకుల కొక 'ఎన్‌సైక్లోపీడియా' గా యీ పుస్తకం పనికివస్తుంది. పులులు, చిరుతలు, సింహాలు, అడవిదున్నలు, ఏనుగులు, పాములు, దుప్పులు ఒకటేమిటి ఎన్నో వన్యమృగాలనుగూర్చి యెన్నెన్నో ఆసక్తికరములైన విషయాలను డాక్టరుగారి వ్యాసాలలో మనకందజేస్తారు. 'శేముషి వలెనూ, త్రాచులవలెనూ'అని శ్రీశ్రీ ఎందుకన్నాడో యీ పుస్తకం చదివాకే నాకు బోధపడ్డది.

నిజానికి తెలుగులో వేటనుగూర్చి చెప్పదగిన యోగ్యమైన గ్రంథాలన్నట్టు వున్నట్టులేదు. ఆంగ్ల సారస్వతంలో వేటపై గున్నెన్ని అపూర్వగ్రంథాలున్నాయో లెక్కలేదు. ఈ దృష్ట్యా డాక్టరుగారికృషి మన కృతజ్ఞతకెంతైనా పాత్రమైనది.

'లెట్ నేచర్ బి ది టీచర్' అన్నాడు వర్డ్స్‌వర్త్. 'నేచర్'ను సందర్శిస్తూ, అందులో లీనమై, ఎల్లయిన యీ అడవి దాగిపోనా అని కృష్ణశాస్త్రిలా పాడుకో గల్గిన మహదావకాశాన్ని నేటి నాగరిక సమాజం మనకివ్వడంలేదు. కనుక మన లాంటి అభాగ్యులకు ఆ భాగ్యానికి నిత్యమూ నోచుకున్న డాక్టరుగారివంటి రచయితల పుస్తకాలే శరణ్యం.

జంతువులను వేటాడిచంపడం హింస కాదా, పాపంకాదా అన్న ప్రశ్న ఒకటి తగుల తూనే వుంటుంది. సాత్విక ప్రవృత్తిగల నాబోటివాళ్ళు, పుస్తకానికి పీఠిక వ్రాస్తూ, "అనవసరంగా జంతువులను చంపవద్దని, కుపాఠించుట కెమెరా ధరించండ"ని పురాణం సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారిచ్చిన ఆదేశంతోనే సరిపెట్టుకోవచ్చు. కాని నిజానికి సృష్టి పరిణామరహస్యం హింసలోనే యిమిడివున్నదేమో. అవన్నీ తెగని ప్రశ్నలు. ఏమైనా డాక్టరుగారి పుస్తకం అబాలగోపాలం చదివి ఆనందించదగ్గది.

— — —"రసిక్"

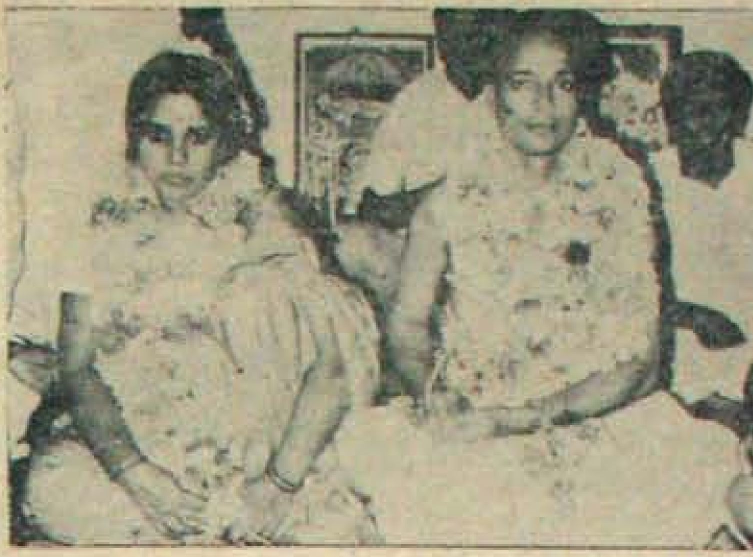

జమ్మలమడుగు వధువు సౌభాగ్యవతి కొప్పైమణి;
నెల్లూరువరుడు శ్రీ నదాతూరు శ్రీనివాసన్.
వీరి వివాహం 14 వతేది తిరుచానూరులో జరిగింది.

పంచాంగం

సంపూర్ణ చంద్రగ్రహణం

తే 6-8-1971 ది శ్రావణ సితపూర్ణిమ భృగువాసర రాత్రి 11-26 గం. మొదలు 2-56 గం. వరకు రాహుగ్రస్త మిందాదిక గ్రాస సంపూర్ణ చంద్రగ్రహణము, ఈశాన్య దిశ స్పర్శ, వాయువ్యదిశ మోక్షము. ఈ దినము నిత్యనైమిత్తిక ప్రత్యాబ్దికాదులు మామూలుగ ఆచరించవచ్చును. ఈ గ్రహణం ఒక్కవారము మందిది, మిగతా అయన, మాస, మండల, వర్ష, గ్రాస, ఇవి ప్రజలారిష్టదాయకములై వుండగలవు.

ఆశ్లేషకార్తె

ఆగస్టు 3 తేది సా. 5-22 గంటలకు ఆశ్లేషకార్తె ప్రవేశం.

జులై తిథి

31 శని	నవమి	రా 2-48 గం. వ.	

ఆగష్టు తిథులు

1 ఆది	దశమి	రా 3-42 గం.వ.	
2 సోమ	ఏకాదశి	రా 4.21	,,
3 మంగళ	ద్వాదశి	రా 4.30	,,
4 బుధ	త్రయోదశి	రా 4-08	,,
5 గురు	చతుర్దశి	రా 3-16	,,
6 శుక్ర	పూర్ణిమ	రా 1-55	,,

— నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

ఇల్లు అమ్మబడును

ఆర్యసమాజంవారి వీధిలో నంబరు "సాయి నిలయం" డోర్ నెం. 18/160, షుమారు 60 అంకణముల భాగములో 33 అంకణముల కట్టుబడిగల మిద్దె యిల్లు అమ్మబడును. వివరములకు:—

Metropolis News House
Trunk Road. NELLORE.

(కొలను బ్రహ్మానందరావు)

★ అప్పటి నటి వాసంతి నేడు సినీలోకపు ఇందిరాగాంధి అయిందా?
★ 'మనుషులుమారాలి' చూచి నిజంగానే ఒకమనిషి మారాడా?
★ హీరోల చిత్రాలుపోయి హీరోయిజం చేసే హీరోయిన్ పిక్చర్లు వస్తున్నాయా?

సినీమారంగంలో 'ఇందిరాగాంధి'

నటి వాసంతి నిర్మాత అయింది. తమిళంలోకి విజయాలార్ని చిత్రాల్ని డబ్బింగ్ చేసి బాగానే సంపాదించింది. దాంతో తెలుగులో 'శ లే పా ప' చిత్రాన్ని ప్రారంభించింది. చిత్రం ప్రారంభించి చాలాకాలమైనా అనుకున్నప్రకారం పూర్తి కాలేదు. కొన్నాళ్లు ఆగింది. మళ్ళీ కొన్నాళ్ళు కొనసాగింది. కారణాలు నటీనటులు కావచ్చు; డైరెక్టర్ కావచ్చు. రెండూకాక అవిదే కావచ్చు. కాని ఎవరికీ బాధ కలగకుండా, దాక్షిణ్యంతో ఎన్నో మార్పులు చేసింది. చిత్రం యిప్పుడు విడుదలయింది కాబట్టి ఏం చెప్పుకున్నా ఫరవాలేదు. ఆమె నిజంగా ఇందిరాగాంధిలానే ప్రవర్తించింది. ఆమెలా యామెకూడా విజయాన్ని సాధించిందంటే యిక చెప్పాలా? చూచినవాళ్ళు చిత్రం బాగానే వుందంటున్నారు.

"మనుషులు మారాలి" తెచ్చినమార్పు!

"మనుషులు మారాలి" హిందీ చిత్రం 'స మా జ్ కో బ ద ల్ దా లో'ను చూచి ఉత్తర హిందూస్థానంలో ఒకడు తన యజమానిని అదే విధంగా హత్యచేశాడు. కార్మికుడైన తనకు యజమానులపై ఆగ్రహం కలిగి యీపని చేశానని, ఆ హిందీ చిత్రం చూచిన తర్వాత తనకీ అభిప్రాయం కలిగిందని అతను పోలీసులకు స్టేట్‌మెంట్ యిచ్చాడట!

సినిమాలవల్ల నేర్చుకునేది యిదేనా?

డైరెక్టర్ కె. ఎస్. రెడ్డి

మొదట్లో గ్రూప్‌డ్యాన్సులుచేసి, తర్వాత డ్యాన్స్ మాస్టర్ అయిన కె. ఎస్. రెడ్డి యిప్పుడు నిర్మాత- దర్శకుడయ్యాడు. 'కొరడారాణి' అనే తెలుగుచిత్రాన్ని వాహిని స్టుడియోలో ప్రారంభించారు. చిత్రం టైటిల్‌ననుబట్టి ఏ విజయలలితో, జ్యోతిలక్ష్మో హీరోయిన్ అని వూహించవచ్చు.

ఒక షెడ్యూలుపూర్తయింది. రామకృష్ణ, జ్యోతిలక్ష్మి, రాజబాబు, రమాప్రభ, సత్యనారాయణ, ప్రభాకరరెడ్డి, త్యాగరాజు, నటిస్తున్న యీచిత్రానికి మాటలు కృష్ణమోహన్, పాటలు ఆరుద్ర, సంగీతం సత్యం నిర్వహిస్తున్నారు.

రాడీ జ్యోతిలక్ష్మి!

జ్యోతిలక్ష్మిని యింతకాలం డ్యాన్సరుగానే చూశారు. ఒకటి రెండు చిత్రాల్లో పీడర్ రోల్స్ వేసిందిగాని, యిప్పుడు 'కొరడారాణి'గా ఆమె మరో విజయలలిత కాబోతుంది హీరోల పిక్చర్లపోయి, హీరోయిజం చేసే హీరోయిన్ పిక్చర్లు ఎక్కువవుతున్నాయిప్పుడు. మొదట్లో కొత్త వెరైటీ కాబట్టి 'రాడీరాణి' బాగా డబ్బుచేసుకుంది. తర్వాత అంతకన్నా తక్కువ వచ్చింది 'రివాల్వర్ రాణి'కి. ఇక ఇప్పుడీ కరాటేమే చిత్రాల మార్కెట్ ఎలా వుంటుందో!

కృష్ణ - చంద్రకళ జంట

కృష్ణ – చంద్రకళ జంటను "నమ్మకద్రోహులు" చిత్రంలో ప్రేక్షకులు అభిమానించలేదు. చంద్రకళను ఏవో కొన్నిరకాల పాత్రల్లోనే అయితే ప్రేక్షకులు చూస్తారుగాని అన్ని తరహా పాత్రల్లో చూడరని తేలింది. ఇప్పుడు ఎ. పి. త్రిలోకచందర్ దర్శకత్వాన శక్తిమూవీస్‌వారు నిర్మిస్తున్న చిత్రంలోకూడా కృష్ణ - చంద్రకళ నాయికానాయకులు. ఇదికూడా క్రైం చిత్రమే. అయితే సెంటిమెంట్‌కూడా జోడించారట! చూద్దాం.

కావలిలో పద్మనాభానికి సన్మానం

కళారాధన సమితివారి నాటకపోటీలు కావలిలో యిటీవల 5 రోజులపాటు జరిగాయి. దాదాపు 25 ప్రాంతాలనుంచి 30 నాటక సంఘాలవారు వచ్చారు. ఇందు మొదటి నాలుగింటిలమంది 'రంగుపిచ్చిరాయుళ్ళ'తో కావలి కళకళలాడింది. కాసెట్ల 'భోగిమంటలు', కరోడి 'గాలివాన' విజయవాడ 'రాయి' చివరి నాటకాలు వరాతిశయ ప్రశంసలందుకున్నాయి

ఆఖరిరోజున శ్రీ రాజనాల అధ్యక్షతన సినీనటుడు పద్మనాభానికి సన్మానం జరిగింది. రత్నాకోసెఫ్, ఆనంద్‌గారలు పద్మనాభంగూర్చి ప్రశంసోక్తులు గుప్పించారు. పద్మనాభం తన నటిలింపులతో, మిమిక్రీ వ్యసంగంతో జనాన్ని రంజిల్లచేశారు. గీతాంజలి చేతుల మీదుగా విజేతలకు బహుమతులందించారు. నాటకపోటీల సందర్భంగా సినీనటులకు సన్మానాలుమాని ఈ పోటీల్లో నెగ్గిన వుత్తమ నటులకే సన్మానం చేయకూడదా?

బేబీడాలీ పుట్టినరోజు

పవిత్రబంధం, అమాయకురాలు యింకెన్నో చిత్రాల్లో నటించింది డాలీ. డాలీ మాట్లాడుతుంటే చిత్రాల్లోమనొస్తుంటుంది. బయటమాత్రం పెద్ద ఆరిందిలా కబుర్లు చెప్తుంటుంది. చక్కని ఆల్లరిపిల్ల. ఈ అమ్మాయి మొన్న జూలై 23 తేది సాయంకాలం జన్మదినోత్సవాన్ని జరుపుకుంది. తెలుగు, తమిళ పత్రికాధిపతులందరూ విచ్చేసి శుభాకాంక్షలందచేశారు.

—

ప్రశ్నోత్తరావళి

★★★

వి. నారాయణ వి. ఆర్. పల్లి

ప్ర: స్త్రీ–రామారావు రాముడ భీముడుకంటే మొదట ఎందులోనైనా ద్విపాత్రాభినయం చేసారా?

జ: సీతారామకళ్యాణం.

పి. సుబ్బారావు కోవూరు

ప్ర: మాతాపిక్చర్సువారి పెద్దలు మారాలి ఎంతవరకువచ్చింది? హీరో హీరోయిన్లు ఎవరు? సంగీతం ఎవరు?

జ: పెద్దలు మారాలికదా! మారందే పని జరగదు.

డి. వి. ఎన్. రాజదుర్గ కావలి

ప్ర: సంగీతరాజాలో చలంసరసన నటించెవరు?

జ: విజయభాను.

వి. భువనేశ్వరి నెల్లూరు

ప్ర: అదవిదిరులు ఏదైనా తమిళసినిమాకు అనువాదమా? దివాకర్ పాత్రధారి ఎవరు?

జ: 'అదవిదిరులు' తెలుగు, తమిళం, మళయాళభాషల్లో తీశారు. దివాకర్‌గా వేసిన పిల్లవాడు మాస్టర్ ప్రభాకర్. బాలరాజు కథలో వేశాడుకదా.

వి. ఆర్. లలితకుమారి నెల్లూరు

ప్ర: అప్పుడొకసారి సావిత్రికి జబ్బుగా వుందని వ్రాసారు. ఇప్పుడెట్లావుంది ఆమెకు? ఏ సినిమాల్లోనైనా నటిస్తున్నదా?

జ: సావిత్రి ఆరోగ్యంబాగుంది. ఇంటికివచ్చి చాలాకాలమైందికూడా. నాలుగైదు చిత్రాల్లో నటిస్తోంది.

పి. వెంకటేశ్వర్లు పొత్తపి

ప్ర: దసరాబుల్లోడులో నాగేశ్వరరావుపై వాణిశ్రీ కురితిరిను పోయడం మాకు అవమానంగావుంది. మీరేమంటారు?

జ: ఎందుకు అవమానం? మీలాంటి అభిమానులవల్లనే మనచిత్రాల్లోని హీరోలు సహజత్వానికి తిలోదకాలిస్తున్నారు.

సి. నారాయణరావు నరసారావుపేట

ప్ర: మన తెలుగు సినిమాలు 16 ఎం. ఎం. లో తీయబడుతున్నవా? అట్లాంటివి ఎవరిద్వారా ప్రదర్శన చేయబడుతున్నాయి?

జ: నిర్మాతలకు రాయండి. కొందరు మాత్రమే 16 ఎం. ఎం. లో తీసుకుంటున్నారు.

మేఘశ్యామ్ కరేడు

ప్ర: లేతమనసులు నటించిన బేబీ పద్మిని విచిత్రదాంపత్యంలోని కుమారి పద్మిని వొకరేనా?

జ: 'విచిత్ర దాంపత్యం' నేను చూడ్లేదు. 'లేతమనసులు'పద్మిని'అమాయకురాలు'లో చంద్రమోహన్‌కు జంటగా నటించింది.

ఎ. వెంకటేశ్వర్లు నెల్లూరు

ప్ర: సీతారామ జననం, జయభేరి, బాలరాజు, మాయాలోకం, సువర్ణసుందరి కథ, పల్నాటియుద్ధంవంటి పౌరాణిక, జానపద, చరిత్రాత్మక చిత్రాల్లో నటించిన అక్కినేని ఇప్పుడు అట్లాంటిచిత్రాల్లో ఎందుకు నటించడంలేదు?

జ: ఆ రోజులువేరు. అనాడు ఆయనకు పోటీలేదు. ఇప్పుడా బాపతు చిత్రాలకు రామారావు పోటీ! అందుకే నాగేశ్వరరావు ఆ చిత్రాలను తగ్గించుకున్నాడు.

డి. ప్రసాద్ చెన్నూరు

ప్ర: ప్రచారదశనే మా ఆరోహణ సోపానాలు అని వుపన్యాసాలిచ్చే సినీనటులు తమను చూడవచ్చే ప్రజల్ని తిరస్కరించుటకు కారణం?

జ: ఇప్పుడైనా అసలు స్వరూపం బయటపడినందుకు సంతోషించండి.

ఎ. పెంచలయ్య చెన్నూరు

ప్ర: ఎ. ఎన్. ఆర్., ఎన్టీఆర్ లతో హీరోయిన్లుగా నటించిన తారలు ఇప్పుడు అమ్మలు, వదినలుగా నటిస్తున్నారు. ఇంకా వారేమో హీరోలుగా నటిస్తున్నారు, కారణం?

జ: సినిమా వ్యాపారంమీద వారికున్న పలుకుబడి, ప్రేక్షకులు యింకా ఆదరించటం కారణాలనుకోండి.

ఎస్. సుధాకరరావు కావలి

ప్ర: రామారావు ఏనాడో వయసు క్యారక్టర్లకి గుడ్‌బై కొట్టి తనకు తగ్గ పాత్రలనే ఎంచుకుంటున్నాడు. మరి అక్కినేని అబ్బాగాడే, అయనకు ఇంకా వయసువసంపైమోజు పోతున్నట్టులేదే?

> **ప్రశ్నోత్తరాలు**
>
> పాఠకుల ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపాలె
>
> **కొలను బ్రహ్మానందరావు,**
>
> 7–నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
>
> టి. నగర్, మద్రాసు–17.

జ: రామారావు మాత్రం ఎక్కడ గుడ్‌బై కొట్టాడండీ! తల్లా – పెళ్ళామా? లో ఎన్. ఎన్. ఎల్సి. పాసయ్యాననే నిక్కరుతో నిలబడలేదూ!

సి. హెచ్. నాగరాజు వవ్వేరు

ప్ర: ఎన్.టి.ఆర్., ఎ.ఎన్.ఆర్. లు కల్సి 'తిండిపోతు-త్రాగుబోతు' అనే చిత్రంలో నటిస్తున్నట్లు విన్నాను. నిజమా?

జ: దర్శకుడు నిద్రపోతు! ఇకచెప్పాలా!

ఆర్. ఎల్. రెడ్డి యల్లాయపాళెం

ప్ర: ఈమధ్య జరిగిన మైపా డు హత్య కేసులో సినీయాక్టరు పద్మనాభంపేరు వినబడుతున్నది. ఆయనకు అందులో ఎంతవరకు సంబంధంవుంది?

జ: ఆ కేసుకు అతనికి సంబంధం లేదు.కాని అతనికి సంబంధించిన రమణ సాక్షిగా ఉన్నట్లు తెలిసింది.

ఎన్. యస్. ప్రకాశ్ మహమ్మదాపురం

ప్ర: అమాయకురాలులో శారదకు సంబంధం తెచ్చిన సంగీతం మాస్టరు అబ్బాయి బి.ఎస్‌సి. చదువుతున్నాడు, పిహెచ్.డి. చేయడానికి విదేశాలకు వచ్చే సంవత్సరం వెళ్లాలనుకుంటున్నాడు–అంటాడు. బి. ఎస్‌సి. తర్వాత పిహెచ్. డి. ఏమిటండీ?

జ: విదేశాల్లో ఏమైనా ఆ అవకాశముందేమోలేండి.

యస్. డి. బక్షి గూడూరు

ప్ర: ఈ సంవత్సరం మొదట్లో జగ్గయ్యగారు ఒకచిత్రానికి దర్శకత్వం వహించబోతున్నారనే ప్రకటన ఒకటి వెలువడింది. కానీ ఇంతవరకు ఆ ఛాయలే కానరావడంలేదు. ఆ చిత్రం ఇప్పుడేమైనా మొదలైందా?

జ: ఇంకా స్క్రిప్టు పూర్తికాలేదు. తయారుచేస్తున్నారు.

యం. సుబ్బారావు నెల్లూరు

ప్ర: ఇప్పుడొస్తున్న 'సైన్స్' చిత్రాలు 20 రోజులుకూడా ఆడడంలేదు. ఆ మాత్రం జానపదాలు ఆడవంటారా?

జ: సైన్స్ చిత్రాలకు మొదటి వారంలోనే కలెక్షన్స్ బాగుంటున్నాయి. జానపద చిత్రాలకు అదికూడా రావటంలేదే.

ఇ. సీతారామయ్య నెల్లూరు

ప్ర: 'అడవిదిరులు' చిత్రంలో దయాకర్ కురాడు అడవి పేనుగను మొదట 'వివావివా' అని కేకలుపెట్టి తరువాత 'భీమా' అని పిలుస్తాడు. ఇదెందువల్ల జరిగినట్లు?

జ: అది మూడు భాషల్లో తీసిన చిత్రం. పొరబాటున ఒక భాషలోని బిట్ తెలుగువానిలోకి వచ్చి వుంటుంది.

— —

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

E. P. 107 of 70 Sec. 137 of 66

సాకె మహమ్మద్‌ఖాన్ —వాది.

మాగాని మునస్వామినాయుడు—ప్రతివాదులు

(1) మాగాని మునస్వామిగారికి—

పదరు నెంబరులో డిక్రీరిబ్బెట్ వారంటు అమలుకోరి దరఖాస్తుదాఖలుచేసినందుకు మీకు ఆ 21 రూ 22 ల నోటీసు నిమిత్తం 23-8-71 తేదికి వాయిదా వేయబడి వున్నది. సదరు విషయమై మీ తగు ఆక్షేపణలు వాయిదారోజు పగలు 10½ గంటలకు హాజరయి తెల్పుకునేది. లేని యెడల మీ పరోక్షమునందు తీర్మానించబడునని తెల్పడమైనది.

—కె. శంకరం,
వాది అడ్వకేటు.

చిత్తూరు డి॥ మం॥ కోర్టులో

O E P 345/70 O S 305/70

టి. బి. క్రిష్ణమూర్తిచెట్టి –డి. హో. వాది

కె. జగన్నాధరెడ్డి –జె. పి. ప్రతివాది.

ఇందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియపరచడం యేమనగా పైనెంబరు డిక్రీ బాకీ వసూలునిమిత్తం ఈదిగువ షెడ్యూలులో కనిన సొత్తులను 16-8-71 తేదిన పగలు 11 గంటలమొదలు సాయంత్రం 5 గంటలవరకు యేలంవేయబడును. కావలసినవారు యేలంలో పాడుకొనవచ్చును.

: షెడ్యూలు :

చిత్తూరుతాలూకా సామిరెడ్డిపల్లె మజరా మోపిరెడ్డిపల్లెగ్రామంలో ప్రతివాదికి బాధ్యపడి ప్రతివాది స్వాధీనములోవుండు భూముల వివరం.

1. పట్టా 43 నంబ సర్వేనెం. 40/4 విస్తీర్ణం యు. 5-35 హె. 2-161 2. పట్టా 43 వుంబ సర్వేనెం. 41/12 విస్తీర్ణం యు. 1-13 హె. 0-457 డిస్త్రిలో 1/10 భాగం. సమర్పిన యిందుకు 1-1-59 మొదలు 3-2-71 వరకు విల్లంగ సర్టిఫికేటు నెం. 214/71 అడిషనల్ సర్టిఫికేటు నెం. 214/71 తీసినందులో గల అప్పులు Nil

–టి. కె. సంపత్,
డి. హో. అడ్వకేటు.

చోడవరం ప్రి॥డి॥ము॥ కోర్టులో

O S 66 of 70 E P 4 of 71

పెర్కిల కల్యాణం —వాది.

సబ్బారపు అక్కునాయుడు —ప్రతివాది.

వాది పై నెంబరు డిక్రీ బాకీ రాబట్టు నిమిత్తం ప్రతివాది తా॥ విశాఖజిల్లా చోడవరం తాలూకా జుత్తాడ గ్రామములో గల నెం 46 రు జి॥ పట్టా నా॥ ఎన్. నెం 67 గల 1వ స్థలం రతమానిపాలెం అనే పేరుగల వల్లం షుమారు య 0-10 సెంట్లు. హె 0-040 రుకు 250-00 లు; 2వ స్థలం షుమారు 0-10 ట్లు హె. 0-040, వల్లం రు 250-00 లు; 3వ స్థలం మెరకపాలెం అనే పేరుగల షుమారు యు 0-10 సెంట్లు హె 0-040 న్లు, రు 250-00; 4వ స్థలం కల్లంవగ్గరమడి షుమారు యు 0-14 ట్లు, హె 0-057 న్లు; 5 వ స్థలం పిరాయింపు భూమి అనే పేరుగల సుమారు యు 0-12 సెంట్లు, హె 0-048 న్లు; 6 వ స్థలం యు 0-13 ట్లు, హె 0-053 న్లు వర్మితగల 4 నుండి 6 స్థలములు వయిరి ప్రతివాది పీరా సాయిమూర్తిపేర 8-9-1969 తేదిన వ్రాయించియిచ్చిన రూ 1000-00 లు అయివేజీ తనఖా అసలు వడ్డీలకు లోబడి రూ 100/- లు. కోర్టువారి మదింపుతో పై కోర్టువారి ఎదుట తే 23-8-71 దిన పగలు 11 నుండి 5 గంటల మధ్య వేలం కాబడును. వలయువారు ఆనాటి పాడుకోవచ్చును.వివరములు వాదిఅడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో తెలియవచ్చును.

—వె. ఆర్. ఎస్. సన్యాసిరావు,
అడ్వకేటు.

నెల్లూరు సబు కోర్టులో

E. P. 68 of 70 O. S. 58 of 58

బత్తెన నారాయణరెడ్డి —డిక్రీహోల్డరు.

II బత్తెన చంద్రశేఖర రెడ్డివగైరా-ప్రతివాద్లు

ఈనెంబరున 2 వ ప్రతివాదియగు బత్తెన చంద్రశేఖర రెడ్డిగారికి ఎన్నివర్యాయములు సమనోటీసులు పోయినను జారిచేసుకొనక వృధాకాలయాపన చేయుచున్నందున సదరు ప్రతివాదికి యిస్తియారు మూలకముగా జారి కాగలందులకుగాను 18-8-71కి వాయిదా వేయబడియున్నది గాన సదరు వాయిదా మేరకు ఆక్షేపణ తెలుపుకోనియెడల వరోక్షంలో తీర్మానించబడునని తెలుపడమైనది.

—ఎస్. పి. ఆర్. విఠల్ రావు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

తణుకు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 89 of 1971

పెనుగొండలోని శ్రీ వెంకటేశ్వర ఫైనాన్సు కార్పరేషను మే॥ పార్టనరు సిహెచ్. మిరారావు —వాది.

1. రామోజు కామాచార్యులు 2. రామోజు లక్ష్మణాచార్యులు —ప్రతివాది.

వాదితరపు అడ్వరుటైజుమెంటు: ఈ నెంబరు ప్రతివాదులు వ్రాసియిచ్చినది 22-7-69 తేదిగల ప్రోనోటును బట్టి రూ. 980-75 లకు దావా చేయడమైనది. ప్రతివాదులకుగల ఆక్షేపణలు 10-8-71 తేదిన పైకోర్టువారియెదుట పుదయం 11 గంటలకు తెలుపుకోవలెను లేనియెడల మీ పరోక్షమున తీర్పు చెప్పబడును.

—కె. సూర్యనారాయణరాజు,
వాది అడ్వకేటు.

కర్నూలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 240 of 69 E. P. 103 of 70

ఛం. ప్రసన్నకుమారు —డి. హో.
కె నాగప్ప —జె. డి.

ఈనెంబరులోని డిక్రీహోల్డరు ప్రతివాది తాలూకు APQ 2879 నెంబరుగల విక్యాంవు నుండి మునిసిపల్ ఆసుపత్రివద్ద కర్నూలు, మునిసిపల్ ఆసుపత్రినుండి పోస్టల్ కాలని వరకు రన్నింగ్ కాబడుచున్న బస్సును డిక్రీవాక్కితింప వలెనని కోరినారు. వేలం వాయిదా 8-9-71 తేదివున్నది. కావలసిన వారు వాయిదా రోజున హాజరై సవాలు చేయవచ్చునని తెలుపడమైనది.

—ఆర్. సి. సుబ్బయ్య, అడ్వకేటు.

పసిరికలు-
-కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
డాక్టర్ సి. రామయ్యంగార్
రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు.

ఇదీ లోకవృత్తం (3వ పేజీకొరవ)

పెట్టవేసింతనే విషయానికి సంబంధించి ఆ అంశాలుంటవచ్చును.

• • •

మావో చైనా ఆ కోర్కెలు కోరడం సహజమే.

ఐతే చిన్నరాజ్యాలు భయపడుతున్నవి. లాయాస్. ఉత్తరవియత్నాం, ఈ రెంటి ఆందోళన ఒకేవిధంగా వున్నది: 'పెద్ద రాజ్యాలు కలిసి చిన్నరాజ్యాలకు ఆదేశాలిస్తూవుంటవి; ఆ ప్రకారం చిన్నరాజ్యాలు నడుచుకోవలసివస్తుంది.' ఆ ధోరణి నే మన ప్రభుత్వం కూడా వ్యక్తపరిచింది. మనం సైజులో పెద్దగావున్నా, శక్తిలో చిన్నదేశంగానే వున్నాముగదా!

చైనా సైజులోనూ, శక్తిలోనూ పెద్దదై పోయింది. దుందుడుకువలన అది లోకానికి దూరమైనప్పటికీ, పిమ్మట తాను సంపాదించిన శక్తితోబాటు మందహాసంచేసేసరికి ఆ మూలవున్న 'గర్వనిరోధి' పరుగెత్తుకుంటూవచ్చి కలుసుకున్నాడు. మనం శక్తిని సంపాదించిననాడు పెద్దరాజ్యాలు మనపట్లచూపే ఆదరణ స్వరూపమే భిన్నంగా వుంటుంది.

• • •

చైనా - అమెరికా సమాధానపు సంబరం మూలాన, ప్రపంచం యిదివరదాకా పోయిన పోకడలో, గొప్పమార్పు రాకతప్పదు. అది మంచికే ఉపకరిస్తుందో, మరేవిధంగా పరిణమిస్తుందో ఇంతట్లోనే చెప్పజాలము.

ఆ గొప్పమార్పు ఏమంటే తత్వాలకు జగడం రాదు. కనీసం ప్రపంచయుద్ధం రాదు. అక్కడక్కడా విభిన్న తత్వాలకు సంఘర్షణ జరుగుతూ వుంటుంది, కాని అది అప్రధానమై వుంటుంది.

జగడాలు రాజ్యాల మధ్యనే విశేషంగా వుంటవి. దీనికి ఉదాహరణం బాంగ్లాదేశ్ ఉద్యమంలో రాజ్యాలవలంబించిన వైఖరి. లావోస్ - కాంగో - వియత్నాం - ఇండో చైనాలలో తాత్విక శక్తులు రాజ్యాంతరూపేణా పోరాడినట్లుండెను. ఇప్పుడట్లాకాదు తత్వం అడుగునబడింది. రాజ్యసామ్రాజ్యం సయితం చేసుకోవడమా, విస్తరింపజేసుకోవడమా అనేదే ప్రశ్న. ఈ రెంటిలోనూ విభిన్న తత్వాలుగల రాజ్యాలు సమాధానపడడానికి అవకాశం కలిగింది.

అందువలననే తాత్వికంగా ఏరాజ్యమూ బాంగ్లాదేశపు కల్లోలంలోకి రాలేదు. కాగా, తమ సైజులకు విరుద్ధంగా పెద్దరాజ్యాలన్నీ ప్రవర్తించినవి. రష్యా పాక్ నియంతపై కన్నెర్రజేసినమాట నిజమేగాని అంతమాత్రంతో ఊరుకోవడం రష్యా విప్లవ సైజానికి విరుద్ధంకాదా? చైనా సరేసరి. అమెరికా బ్రిటిష్ పెత్తనంనుంచి విమోచనం పొందిన సంగతే విస్మరించినట్లున్నది; బాంగ్లాదేశ్ విమోచన సమరాన్ని గమనించనేలేదు.

అనగా దాస్యవిమోచనం లేక సాంఘిక విప్లవం అనే తత్వాలు సడలినవి — ఈ రాజ్యాల భావనా ప్రపంచమందున! సాంఘిక విప్లవం కోరేవారంతా దాస్య విమోచనోద్యమాన్ని బలపరచవలసిందే గదా! సాంఘిక విప్లవాన్ని కోరకున్నా, సంక్షేమవాదులైనా, స్వకీయదాస్య శృంఖలాలను తెంచుకున్నవారు అన్ని దాస్య విమోచనాలపట్ల శ్రద్ధను, సానుభూతిని చూపడం ధర్మం, న్యాయం, కర్తవ్యం. ఐనప్పటికీ రాజ్యాలు బాంగ్లాదేశ్ విషయమై కదిలిరాలేదు.

కాని, లాటిన్ అమెరికాలో తిరుగుబాటు వస్తే దానిని అణచడానికి అమెరికన్ల శ్రద్ధ అపరిమితం. అదేవిధంగా తమ ఎర్రటి ఆవరణంలో ఏదైనా ఆందోళనవస్తే దానిని నిర్మూలించడానికి దండయాత్రకైనా రష్యా రాజ్యాలు సిద్ధం.

సింహళం లో ఆదర్శవతిమగల సామ్రాజ్య విప్లవకారులు చెలరేగితే కన్సర్వేటివ్ -లిబరల్-కమ్యూనిస్టు-తటస్థ రాజ్యాలేకమై దానిని అణచడానికి సాయపడినవి. ఇంత కంటె పెద్ద యునైటెడ్ ఫ్రంటును ఇంతలో చూడబోము.

ఈ రాజ్యాల సంస్థాపనోద్దేశాలకు, పూర్వచరిత్రకూ ఇప్పుడవి అవలంబించే పంథాలకు ఎక్కడా పొత్తులేదు.

దీనిభావమేమి? తాత్వికంగా రాజ్యాలు పోరాడుకోవలసిన సందర్భానికి తావులేదు. ఒకవేళ వుంటే అది ఈ రాజ్యాలెరుగరు.

తత్వాలు ప్రచారంలో, వాగ్యుద్ధాలు ఆర్భాటంలో ముమ్ముంచకూడా ప్రస్తావనకు రాకమానవు. కాని, తమతమ అనుయాయులను ఎదటివారిపై కూడదీసుకోవడానికే ఆ రభస వినియోగమౌతుంది.

• • •

అందువలన రక్తారుణ విప్లవం వల్లనే మార్పు వస్తుందనేవారు పునః ఆలోచించవలసిన సమయం వచ్చింది. రాజ్యాలు—రాజ్యాలు దిగజారిపోయినపుడు తమకు మిగిలినశక్తి ఎంత? దానితో వారు తక్షణమే సమరోన్ముఖులు కాగలరా?

కాలేకపోతే, వంటా మార్చుకుని నడుస్తారా? లేక ఆదర్శం ఎన్నటికైనా ఫలించకపోదా అనే భావనతో శుద్ధ విప్లవ మూర్తులై చిన్నచిన్న గుడారాలలో తమ కార్యక్రమం చేసుకుంటూ, ప్రపంచంలో విప్లవశక్తి చావలేదని ప్రకటిస్తూ వుంటారా?

• • •

రాజ్యానికి తత్వానికీ ఘర్షణ రావడం కొత్తదిగాదు. అనేక సందర్భాలలో ఈ గొడవ జరిగింది. చైనాలో మావో పోరాడే టప్పుడే వచ్చిందీగొడవ. అప్పుడు రష్యాను పాలించే స్టాలిన్ ఆ సమయంలో జాతీయోద్యమ నాయకుడు, అనారిజాతీయ ప్రభుత్వ నేత అయిన చంగ్-కై-షేకును సమర్థించాడు; మావో పోరాటానికి తోడ్పడలేదు.

మావోరాజ్యం సంపాదించిన తర్వాత ఒక దశాబ్దం రష్యా గట్టిగా ఆ రాజ్యాన్ని బలపరచి గట్టెక్కించింది. పర్యవసానం?

అంతకు పూర్వం కమ్యూనిస్టు రాజ్యపు సాయంపొంది, ప్రపంచ కమ్యూనిస్టుద్యమ సానుభూతిని పొంది బలపడిన చంగ్—కై—షేక్ కమ్యూనిస్టులతో కయ్యం పెట్టుకుని నిర్దాక్షిణ్యంగా వారిని రంపకోత కోశాడు.

ఆ మార్గాన్నే అనుసరించి, మావో రాజ్యం రష్యా యిచ్చిన సాయంతో బలపడి రష్యాకే ఎదురుతిరిగింది. తత్వం ఎగిరిపోయింది. రాజ్యం శక్తి దృక్పథం పెల్లుబికి వచ్చింది.

అసంతా స్మరణకు దెచ్చి చైనా అహంకార తత్వాన్ని, పూర్వ చైనా చక్రవర్తుల ధోరణిని కొత్తగా అలవర్చుకున్న మావో రాజ్యాన్ని విశ్వసింగి, త్వరపడి, బోల్తా పడిపోవడం ఎవరికీ శ్రేయస్కరం కాదేమో నని రష్యా నాయకులు తమ పత్రికలలో సమీక్షలద్వారాలో కాన్ని హెచ్చరిస్తున్నారు.

స్టాలిన్ చర్యలను క్రుశ్చేవ్ ఖట్టబయలు చేసినపుడు ఎర్రటి ప్రపంచం ఎంత దిగాలు పడిపోయిందో, అంతకంటె ఎక్కువగా నిక్సన్ - చైనా - పర్యటన - వృత్తాంతం (రహస్యంగా సంప్రదించి ఏర్పాటుచేసుకున్నది) రష్యాను కంగారు పరచింది, గందరగోళంలో ముంచేసింది.

• •

చైనాలో చంగ్-కై-షేక్ కమ్యూనిస్టుల పట్ల ప్రవర్తించినట్లే, నాజర్ అరబ్ రిపబ్లిక్‌లో ప్రవర్తించాడు; సాదత్ చర్య అంతకు మించిపోయింది. సుడాన్లో ఆ గాథయే మరొక రూపంలో వినిపిస్తున్నది. కమ్యూనిస్టుల సాయంతో నిమేరీ అధికారానికి వచ్చాడు. ఆ తర్వాత ఆయన వారిని తొలగదోసుకున్నాడు; పిల్చాడు, పిప్పిరం పారేశాడు.

సమయం కోసం వేచివుండి కమ్యూనిస్టు నాయకులు తిరుగుబాటు చేశారు. దానిని అణచి, విద్రోహులను యమపురికి పంపించి, మళ్ళీ నుమేరీ రాజ్యాన్ని వశం చేసుకున్నాడు.

జాతీయ వాదులకు - కమ్యూనిస్టులకు పొత్తు చారిత్రకంగా అవసరం. కాని, అది నిల్వడంలేదు.

టర్కీలో - చైనాలో అటువంటి పొత్తు హాయిగా వర్ధిల్లి ఆ దేశాలు ప్రగతిని పొందగలవని లెనిన్ ఆశించాడు. చైనాలో సన్-యాత్ - సేన్, టర్కీలో ముస్తఫా కెమల్ పాషా రష్యా విప్లవానికి మిత్రులైనారు. కాని, ఆ తర్వాత కథ రెండు దేశాలలోనూ అడ్డంగా తిరిగిపోయింది.

టర్కీలో బలహీనమైన సుల్తాన్‌శాహి పోయి, ఆధునిక ప్రజారాజ్యం ఒకటి వచ్చింది. కాని అది ఆదర్శరాజ్యంగా పరిణతిని అందలేదు. చైనా కల్లోలంవెంట కల్లోలాన్ని అనుభవిస్తూ నెట్టుకవస్తున్నది; ఇప్పటికింకా దాని చరిత్రలో (ఆధునిక చరిత్రలో) అవగింజలో అర్ధభాగం పూర్తికాలేదు.

మన దేశంలో రేపు బాంగ్లాదేశ్‌లో జాతీయ శక్తులు - కమ్యూనిస్టు శక్తుల కలియిడి - సంఘర్షణల చరిత్ర ఎంతో జరగవలసి వున్నది. వీటికి ఒకరకమైన పొత్తు అనివార్యం. కాని నిరంతరం బుర్రపై ఒకటికి లోలోన సంశయం.

ఈ సమస్య ఎక్కడ, ఎన్నడు, ఎట్లా సవ్యంగా పరిష్కారమవుతుందో తెలియదు.

వారం...వారం (3వ పేజీకొరవ)

దృష్టితో ఏమీ చేయలేదు. సోవియట్ స్నేహితులపై భరోసా ఎక్కువగావుంచి, వేచివున్నది. ఈ విమర్శకులు ఆమె స్థానంలో వుండివుంటే ఆ పని చేయరా? (మొరార్జీకి ఈ వ్యాఖ్య వర్తించదేమో!)

రాజకీయంగా ఎదిరించ దలచుకున్న వారిని గట్టిగా ఎదిరిస్తూ, త్రోవలో అడ్డం వున్న శక్తులను ధైర్యంగా నెట్టివేసి, ముందుకు పోతూ మన రాజకీయాలకు జీవం పోసిన మన ప్రధాన మంత్రిని ఆక్షేపించే సమయం కాదిది. ఆమెను బలపరచవలసిన సమయం. విమర్శించండి, ముందుకు పొమ్మనండి, కాని, నిందించరాదు, హేళన చేయరాదు.

ఆ వీరనారీమణికి జోహారు లర్పించుకుంటూ, సాగిపోవడమే ఈ నాడు మన పరమధర్మం. చరిత్ర ఈ భారాన్ని మన భుజస్కంధాలపై మోపింది. దివ్యంగా మన కర్తవ్యాన్ని నెరవేరుస్తాం, పదండి.

• • •

విశాలాంధ్రంగా వుండండి, ఏమైనాసరే. అదే నా అభీష్టం అని మన ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన సమయంలో, ఆంధ్ర - తెలంగాణా నాయకులకు ఉభయులకు తృప్తికరమైన పరిష్కారం మందిదని కేంద్రమంత్రి సుబ్రహ్మణ్యం చెన్నారెడ్డికి ఢిల్లీలో తెలియజేశాడట. ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రిని మార్చకుండానే సమాధానమార్గం వెతకడం ఉత్తమమని ప్రధానమంత్రి చెప్పిందట. అనగా ఎక్కడున్నావే గొంగడి అంటే వేసినచోటనే వున్నానన్నది. విశాలాంధ్రం, ఆంధ్రముఖ్యమంత్రి, ఆర్థికంగా అన్ని ప్రాంతాలను పుష్కలంగా అభివృద్ధికై వనరుల కేటాయింపు— ఇదీ వరస. చెన్నారెడ్డి ఇంకకొన్నాళ్ళుంటే తెలంగాణా ప్రజా సమితి కొత్తనాయకత్వం ఎన్నుకుంటుంది. ఒప్పుకోకపోతే ప్రధానమంత్రి సద్భావానికి దూరమవుతాడు. ఇటువంటి రాజకీయాలు నిజంగానే ముండ్లకంప, భగవానికైనా వద్దుబాబూ! అనిపిస్తుంది.

• • •

బాంగ్లాదేశ్‌లో క్షామం రావచ్చునని అమెరికా కౌన్సల్ కార్యాలయం గ్రహిస్తున్నది స్వదేశానికి తెలియజేసింది. ఢాకాలోని అమెరికా వ్యాపార సంరక్షక కార్యాలయంలోని ఉద్యోగస్థులు బాసికోర్కతో రాజీపడి తమ ప్రభుత్వ వైఖరిని ఖండించారు. ఓహో! రెండమెరికాలున్నవా?

అమెరికన్ యువతి (4వ పేజీకొరవ)

తరువాత తెలుగు రచనలను ఇంగ్లీషులోకి అనువదించాలని ఆమె ఆలోచన. "మొదట తెలుగు కథానికలతో ఈ పని ప్రారంభించాలని వుంది" అని అన్నది.

"భారతీయులది అతిథి మర్యాదలకు పెట్టిందిపేరు, అందులోనూ ఆంధ్రులది ప్రత్యేకత. ముక్కుమొగం తెలియని నా వంటి విదేశీయులను ఇంత ఆదరణతో, ఇంత శ్రద్ధగా, ఇంత మర్యాదగా చూస్తారని ఇంత కలుపుగోలుగా వుంటారని చూచినవారికిగాని తెలియదు. ఈ రెండేళ్ల నుండి నాకు పరదేశంలో వున్నట్లేలేదు. ఇది ఇక్కడ నాకు అత్యంత ఆహ్లాదం కలిగించిన విషయం" అని ఆమె ఆంధ్ర దేశంలో తన అనుభవాలను గురించి ఇటీవల ఒక ఇంటర్వ్యూలో చెప్పింది.

"నేను కలుసుకున్న ప్రతివారు నాకిస్తున్న సహకారం, ప్రోత్సాహం నా సంకల్పాన్ని మరింత బలపరిచాయి" అని అన్నది.

"ఈ దేశంలో కుటుంబ అనుబంధం చాలా బలమైనది. ఆంధ్రలో ఇది మరింత హెచ్చు అనిపిస్తుంది. ఇది నా మనసుకు ఎంతో నచ్చింది" అని చెప్పింది.

ఎస్తెల్ ఎఫ్. స్ట్రైక్ స్వస్థలం బ్రూక్లిన్ (న్యూయార్క్ నగరం) తల్లి దండ్రులకు ఈమె తొలి సంతానం. ఒక తమ్ముడు మాత్రం వున్నాడు. తండ్రి శామ్యూల్ స్ట్రైక్ న్యూయార్క్ నగరపు ఎడ్యుకేషన్ బోర్డు తాలూకు బ్యూరో ఆఫ్ అటెండెన్స్ సభ్యుడు. ఇదొక రకంగా సాంఘిక సేవారంగపు పదవి. ——

రైతులోకం (4వ పేజీ కొరవ)

నామువంట నెరోజులకే వస్తుంది. అందువల్ల రైతాంగం ఈ అవకాశాన్ని జారవిడుచుకోకూడదని నా అభిప్రాయం.

మా స్వగ్రామమైన మార్కాపురం తాలూకా మిట్టమీదిపల్లెలో మా నాయన 24 ఎకరాల్లో నల్లరకం; 9 ఎకరాల్లో తెల్లరకం నువ్వుసాగు చేశాడు. తెల్లరకం విత్తనం నెల్లూరు నేషనల్ సీడ్ కార్పొరేషన్ వారినుండి పొందాము. ఈ 33 ఎకరాల్లో నామువంటకూడా సాగుచేసి, ఫలితాలను సోదర రైతాంగానికి తెలియజేస్తాము.

—ఇదీ డాక్టర్ బి. ఎస్. రెడ్డిగారు వెల్లడిస్తున్న కొత్త విషయం. వీరు వేరే వుద్యోగం చేస్తున్నా, రైతు కుటుంబంవారు కాబట్టి, రైతుకు లాభదాయకమని తనకు తోచిన విషయాన్ని ఎంతో ఆసక్తితో తెలియజేయ గలుగుతున్నారు. అందుకు ఈ డాక్టరుగారు నిజంగా అభినందనీయుడు. నువ్వునామువంటకు సంబంధించి ఇటువంటి అనుభవములు గలిగిన ఇతర రైతులు కూడా వ్రాయగలిగితే సంతోషిస్తాము. నువ్వు చెట్టును మొదలంట కోసివేయడం సాధారణంగా జరుగుతుంటుంది. ప్రయోగాత్మక దృష్టి గలిగిన అభ్యుదయ రైతు లెవరైనా, ఈ సంవత్సరమే, నామువంటకు ప్రయత్నించి ఫలితం ఏవిధంగా వుండేది తెలియజేయ గలిగితే రైతాంగానికి మార్గదర్శకంగా వుంటుంది.

——

వేమన జయంతి

(5 వ పేజీకొరవ)

ఎంతకాలమున్నది! ఆ తర్వాత 11 తేది స్కూళ్ళు పిల్లలకు వేమనపద్యధారా రచన పోటీ అని పోటీలు పెట్టారు. ఆ తర్వాత 17 తేది పురమందిరంలో అసలుజయంతిసభ. అన్నద్రగారు అధ్యక్షత వహించారు, నార్లగారి వుపన్యాసం – సన్మానం, శ్రీమతి రామలక్ష్మి బహుమతి ప్రదానం. 'వేమన-పాశ్చాత్యులు' అనే గ్రంథాన్ని తెలుగులోకి సంతరించిన మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి గార్ని అడ్వొకేట్ వద్దాది మల్లికార్జునరావు గారు నూటపదహార్లు – నూతనవస్త్రాలతో సత్కరించారు. వినుగ పట్టాభిరామిరెడ్డి నిరుడులాగే అసలుసన్మానంతోబాటు వక్తల్నందర్నీ నూతనవస్త్రాలతో సత్కరించారు.

అన్నద్రగారు మొదట మాట్లాడుతూ ఆంధ్రదేశంలో వున్న కొద్దిమంది 'రేషనల్ థింకర్స్'లో నార్లగారు వొకరన్నారు. ఆయన పర్యటించివచ్చిన 30, 40 విదేశాల్లో తెలుగువాళ్లకు జరిగిన జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని గుర్తించడమేగాక, తనకు చేతనైనంతగా తెలుగువారి ఖ్యాతిని ఆయన వ్యాపింపచేస్తున్నారన్నారు. మొట్టమొదటి తెలుగు జర్నలిస్టు, దక్షిణభారత ప్రఖ్యాత పురుషుడైన గాజుల లక్ష్మీనరసుసెట్టిగారి జీవితాన్నిగూర్చి పరిశోధన గ్రంథరచనలో నార్లగారు ప్రస్తుతం నిమగ్నమై వున్నారన్నారు. వేమనను గూర్చి ఆయన ఇలా అన్నారు:

"వేమనగూర్చి చాలా కుతంత్రం, అనుకోని కుట్రలే జరిగాయని అంటున్నాం. అందుకు కారణం? ఇద్దెన, నీతిసార ముక్తావళి చరిత్ర లెక్కకపోతే, నిజమొప్పుకోవాలి. వేమన ఎప్పటివాడో ఇప్పటికీ తేలలేదు. ప్రోల్కారెడ్డికి సమకాలికుడని (క్రీ.శ.1320) అంటారు కొందరు. అప్పట్నుంచీ ప్రచారంలో వుంటే వేమనను ఎవరూ నిర్లక్ష్యం చేయరేరు. బ్రౌనుదొర 1824 ప్రాంతాల్లో తెలుగు నేర్చుకోవాలని వేమన పద్యాలను 9 తాళపత్ర గ్రంథాలుదాకా సేకరించాడు. వేమనను మట్టు పెడ్దాం అనుకొనివుంటే ఇన్ని తాళపత్రగ్రంథాలు ఎట్లావుంటాయి?

"బ్రౌన్ మొత్తంగా 54 సంపుటాల వేమన పద్యాలు సేకరించాడు. వేమన జననకాలం, మరణకాలం లెక్కవేసిపెట్టి పోయాడు– 1652 లో పుట్టి 1725 దాకా బ్రతికుండాలని లెక్కవేశాడు. చాటువుల లెక్కప్రకారమైతే మరొక 55 ఏళ్ళముందు పుట్టివుండొచ్చు. హిందూదేశానికివచ్చే తెల్లదొరలకు తెలుగు నేర్పడం ఎలాగు అనే ప్రసక్తే బ్రౌన్‌కు ప్రధానంగా వుండింది. అందుకే ఆయన రీడర్లలో ఎన్నో వేమన పద్యాలు కనపడ్తాయి. ఆయన వేమన పద్యాలను ఎన్నోవిధాల వర్గీకరణచేసి ఎంతో పరిశోధనచేసి పోయారు. ఒక్కో వర్గీకరణకు వొక్కో గుర్తు పెట్టుకున్నాడు. ఉదాహరణకు 'హెచ్' అంటే 'హిందూస్థానీ కర్తే' అని అర్థంచేసుకోవాలి. ఇట్లా ఎన్నో చేసిందాల్సిన అంశాలు వున్నాయి' ఆ రోజుల్లో స్వంతడబ్బు 30 వేలు ఖర్చుపెట్టి బ్రౌన్‌గారు తెలుగువాళ్ళకు గొప్ప లైబ్రరీ ఇచ్చిపోయారు.

"వేమన పద్యాల్లో కవి చౌకపుకూడా నేర్చుకోవల్సిన బాతులెన్నో వున్నాయి. ఎన్నో వేమన పద్యాలను ఇంగ్లీషులోకి అనువాదంచేసిన బ్రౌన్ 'అశ్లీలవర్గం' అని పేరు పెట్టబడిన పద్యాలను మాత్రం ఆయన లాటిన్‌లోకి అనువదించుకోవాల్సివచ్చింది. బ్రౌన్‌క్రింద పన్యం అద్వైత పరబ్రహ్మశాస్త్రి వంటివారు కొందరు తెలుగు పండితులుగా వుండారు, వాళ్లప్రభావం ఆయనపై ఎంతమటుకు వున్నదనేదికూడా పరిశీలించుకోవాలి.... వేమన పద్యాలకు సరిసమానంగా వుండేవి కొన్ని తిక్కన పద్యాలను మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి తన గ్రంథంలో అక్కడక్కడా ఫుట్‌నోట్సులో ఇచ్చివున్నారు. తిక్కన తిత్తే మనం పట్టించుకోలేదు. అదే వేమన తిత్తే ఆ తిట్లు ఎందరికీ అర్థమయ్యేటట్లు తిట్టాడు, తన షష్ఠికాలను సూటిగా చెప్పగలిగాడు. వేమన అధికార వర్గం కాళ్లో ముల్లు గొట్టాడు......

"తెలుగు సాహిత్య చారిత్రపరిశోధకులనదగిన కావలి సోదరుల్లోనివాడు కావలి వెంకటరామస్వామిగారు 1826 లో ఆంగ్లంలో వ్రాసిన 'దక్కన్ కవులచరిత్ర'లో వేమన ప్రసక్తి లేదు! కావలివారి 'విశ్వాసుబోదర్పం'కు చందాలు చెల్లించినవారిలో రాజారామమోహన్‌రాయ్ వొకరు. కలకత్తాలో 1824 లో రామమోహనరాయ్, ద్వారకనాథటాగూర్ బ్రహ్మ సమాజం స్థాపిస్తే ఇద్దరు తెలుగు పండితులు ప్రార్థనాగీతాలు చదివేవారు. ఎవరా ఇద్దరు? వేమన వంటి సంస్కర్తను కావలివారి గ్రంథంలో ఎందుకు చేర్చలేదు. చారిత్రకదృష్టితో వీటన్నిటికీ ఆరాతీయవల్సివుంది...." అన్నారు.

అనంతరం నార్లగారికి సన్మానం. రెండు నూటపదహార్లు డబ్బురూపేణా గాకుండా ఆ మొత్తానికి పుస్తకాలకొని ప్రెజెంట్ చేయమని కోరారు నార్లగారు. వినుగపట్టన్న ఇచ్చిన డబ్బుతో 240 రూపాయలు విలువ చేసిన ఆంగ్ల గ్రంథాలను మద్రాసునుండి కొనుక్కొచ్చారు. వీటిని నూతన వస్త్రాలతోసహా ఆనం వెంకటరెడ్డిగారి చేతుల మీదుగా నార్లగారికి అందించారు.

నార్లగారు మాట్లాడుతూ ఇట్లన్నారు: "నెల్లూర్లో ఏటేటా వివిధకవుల జయంతులు – కవిత్రయం, పోతన, శ్రీనాథ, మొల్ల, వేమన, వేదం, కవికోకిల, దుర్భా కవిజయంతులు జరగడం సంతోషించదగిన విషయం. కవులపట్ల ఇంతటి గౌరవం, ప్రేమ, భక్తి, ఆదరణలుండడం అపురూపమైన విషయమే. ప్యారిస్‌లో కవులు, రచయితలంటే ఎక్కువ భక్తి. ఎన్నోవీధులకు అక్కడ కవులపేర్లు పెట్టుకున్నారు. విక్టర్‌హ్యూగో పేరనే నాలుగైదు వీధులున్నాయి; అనటోల్‌ఫ్రాన్స్, ఇట్లా ఎందరివో పేర్లు పెట్టారు. అట్లనే నెల్లూరు మున్సిపాల్టీవారుకూడా కనీసం కొన్నివీధులకైనా కవులపేర్లు పెట్టాలి.

"60 ఏళ్ళు వచ్చినతర్వాత చదువుకోక మట్టిగొట్టుకుంటానా అన్నట్లుగా నేను ఇంత వయసొచ్చినతర్వాత మన తెలుగువాళ్లను గూర్చి ఇంగ్లీషులో సాహసించి వ్రాశాను. వేమనను గూర్చీ, వీరేశలింగంగూర్చీ. ఈ రెండు పుస్తకాలూ అదృష్టవశాత్తు ఎంతోమంది ఆంధ్రేతరులను ఆకర్షించాయి. ఉదాహరణకు సునీల్‌కుమార్ చటర్జీగారు నా 'వీరేశలింగం' గ్రంథాన్ని చదివి వొక మాటన్నారు– టాగూర్‌కు ముగ్గురు హీరోలుండేవారు– శివాజీ, తిలక్, రాజారామ మోహనరాయ్. ఆయన ఈ పుస్తకాన్ని చదివుంటే వీరేశలింగాన్ని నాలుగోహీరోగా గ్రహించివుండేవారు– అన్నారు. ఇట్లాంటి ఎన్నోప్రశంసలు మారుమూలలనుండికూడా వచ్చాయి ఆ రెండు పుస్తకాలపై. అప్పుడర్థమైంది నాకు– మన తెలుగు మహామహులనుగూర్చి మనంతెల్సుకోకపోవడం, ఇతర్లకు తెలియచెప్పకపోవడం ఎంత పొరపాటో అర్థమైంది...

"1954 లో యూరోప్ వెళ్ళినపుడు నన్ను వొక తెలుగు పత్రిక ఎడిటర్‌గా పరిచయంచేస్తే వొక స్వీస్ ప్రొఫెసర్‌గారు అన్నారు– మీ 'డయొలెక్ట్'ను ఎంతమంది ప్రజలు మాట్లాడుతారు?– అని అడిగారు. నేనప్పుడన్నాను. మాది 'డయొలెక్ట్' కాదయ్యా మహాప్రభూ. వెయ్యేళ్ళకు పైబడినచరిత్ర వున్నభాష. మీ స్విట్జర్లెండ్ కంటే పదింతలమంది ప్రజలు మాట్లాడే భాష– అని చెప్పాల్సివచ్చింది విసుగ్గా. ప్రపంచంలో మనకు ఈ విధంగా సరియైన గుర్తింపు లేకుండాపోవడం ఘోరమైన విషయం...

"మన వేమన మధ్యయుగానికి చెందిన కబీరు, నానక్, ఇంకా ముందు తిరువళ్లువర్‌ల సరసన నిలవతగినవాడు. అయినా ఆయనకు తగిన గుర్తింపు రాకపోవడం, ప్రపంచ సాహిత్యంలో కాకుగదా, మన పక్క రాష్ట్రాలవారికికూడా ఆయనన్నుగూర్చి సరిగ్గా తెలియచెప్పే గ్రంథాలు లేకపోవడం శోచనీయం.... వేమన్ననుగూర్చి నేను ఇంగ్లీషులో గ్రంథం వ్రాయడానికి చాలా శ్రమపడ్డాను. ఎన్నో వ్రాతల్లోని అవకతవక విషయాలను, చరిత్ర విరుద్ధమైన విషయాలను, అన్వయం కుదరని అంశాలను మొదట ఎదుర్కోవల్సివచ్చింది. అదొరగగాక, ఆశ్రద్ధగాగాక అసలు సోర్సెస్‌కు వెళ్లి నిగ్గుతేల్చి చెప్పగలగడం మనకింకా సాధ్యంకాలేదు. చరిత్ర విషయాలపైకన్నా దిక్కుమాలిన ఆధ్యాత్మిక విషయాలపైన్నే మనకు గురి.... వేమనకంటే చాలా ఇటీవలివాడైన గురజాడ అప్పారావు గార్ని గురించికూడా సరియైన ప్రమాణాలింకా నేటికీ మనకు లభ్యం కాలేదు. ఆయన ఎప్పుడు కాలేజీకి వెళ్లాడు, ఎక్కడ చదివాడు–వగైరా అంశాలు ఎన్నో ఇంకా మరుగున పడివున్నాయి. వీటన్నిటినీ నిగ్గుతేల్చకుండా, ఎట్లనో వొకట్ల 'సరిపెట్టడం' మంచిదికాదు.... మనవాళ్లనుగూర్చి, మన చరిత్రనుగూర్చి ఎన్నో పరిశోధనలు సాగాలి. అట్లాంటి వాటికి ఈ నెల్లూరు ప్రోగ్రెసివ్ యూనియన్ లైబ్రరీ వొక మంచి సాధనం. దాన్నిగూర్చి విజిటర్స్ బుక్‌లో వ్రాసాను– Here is a gold mine if only people know how to use it. నిజానికి ఎంతో విలువైనది, చావిపరిశోధనలకు తోడ్పడతగినది, నెల్లూరులో ప్రతి విద్యాధికుడిపైన, సంస్కృతి పరుడిపైన దాని అభివృద్ధి బాధ్యతవుంది.

"...వేమనను మనలో ఇంకా కవిగా గుర్తించనివారు అనేకమంది వున్నారు. అది దురదృష్టకరం. అందుకనే నేను వేమన వొక్కడే కవి–నే extreme view తీసుకోవల్సివచ్చింది. వేమనను కవిగా గుర్తించినవారిలో మొట్టమొదటివారు స్వర్గీయ సి. ఆర్. రెడ్డిగారు...... వేమన పద్యాల్లో సాంఘిక పరిస్థితుల ప్రసక్తి ఎంతోవుంది. వీటిగూర్చి పరిశోధన ఎంతో జరగవల్సివుంది. మన యూనివర్శిటీలు చేయవల్సినంతగా చేయడంలేదు. 50 సంవత్సరాల చరిత్రగలిగిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం ఆంధ్రజాతిగూర్చి, ఆంధ్రసంస్కృతిగూర్చి వ్రాయించిన గ్రంథాలు పట్టుమని 10 కంటే మించిలేవు. కలకత్తా యూనివర్సిటీవారు ఎన్నో పుస్తకాలు వేసారు. నిన్నగాక మొన్న ఏర్పడిన అన్నామలైవారు కనీసం వంద పుస్తకాలైనా ప్రచురించివుంటారు. తెలుగుదేశానికి సంబంధించిన ఎన్నోవిషయాలపై ఎన్నో పరిశోధనగ్రంథాలు వెలువరించాల్సివుంది. ఇది జరక్కపోతే మనకొకరాష్ట్రం ఏర్పడినా అంతర్జాతీయంగా గుర్తింపు రాబోదు, రాదు......

"నిజానికి 'వేమన- పాశ్చాత్యులు' అనే పుస్తకం నా కృషికి వొక బైప్రాడక్ట్. వేమననుగూర్చి పాశ్చాత్యులు వ్రాసిన వ్యాసాలు, అలభ్యమని సమోదుచేయబడిన రచనలను లండనునుంచి, కలకత్తానుంచి, మద్రాసునుంచి సేకరించి సంకలనంచేశాను. వేమన పద్యాలను శాస్త్రీయ దృష్టితో పరిశీలించి ఆయన పద్యాలేవో, ఆయనవి కానివేవో తేల్చి వొక 'డెఫినిటివ్ ఎడిషన్' వేయించాలి. చాలాచాటుపద్యాలు వేమనవి కావని నా అభిప్రాయం. హేమకారక విద్యనుగూర్చిన పద్యాలు కూడా చాలా మటుకు వేమనవి కావని నా అభిప్రాయం. దీనితో రాళ్ళపల్లివారు నాతో ఏకీభవించరు. ఏమైనా వేమన డెఫినిటివ్ ఎడిషన్‌పై పరిశోధన జరగాలి. అందుకు నెల్లూరు ప్రోగ్రెసివ్ యూనియన్ వారు పూనుకోవాలి. అద్భుతవంటి పరిశోధక పండితులు తోడ్పడాలి. ఈ నాడుకూడా పండితుల్లో వున్న వేమన అంటే నిరసనభావం తొలగిందా లంటే ఈలాంటి జయంతి సభలు తోడ్పడాలని కోరుకుంటున్నాను..." అన్నారు.

అన్నద్రగారు తన ముగింపుమాటల్లో హేమకారక విద్యకు సంబంధించిన పద్యాలు వేమనవి కావని అంత సులభంగా చెప్పలేమన్నారు. అట్లనే చాటుపద్యాల విషయం కూడా. ఎన్నోగ్రాంథికపదాలుచేరివున్నాయి వేమన పద్యాల్లో! ఏమాట వాడివుంటాడు వేమన–అనేది ప్రధానం. వేమన భాషమీద చాలా పరిశోధన జరగాలి. వేమనకు డెఫినిటివ్ ఎడిషన్ చాలా అవసరం. అది అదిచాలా కష్టమైన పనికూడా. బ్రౌన్‌కు కూడా అది సాధ్యంకాలేదు ... "వేమన విస్పష్టమైన ప్రజాకవి, అభ్యుదయకవి, దిగంబరకవి, పచ్చేపీదు అయిన్ను దిగంబరకవిగా పరిశీలన చేసిచెప్పేవారు రావచ్చు..." అన్నారు.

మొదట్లో హాలికుడు ఈ "వేమన జయంతి" దాత అయిన వినుగ పట్టాభిరామిరెడ్డి, వారి సోదరులు టి. కె. రాఘవరెడ్డిగార్నిగూర్చి క్లుప్తంగా చెప్పారు. ఆఖర్లో శ్రీమతి రామలక్ష్మి చిన్నపిల్లలకు బహుమతులు ప్రదానంచేసారు. –మా ప్ర. వి.

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

దని మనం మొదట్లో వూహించగలిగామా?

ఈ హత్యారహస్యాలను ఛేదించడంలో జమీన్‌రైతు యాదృచ్ఛికంగా నిర్వహించిన పాత్రకూడా ఇంతవిలువైనదా అనే స్పృహ ఇప్పుడిప్పుడు కలుగుతున్నది. ఉదాత్తమైన కావ్యరచనలకున్న గౌరవమే వొక్కోసారి న్యూస్ రచనలకకూడా వుంటుందా ఏమో అనిపిస్తుంటుంది. ఈ మైపాడు హత్యోదంతం జిల్లా పొలిమేరలుదాటి ఇతరజిల్లాలకు ఇతరరాష్ట్రాలకుకూడా వ్యాపించిందని చెప్పడానికి బొంబాయి 'ఇల్‌స్ట్రేటెడ్‌వీక్లీ' పత్రికలో కవర్ చేసేవాటికోసంగా తమిళనాడు 'టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా' విలేఖరి మొన్న సోమవారం నెల్లూరుకు ఇందుకోసంగా వచ్చివెళ్లడమే వొక సాదృశ్యంగా తీసుకోవచ్చు.

ఇటీవల 'జొర్నలిస్టు' మద్రాసు వెళ్ళినపుడు అక్కడదర్శమైంది ఈ న్యూస్‌కోసంగా జమీన్‌రైతుకోసం జమీన్‌రైతులోని యీ న్యూస్ కోసంగా అక్కడిజనం ఎంత తహతహలాడి పోతున్నారో ప్రత్యక్షంగా చూశాను. అన్నద్రగారు జమీన్‌రైతు చందాదారు. నేను వెళ్ళినరోజు వాళ్ళరు జమీన్‌రైతు పోస్టులో అందేరోజు. వాళ్ళ అమ్మాయిలిద్దరూ స్కూల్‌నుంచి అప్పుడే తిరిగొస్తూ 'నేనుఫస్టంటే నేనుఫస్ట్' అనుకుంటూ వస్తున్నారు. "ఎందుకో తెలుసా వాళ్ళపరుగు, మొదటగా జమీన్‌రైతు ఎవరు చదవాల, ఫస్టుదాన్ని కోసంగానే వాళ్ల అరుపులు, జమీన్‌రైతులో వస్తున్న ఆ మైపాడు హత్యల వివరాలు వాళ్లల్లో అంత కలవరాన్ని ఆసక్తినీ కలగచేసాయి. వాళ్ళేగాదు, మాఇంటికొచ్చి జమీన్‌రైతును ఎందరెందరో చదివిపోతున్నారు; ఇంకెందరో తమవాళ్ళకు తెప్పించుకొని చదివి పంపిస్తున్నారు– అన్నది గృహిణి రామలక్ష్మిగారు.

మద్రాసు విల్లివాకంలో మా మామగారింటికికూడా జమీన్‌రైతు పోస్టులో వెళ్తుంది. అక్కడకూడా దానికి ఎక్కడలేని గిరాకీ నిర్పడ్డది. చుట్టుపక్కల కుటుంబాలవారు చాలామంది దాన్ని తెప్పించుకుని మైపాడు హత్యోదంతాన్ని చదువుతున్నారు.

హైదరాబాదునుండి వచ్చే 'జనత' పత్రికలో వచ్చిన ఈవాక్యం గమనించండి: 'జమీన్‌రైతు కార్యాలయం ముందు పత్రిక కొనేందుకు వచ్చిన జనం క్యూలో నిల్చోవలసివచ్చింది.' ఇందులో ఏమాత్రం అతిశయోక్తివుందో నెల్లూరు పాఠకులు తెల్సుకోగలరు. హైదరాబాదు 'డెయిలీన్యూస్' పత్రిక చాలా ముందుగానే ఈ మైపాడు వుదంతంపై ఏకంగా సంపాదకీయమే వ్రాసింది. విశాఖపట్నంనుంచి వచ్చే వొక పత్రిక మైపాడుకేసుగా నిజాన్ని వెలికితీయలేకపోయినందుకు ఆంధ్ర హోంమంత్రి రాజీనామా చేయాలనికూడా సూచించింది.

ఈ హత్యా కథనాన్నిగూర్చి ఇల్‌స్ట్రేటెడ్ వీక్లికి ప్రత్యేకంగా వ్రాసిపంపించేందుకు టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా మద్రాసు విలేఖరి ఈ వారంలో నెల్లూరు వచ్చినార్లారు. రెండుమూడురోజులుండి వెళ్ళారు. మైపాడుకు వెళ్ళి, సి. ఐ. డి. లతో చర్చించి వెళ్ళారు. ఫోటోలను, సమాచారాన్ని సేకరించుకొని వెళ్ళారు. ఆయనపేరు వి. జి. ప్రసాదరావు, వి. అంటే విస్సావారు. నెల్లూరీయుడే. ఇందరిలో ఈ వార్త ఇంతసంచలనాన్ని కల్గించినందుకు గుర్తుగా ఈనాలుగు మాటలరావ్రాయాలనిపించింది. ఇల్‌స్ట్రేటెడ్ వీక్లీలో రాబోయే ఆ కథకోసం వేచివుంటాం.

★ ★ ★

'వాస్తవమ్ము నార్లవారిమాట' అన్నాను. ఏమిటామాట? వేమన జయంతిలో మాట్లాడుతూ ఆయన మన చరిత్ర పరిశోధనగూర్చి చాలాచెప్పారు. ఆ రంగంలో మన యూనివర్శిటీలు ప్రదర్శిస్తున్న నిర్లిప్తవైఖరినిగూర్చి చాలానిశితంగా విమర్శించారు- శ్రీనాథుని శృంగారం, నన్నయ శిల్పం అంటూ 'స్టుపిడ్ సబ్జెక్ట్సు'పైన 'యూజ్‌లెస్ థీసిస్‌'లను మన విశ్వవిద్యాలయాలు వ్రాయిస్తున్నట్లుగా నిరసనభావాన్ని వెలిబుచ్చారు; తెలుగుచరిత్ర, సంస్కృతి, ఎకనమిక్స్, సంఘసంస్కరణ వగైరా అంశాలపై ఎంతోచేయవల్సి వుండగా వాటిజోలికే అంతగా వెళ్ళడం లేదని వాపోయారు. ఇది అక్షరాలా వాస్తవంకాదని ఎవరు అనగలరు? ఎన్నో చిన్న చిన్న విషయాలపైకూడా ఎంతో పెద్దపెద్ద పరిశోధనలు చేయాల్సివుందన్నారు. ఉదాహరణకు ఒందరులో హాలెండ్ దొరలువచ్చి స్థిరపడ్డందుకు 'వలందుపేట' అని దాన్ని ఈనాటికీకూడా పిలుస్తారన్నారు. ఈ వొక్కవిషయంపైన్నే ఎంతో పరిశోధన చేయొచ్చునన్నారు.

దురదృష్టవశాత్తు ఆ పరిశోధనలు జరగడంలేదు. ఇటీవల నేనొక పుస్తకం చదవడం తటస్థించింది. India in the eyes of Europe(by) Donald F. Lach. అందులో 16 శతాబ్దంలోని ఇండియా పరిస్థితుల్నిగూర్చి పోర్చుగీస్‌వారి వ్రాతల్ని పోర్చుగీస్ భాషలోని వ్రాతల్ని ఆధారం చేసుకొని వ్రాసిన ఎంతో కుతూహలకరమైన చరిత్ర గ్రంథం. చికాగో యూనివర్సిటీ ప్రెస్‌వారు ముద్రించిన గ్రంథమది.

"గుంటూరుజిల్లా:-1788-1848 మధ్యకాలం నాటి పరిపాలనా వ్యవహారాలు"– అనే అంశంపై ఫ్రైకన్‌బర్గ్ అనే ఆయన వ్రాసిన చరిత్ర గ్రంథాన్ని ఆక్స్‌ఫర్డ్‌వారు అచ్చువేసారు. మన కందుకూరు వీరేశలింగంపై జాన్ జి. లియొనార్డ్ అనే అమెరికన్ యువకుడు పరిశోధన చేసినందుకు అమెరికన్ విస్కాన్సిన్ యూనివర్సిటీ డాక్టరేట్ పట్టా ఇచ్చింది. అతని థీసిస్ నేం ఇటీవలనే స్థూలపులాక న్యాయంగా చదివే అదృష్టం కల్గింది. ఎన్ని కొత్త విషయాలు, మన వీరేశలింగాన్నిగూర్చి ఎన్ని నూతనాంశాలను ఎంత సవిమర్శకంగా చెప్పాడా–అని ఆశ్చర్యం కల్గింది.

ఇప్పుడు ఇదేసంచికలో తెలుగునేర్చుకుంటున్న అమెరికన్ అమ్మాయి ఫ్రాన్సిస్‌ను గూర్చిన వ్యాసం వచ్చింది చూడండి. ఈమె రెండుమూడు నెలక్రితం నెల్లూరుకు కూడా వచ్చివెళ్ళింది; కావలికివెళ్ళి కె. వి. రమణారెడ్డివంటి ఆధునిక తెలుగు రచయితల్ని కల్సుకొని వెళ్ళిందికూడా.

ఈ విదేశస్త్రులంతావచ్చి మనల్నిగూర్చి మనకు చెప్పేదాకా మనం మేలుకోలేమా? ఎంత నిద్రావస్థలో వున్నాం మనం!

పల్లెల వార్తావళి

(5వ పేజీకొరవ)

ఏ వన్నాపొళ్ళో కొత్తబిచ్చమూళేమి నవడలేదు. అంతరా సర్పంచ్ సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని పలుసార్లు అభినందించారు. ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు పుష్పహారంతునైన కోవూరు సమితి ప్రెసిడెంటు శ్రీ వెంకటరామరెడ్డిని ప్రశంసించారు. మేగోరెగారు సోమశిల ప్రస్తావనతెర్చారు- అంచెలంచెలని సమగ్ర సోమశిలకు కృషి చేద్దాం రండి అని పిలిచారు. సర్పంచ్ కుమారుడు సుదీర్ కుమార్ రెడ్డి వందన సమర్పణం గావించారు. రాత్రి పెద్దవిందు.

, , ,

కురుగొండ కొస్తాం; వాగోడుపించాం-

కావలి సోమశిల సభ

అగస్టు 2 తేదీ కావలి తాలూకా సోమశిల సభ జరుగుతుందట పెద్ద వుత్సవం, సాయంత్రం సమితి కార్యాలయ ఆవరణంలో సభ జరుగుతాయట. వేలాది రైతాంగాన్ని సేకరించి బ్రహ్మాండంగా నిర్వహించుటకు కొండపనాయుడు, యానాదిరెడ్డి గారలు కృషిచేస్తున్నారని; జి.సి., ఎస్.సి. వగైరాలంతా పాల్గొంటారని; ప్రతిఒక్క రైతు రావాలని శ్రీ కొలికపాటి గోపాలరెడ్డి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

కురుగొండ పిర్కా కేంద్రం; దాన్నిబట్టి దాని జనాభాను వూహించుకోవచ్చు. ఇంత పెద్దవూరికి రెండేరెండు బావులు. మామూలుగా ఏప్రిల్ నెలకే నీరు కరవఅవుతుంది. వర్షాభావమైన ఈ సంవత్సరం పరిస్థితి వూహాతీతం కాదు. ఇంతవరకు ఎన్నో విన్నపాలు చేసుకున్నాం, ఎన్నో అర్జీలిచ్చుకున్నాం. ఇప్పుడు ఆ పని చేయడంలేదు. ఏ మంత్రిగార్నికాని, లేక కలెక్టరుగారినిగాని పున్నకాదిరార్నికాని రాత్రిపూట ఏగంటలోనైనా మావూరికి ఒకసారి రమ్మని ప్రార్థిస్తున్నాను. నిద్రను నీటిని లెక్కచేయకుండ, ఆడమగ భేదాన్ని పాటించకుండ యువతీయువకులు దూరదూరాల నుండి రొప్పుతూ రోజుతూ నీళ్ళమోయడాన్ని వాళ్ళు చూచినప్పుడు, మేము అడక్కుండానే మంచినీటి పథకాన్ని మంజూరుచేసి పోగలరని మా విశ్వాసం. ఈ దృశ్యాన్ని చూచిన ఎంతటి పాషాణహృదయులకైనా ద్రవించి తీరుతుంది.

గ్రామంలోనేకాదు, హరిజన గిరిజన పాలెల స్థితికూడా ఇంతే- రెండుమైళ్ళ నుండి నీళ్ళు తెచ్చుకుంటున్నారు. ప్రజలు ఈ విధంగా యాతన పడిపోతుంటే, సర్పంచ్ గారు తనకేమీపట్టనట్టు కూర్చోవడం ఆశ్చర్యంగావుంది. ఆశ్చర్యమేమిటి, మా దురదృష్టానికి అవేదనగావుంది. ఎన్నిక కావడంతో తమకారం తీరిపోయినట్లు వీరు భావిస్తున్నట్లుంది. గిరిజనులు తమ కాలనీకి ఎం. ఎల్. ఎ. వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారి పేరుపెట్టుకున్నారు. ఆ విశ్వాసంతో అయినా ఆయన వారి మంచిచెడ్డలు చూడకూడదా?

ఈ పరిస్థితి ఇట్లనే పదిరోజులు కొనసాగితే ప్రజలు, పశువులుకూడా వూరు వదలి పోవలసిందే. కలెక్టరుగారైనా మా విషమస్థితినిచూచి, దయపెట్టకుంటే ఎవరికి చెప్పుకోగలం?

- ఈ జాలిగాథ వ్రాసినవారు పంచాయతీ సభ్యుడు ముమ్మారెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు. నీటికికూడా అలమటించిపోయే కురుగొండవంటి గ్రామాలు మనకు కోకొల్లలుగదా!

ఉదయగిరి కరవు

తాలూకాలో ఇప్పటికి దినుసులేదు. మెట్టపైర్లకు అవకాశంలేదు. చాల గ్రామాల్లో బావులలో నీళ్ళుకూడాలేవు. అపరిశుభ్రమైన నీరు త్రాగడంవల్ల విరేచనాలు కలరా వ్యాపించింది. బియ్యం ధర పెరిగిపోయింది. పనులులేవు. ప్రజల కొనుగోలు శక్తి నశించింది. కరువుపనులు లేవు. అభివృద్ధి కార్యాలులేవు. ప్రజలకు విడుదిక్కు? పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా వుంది. అధికార్లు తక్షణం సహాయ కార్యక్రమాలకు పూనుకోవాలి. ఇది సర్పంచ్ నర్రవాడ మాదాలశిమ్మయ్యగారి ప్రకటన.

తలుపూరు అగ్నిప్రమాదం

23 తేదీ తుమ్మల తలుపూరులో 50 ఇండ్లకు పైగా కాలిపోయ్యాయి. అన్నీ పేదవాళ్ళవి. గ్రామంలో నీళ్ళులేకపోవడంవల్ల, గాలి తీవ్రంగా వీస్తున్నందువల్ల అర్పడం వ్యక్తులకు సాధ్యంకాలేదు. గూడూరు ఫైర్ ఇంజనుకూడా అశక్తమైంది. అగ్నిదేవుడు తనపని పూర్తిచేసుకొని పోయాడు. 70 వేల నష్టముంటుంది. సర్పంచ్ శ్రీ పి. సి. ఎన్. ప్రసాద్ ప్రభృతులు బాధితులకు తిండి తదితర తాత్కాలిక సౌకర్యాలు కల్గించారు. రాపూరు తాసిల్దారుకూడా వచ్చిపోయారు.

—ఓ. వి.

విడవలూరు డిపో

కాలేజీ పెట్టిన తర్వాత నిత్య జీవితావసర వస్తువుల ఖరీదు విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. నెల్లూరులో పదిపైసలకిచ్చే మొలకాడు ఇక్కడ ముప్ఫయిపైసలు. నెల్లూరులో కిలో అరవైపైసలమ్మే బొమ్మిడాలు ఇక్కడ 150 పైసలు. ఇది రెండు మచ్చుకిస్తున్నాను; ప్రతివస్తువు ఈ విధంగానే మండిపోతున్నది. మరీ నన్నజనం చచ్చిపోతున్నారు. అందువల్లే కె. సి. కృష్ణయ్యగారు విశాఖపట్టణం గిరిజన కార్పొరేషన్‌వారిని పట్టుకుని, 'డెయిలీ రిక్వయిర్మెంట్ డిపో' నొకదాన్ని సంపాదించి, మొన్న 23 తేదీ డి. ఆర్. ఓ. శ్రీ కోసలరాంచేత ప్రారంభోత్సవం జరిపించారు. ఇదిమన్నాథరావు పేటలో నెలకొల్పబడింది. ప్రతివస్తువు నెల్లూరు ధరలకే లభ్యమవుతది. ఈడిపో ఈ వూరికి వరప్రసాదమని చెప్పాలి.

—ఓ. వి.

బియ్యం ధరలు ఆందోళనకరం!

--శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి

గూడూరు టవునులోను, తాలూకాలోని ఇతర గ్రామాలలోను బియ్యం సేరు రూ 1-50 లకు పెరిగిపోయింది. సామాన్య ప్రజలు కొనలేక ఆందోళన చెందిపోతున్నారు. పెద్ద అలజడిగావుంది. ధరలు ఈ విధంగా పెరిగిపోవడం రైతాంగానికి కూడా శ్రేయస్కరంకాదు. కలెక్టరుగారు ఈ పరిస్థితిని గమనించి, వెంటనే చౌకడిపోలు పెట్టించే ఏర్పాటు చేయగోరుతున్నాను- అని జి. ప. మాజీ చేర్మన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

మరణాలు

● సంపన్న కుటుంబీకుడు, కోలగట్లలో శేటక్ పార్టీకి నాయకత్వంవహించి, పార్టీలో సతమతమైన శ్రీ అల్లూరు దశరథరామరెడ్డి జటిలం అనారోగ్యంగా వుండి 20 తేది మరణించాడు.

● రాపూరుతాలూకా వేములపాడు పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు శ్రీ కొండూరు ధర్మరాజు 5 తేది హఠాత్తుగా మరణించాడు. వయస్సు 36 సంవత్సరాలు. ధర్మరాజు పేరసార్థకం చేసుకున్న వ్యక్తి. అజాతగోపాల అభిమాన గౌరవాలను పొందిన వ్యక్తి.

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటిపేజీకొరవ)

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు నరసారెడ్డి ప్రత్యర్థులు వాదించే పూనడం హాస్యాస్పదం. లోకసభ ఎన్నికల్లో అధికార కాంగ్రెసుకు వోట్ల వర్షం కురిపించిన ప్రజ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారినో మరొకరినో చూచి కాదుకదా. పైగా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి నాయకత్వం మూలంగా తెలంగాణాలో కాంగ్రెసుకు నష్టమేకాని లాభం చేకూరదు.

చర్చలకై ఢిల్లీ రావలసిందని ద్వారక చెన్నారెడ్డిగారికి సి. సుబ్రహ్మణ్యంగారిని పిలుపురాగానే స్థానిక కాంగ్రెసు వర్గాల్లో సంచలనం బాగా కలిగింది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికికూడా పిలుపు వస్తుందని అనుకున్నారు. కాని అలాంటిదేమీ జరగలేదు. కాని ఢిల్లీ చర్చల్లో పార్టీ నాయకత్వంలో మార్పు విషయంకూడా చర్చకు వచ్చిందని ఢిల్లీ నుంచి పత్రికావార్తలు రాగానే, తెలంగాణాకు చెందిన కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు సమావేశమై నాయకత్వంలో మార్పుకూడదని తీర్మానించారు. ప్రధానమంత్రిగారే స్వయంగా తెలంగాణా సమస్యా పరిష్కారానికి కృషిచేస్తున్నప్పుడు ఇలాంటి తీర్మానాలు కూడదని జె. చొక్కారావుగారు చెప్పినమాటలు ఎవరూ పట్టించుకొనలేదు. ఈ సమావేశమైనరోజే నరసారెడ్డిగారు కొందరు శాసనసభ్యులతో ఢిల్లీ వెళ్లారు. తరువాత జలగం వెంగళరావు నాయకత్వాన మరో ప్రతినిధివర్గం బయల్దేరి వెళ్ళింది. అంటే ఢిల్లీలో పరిస్థితి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి నాయకత్వం కొనసాగడానికెంత ప్రమాదకరితంగా తయారైందో వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

తెలుగు ప్రజల సమైక్య మనుగడకు సంబంధించిన నిర్ణయం జరగవలసిన ఈ తరుణంలో, అందుకు దోహదం చేయగలుగు వర్గాల సంరక్షణకై ప్రాకులాట జరగడం శోచనీయం. అంతకంటే బ్రహ్మానందరెడ్డిగారే స్వయంగా ప్రజాసమితి నాయకులను కలుసుకొని కొంతకాలంవరకు తెలంగాణాకు చెందిన ఒక ప్రముఖునికి నాయకత్వం దఖలుచేసి ఆంధ్ర తెలంగాణా విభేదాలు మరుగునపడి, పరస్పర అనుమానాలు ద్వేషాలు విస్మరించి, అందరు కలసికట్టుగా రాష్ట్రాభివృద్ధికి దోహదం చేయడానికి పూనుకుంటే ఆయన ప్రతిష్ఠ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిష్ఠ ఇనుమడించేది.

ఇప్పటి ప్రశ్న ఒక్కటే: బ్రహ్మానందగారి రాష్ట్ర రాజకీయాల నుండి నిష్క్రమణ ఇప్పుడా 1972 లోనా అని. ఇప్పుడు కాకపోతే 1972 తరువాత అసాధ్యం, అసంభవం అని తెలంగాణా ప్రజాసమితి నాయకుల భయం. ఈ వ్యత్యాసం ఇవాళ ప్రధాన మంత్రివద్దనే వుంది.

యోగసాధకులకు ఆహ్వానము

యోగసాధనద్వారా ఆత్మసాక్షాత్కారమునుపొంది మనస్సునకు ప్రశాంతత గలుగవలయును అనువారలు ఈ క్రింది అడ్రసు వారితో సంప్రదించినయెడల అర్హులైనవారికి భోజన నివాసాది సౌకర్యములు వుచితముగా యేర్పాటుచేయబడును. అట్టి సదవకాశము ఎనిమిదిమందికిమాత్రమే సమకూర్చబడును. సాధన కొరకై భూమిలోపల ఎనిమిది గదులుగలవు.

శ్రీ దివ్య యోగసమాజము,
నవాబు పేటలోని ముకుందపురము,
నెల్లూరు-2.

అగ్రికల్చరల్ టెక్నికల్ కోర్సులు

గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ రికగ్నైజుడు అగ్రికల్చరల్ టెక్నికల్ కోర్సులకు శిక్షణ 6 మాసములు పొందుటకు S.S.L.C., H.S.C. S. S. C., P. U. C., Intermediate, Matric చదివిన అభ్యర్థినీ, అభ్యర్థులనుండి ధరఖాస్తులు కోరబడుచున్నవి. సెలక్షన్ పబ్లిక్ పరీక్షలో సైన్సులో వచ్చిన మార్కులపై ఆధారపడియుండును. మెరిట్ స్కాలర్ షిప్పులు, హాస్టలు గలదు.

ఈ ట్రయినింగు ప్యాసయినవారు హార్టికల్చర్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్లు, ఎగ్రానమి అసిస్టెంట్లు, ఫారమ్ అసిస్టెంట్లు, టెక్నికల్ అసిస్టెంట్లు, ఫీల్డు సబ్ అసిస్టెంట్లు, పెస్టు కంట్రోలర్సుగను, గవర్నమెంట్ ఉద్యోగములు నెల 1-కి రూ. 180 నుండి 240 ల వరకు పొందెదరు.

కర్నూలు, చిత్తూరు, అనంతపూరు, కదిరి, మదనపల్లి, ఆదోని, సెంటర్లలో చేరవారు రూ. 1-50 లు ఎం. ఓ. చేసి అప్లికేషను ప్రాస్పెక్టస్ పొందవచ్చును.

1) సూపరింటెండెంటు,
శ్రీ తిరుమల అగ్రికల్చరల్ టెక్నికల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
మద్రాసు-బొంబాయి రోడ్డు,
కదిరి, అనంతపురంజిల్లా.

2) సూపరింటెండెంట్,
శ్రీ తిరుమల అగ్రికల్చరల్ టెక్నికల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
2/412బి సొసైటీ కాలనీ, మదనపల్లి.

3) సూపరింటెండెంట్,
శ్రీ తిరుమల అగ్రికల్చరల్ టెక్నికల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
డోరు నెం. 441, వార్డు నెం. 15, విక్టోరియాపేట,
ఆదోని, కర్నూలుజిల్లా.

4) సూపరింటెండెంట్,
శ్రీ తిరుమల అగ్రికల్చరల్ టెక్నికల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
రామస్కోయలవీధి, డోరు నెం. 11-4-60,
చిత్తూరు.

Grams: OPENGER Phone No. 70

ANDHRA PRADESH
STATE ELECTRICITY BOARD

TENDER NOTICE

1) Sealed tenders are called for, the following works, so as to reach this office before 15 Hrs. on 6—8—71. The tenders will be opened at 15-30 Hrs. on the same day in the presence of the tenderers desiring to be present.

2) The tenders are to be given in the prescribed forms made available for sale for each specification in the Operation division office at Kotamitta, Nellore and are to be purchased during office hours paying Rs. 5-15 p. per each copy in cash or M. O. No other mode of payment will be accepted.

The tenders are to be handed over in sealed covers with demand drafts for the earnest money deposit as noted hereunder for each work drawn in favour of Deputy Chief Accountant, Operation, Nellore.

The specifications will be sold upto 12 noon on 6—8—71. The Divisional Engineer reserves the right to reject any or all the tenders without assigning any reasons.

Specification No.	Description of work	Approximate value.	2½% value of work to be paid towards E.M.D. along with the tender.
10/71-72	Manufacture of 24' R. C. C. poles at Venkatagiri.	Rs. 25,000	Rs. 625
11/71-72	Manufacture of 27' R. C. C. poles at Venkatagiri.	Rs. 25,000	Rs. 625

—V. S. MURTHY,
Divisional Elecl. Engineer, Operation, Nellore.

Edited, Printed, and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)